

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมประกันคุณภาพสำหรับบุคลากร
คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

DEVELOPMENT OF QUALITY ASSURANCE TRAINING
CURRICULUM FOR STAFF IN FACULTY OF BUSINESS
ADMINISTRATION, RAJAMANGALA UNIVERSITY
OF TECHNOLOGY THANYABURI

รุ่งฤดี กุลสิงห์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ปีการศึกษา 2559

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมงานประกันคุณภาพสำหรับบุคลากร
คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

รุ่งฤดี กุลสิงห์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ปีการศึกษา 2559

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมงานประกันคุณภาพสำหรับบุคลากร
คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
Development of Quality Assurance Training Curriculum for Staff in
Faculty of Business Administration, Rajamangala University of
Technology Thanyaburi

ชื่อ - นามสกุล

นางรุ่งฤดี กุลสิงห์

สาขาวิชา

การวิจัยและพัฒนาหลักสูตร

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุทธิพร บุญส่ง, ศษ.ด.

ปีการศึกษา

2559

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ

(อาจารย์สริน เจิมไชสง, ค.ด.)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุภาพร แพรวพนิต, ศษ.ด.)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์วิไลวรรณ ศรีสงคราม, ค.ด.)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุทธิพร บุญส่ง, ศษ.ด.)

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี อนุมัติวิทยานิพนธ์
ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

.....คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุทธิพร บุญส่ง, ศษ.ด.)

วันที่ 3 เดือน เมษายน พ.ศ. 2560

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมงานประกันคุณภาพสำหรับบุคลากร คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ชื่อ - นามสกุล	นางรุ่งฤดี กุลสิงห์
สาขาวิชา	การวิจัยและพัฒนาหลักสูตร
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุทธิพร บุญส่ง, ศษ.ด.
ปีการศึกษา	2559

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สร้างหลักสูตรฝึกอบรมงานประกันคุณภาพสำหรับบุคลากรคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี และ 2) ศึกษาความเหมาะสมของหลักสูตรตามความคิดเห็นของบุคลากรคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ บุคลากรสายวิชาการ จำนวน 75 คน สายสนับสนุน จำนวน 46 คน รวมจำนวน 121 คน จากการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ โดยมีขั้นตอนการดำเนินการแบ่งเป็นระยะที่ 1 สร้างหลักสูตรฝึกอบรมงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับบุคลากรคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ซึ่งโครงสร้างหลักของหลักสูตร ประกอบด้วย ชื่อหลักสูตร หลักการของหลักสูตร วัตถุประสงค์ เนื้อหาหลักสูตร โครงสร้างหลักสูตร แนวการจัดกิจกรรม และการวัดและการประเมินผล และ ระยะที่ 2 ประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรฝึกอบรมงานประกันคุณภาพสำหรับบุคลากรคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า หลักสูตรฝึกอบรมงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับบุคลากรคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ที่สร้างขึ้น มีความเหมาะสมและสอดคล้องตามเกณฑ์ และหลักสูตรฝึกอบรมงานประกันคุณภาพสำหรับบุคลากรคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี มีผลการประเมินความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: หลักสูตรฝึกอบรม งานประกันคุณภาพ

Thesis Title	Development of Quality Assurance Training Curriculum for Staff in Faculty of Business Administration, Rajamangala University of Technology Thanyaburi
Name - Surname	Mrs. Rungrudee Kulsingh
Program	Curriculum Research and Development
Thesis Advisor	Assistant Professor Sutthiporn Boonsong, Ed.D.
Academic Year	2016

ABSTRACT

The purposes of this research were to: 1) develop a quality assurance training curriculum for the staff in Faculty of Business Administration at Rajamangala University of Technology Thanyaburi, and 2) study the appropriateness of the curriculum according to the opinions of the staff.

The samples obtained by means of Stratified Sampling were 75 academic and 46 administrative staff members. The research was divided into 2 phases. In the first phase, a quality assurance training curriculum for the staff was developed. The main components of the curriculum were its name, principle, objectives, content, structure, suggested activities and evaluation. In the second phase, the curriculum was evaluated for its appropriateness. The data were analyzed using mean and standard deviation.

The results showed that the constructed quality assurance training curriculum was appropriate and complied with the criteria. The results also indicated that the appropriateness of the curriculum was at a high level.

Keywords: training curriculum, quality assurance

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จอย่างสมบูรณ์ได้ด้วยความเมตตากรุณาอย่างสูงจาก ผศ.ดร.สุทธิพร บุญส่ง อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาเสียสละเวลาให้คำปรึกษา และคำแนะนำที่เป็นประโยชน์ ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ จนสำเร็จ ลุล่วงไปได้ด้วยดี อันนำมาซึ่งคุณภาพของวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ดร.รสริน เจริญไชสง ที่กรุณาเป็นประธานคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และ ผศ. ดร.สุภาพร แพรพวนิต รศ.ดร.วิไลวรรณ ศรีสงคราม ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่กรุณาเป็นคณะกรรมการ สอบวิทยานิพนธ์ และให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ เพื่อให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่าน ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญในการ ตรวจสอบและให้คำแนะนำในการปรับปรุงคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยอย่างดียิ่ง ขอขอบพระคุณ ท่านคณบดี รองคณบดี และบุคลากรทั้งสายวิชาการและสายสนับสนุน คณะ บริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ส่งผลให้การวิจัยในครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอขอบพระคุณ คณาจารย์สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร คณะครุศาสตร์ อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ซึ่งนำไปสู่ความสำเร็จในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ตลอดจนเพื่อนร่วมงานและเพื่อนร่วมรุ่นทุกคน ที่กรุณาช่วยเหลือให้คำแนะนำ ติดต่อประสานงานตลอดระยะเวลาการศึกษาของผู้วิจัยเป็นอย่างดี

คุณค่าและประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาคุณพระศรีรัตนตรัย บิฑามารดา ครูอาจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่านที่ให้การสนับสนุนและประสิทธิ์ประสาทวิชา ความรู้ให้ ตลอดถึงเพื่อนๆ ทุกคนที่เป็นกำลังใจด้วยดีเสมอมาทำให้ผู้วิจัยประสบความสำเร็จใน การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้

รุ่งฤดี กุลสิงห์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	(3)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	(4)
กิตติกรรมประกาศ.....	(5)
สารบัญ.....	(6)
สารบัญตาราง.....	(8)
สารบัญภาพ.....	(9)
บทที่ 1 บทนำ.....	10
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	10
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย.....	13
1.3 ขอบเขตการศึกษาวิจัย.....	13
1.4 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	14
1.5 กรอบแนวคิดของการวิจัย.....	15
1.6 ประโยชน์ที่ได้รับในงานวิจัย.....	16
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	17
2.1 การศึกษาหลักสูตรและหลักสูตรฝึกอบรม.....	17
2.2 การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม.....	20
2.3 การควบคุมคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา.....	28
2.4 การประกันคุณภาพการศึกษาภายในคณะบริหารธุรกิจ.....	41
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	42
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	51
3.1 ระยะเวลาที่ 1 สร้างหลักสูตรฝึกอบรมงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับบุคลากร คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.....	51
3.2 ระยะเวลาที่ 2 เพื่อศึกษาความเหมาะสมของหลักสูตรตามความคิดเห็นของบุคลากร คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.....	52

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
4.1 ระยะที่ 1 สร้างหลักสูตรฝึกอบรมประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับบุคลากร คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.....	55
4.2 ระยะที่ 2 เพื่อศึกษาความเหมาะสมของหลักสูตรตามความคิดเห็นของบุคลากร คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.....	59
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	69
5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	69
5.2 วิธีดำเนินการวิจัย.....	69
5.3 สรุปผลการวิจัย.....	72
5.4 อภิปรายผล.....	73
5.5 ข้อเสนอแนะ.....	74
บรรณานุกรม.....	75
ภาคผนวก.....	81
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย และ หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย.....	82
ภาคผนวก ข หลักสูตรฝึกอบรมประกันคุณภาพ สำหรับบุคลากรคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.....	89
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย).....	140
ประวัติผู้เขียน.....	148

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 3.1 ผลการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง.....	52
ตารางที่ 4.1 ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้หลักสูตร.....	55
ตารางที่ 4.2 ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม.....	59
ตารางที่ 4.3 ความเหมาะสมของหลักสูตรฝึกอบรมการประกันคุณภาพสายวิชาการ.....	60
ตารางที่ 4.4 ความเหมาะสมของหลักสูตรฝึกอบรมการประกันคุณภาพสายสนับสนุน.....	62
ตารางที่ 4.5 ความเหมาะสมของหลักสูตรฝึกอบรมการประกันคุณภาพสายวิชาการ และ สายสนับสนุน.....	65

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดของการวิจัย.....	15
ภาพที่ 2.1 กระบวนการการจัดทำหลักสูตร.....	22
ภาพที่ 2.2 วัฏจักรกระบวนการพัฒนาหลักสูตร.....	23

บทที่ 1

บทนำ

1.11 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ได้กำหนดให้ทุกหน่วยงานสถานศึกษาต้องมีการประกันคุณภาพการศึกษา เพราะเป็นการบริหารจัดการและดำเนินกิจกรรมตามภารกิจหลักของหน่วยงานสถานศึกษา ตามที่ได้กำหนดสาระบัญญัติเรื่อง การประกันคุณภาพการศึกษา ไว้ในหมวดที่ 6 ได้กล่าวไว้ว่าด้วยมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องได้ตระหนักและดำเนินการในเรื่องนี้ได้อย่างครบถ้วนและถูกต้อง สาระบัญญัติในกฎหมายฉบับนี้ ปรากฏในมาตรา 47 ถึงมาตรา 51 (จารัส นองมาก, 2554, น. 12) เพื่อเป็นการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ อีกทั้งเป็นการสร้างความมั่นใจให้ผู้รับบริการด้านการศึกษา และยังเป็นการป้องกันการจัดการศึกษาที่ด้อยคุณภาพและพัฒนาการศึกษาให้เป็นกลไกที่มีพลังในการพัฒนาประชากรของประเทศ ให้มีคุณภาพสูงยิ่งขึ้น ปัจจุบันมีการพัฒนาระบบพัฒนาคุณภาพการศึกษาในหน่วยงานสถานศึกษาอย่างเต็มที่และสำคัญมากที่จะต้องให้มีคุณภาพในการบริหารด้านการศึกษาในเชิงคุณภาพ โดยมีการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกลไกสำคัญที่จะส่งเสริมและผลักดันให้กระบวนการทำงานในทุกระดับและบุคลากรที่เกี่ยวข้องดำเนินไปอย่างสอดคล้องกันอย่างเป็นระบบ มุ่งไปในทิศทางที่ได้ร่วมกันกำหนดไว้เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการปฏิรูปการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ดังที่ได้ปรากฏพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ได้ให้ความสำคัญในเรื่องการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา สรุปใจความสำคัญเกี่ยวกับมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษาที่เชื่อมโยงกับการดำเนินงานของหน่วยงานสถานศึกษา ซึ่งจะเห็นได้ว่าการจัดการมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษาที่เชื่อมโยงกับการดำเนินงานของสถานศึกษา ดังปรากฏในมาตรา 47 เป็นการกล่าวไว้ในเรื่องระบบการประกันคุณภาพภายในและการประกันคุณภาพภายนอก เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานของการศึกษา รวมความในมาตรา 47 กล่าวถึงการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ซึ่งเป็นเรื่องของหน่วยงานการศึกษาต้นสังกัด มาตรา 49 กล่าวถึงการประกันคุณภาพภายนอก เป็นเรื่องที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ซึ่งเป็นองค์กรมหาชนเป็นหน่วยงานรับผิดชอบการตรวจประเมิน ในมาตรา 50 ได้ระบุไว้ว่าให้อำนาจผู้ประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและการประเมินคุณภาพการศึกษา ในการขอข้อมูลและเอกสารหลักฐานต่างๆ จากสถานศึกษาเพื่อประโยชน์ในการประเมินภายนอก และมาตรา 51 เป็น

การระบุถึงบทบังคับสถานศึกษาให้ปรับปรุงแก้ไขส่วนที่ยังดำเนินการไม่บรรลุตามเกณฑ์กำหนดของมาตรฐานการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพ เพื่อให้เป็นไปตามบทบัญญัติที่บรรจุในพระราชบัญญัติดังกล่าว อีกทั้งเป็นการสร้างหลักประกันให้หน่วยงานสถานศึกษาจะได้จัดการเรียนการสอนที่มุ่งพัฒนาให้มีคุณภาพและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ความจำเป็นที่จะต้องดำเนินงานด้านการพัฒนาคุณภาพในการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพยิ่งขึ้นไปในระดับประเทศนั้น จะต้องจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อให้เกิดกลไกในการตรวจสอบและกระตุ้นให้หน่วยงานทางการศึกษามีการควบคุมคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา ซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 81 กำหนดให้หน่วยงานรัฐต้องจัดให้มีการศึกษา และสนับสนุนการอบรมด้านการเผยแพร่การประกันคุณภาพการศึกษาทั้งหน่วยงานของรัฐและเอกชนจัดการศึกษาอบรม เพื่อให้เกิดความรู้และทักษะในการนำไปใช้ต่อไปดังคำกล่าว “ความรู้คู่คุณธรรม” ทั้งนี้ยังได้จัดข้อกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาแห่งชาติไว้ใน “พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542” เพื่อประโยชน์สูงสุดในการปฏิรูปการศึกษาครั้งยิ่งใหญ่ที่มุ่งเน้นด้านคุณภาพการศึกษา คือ ได้กำหนดให้มีระบบการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับการศึกษา (ตาม พรบ.มาตรา 47) ได้กำหนดไว้ว่า ให้หน่วยงานสถานศึกษาต้องจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชนเพื่อนำไปสู่กระบวนการพัฒนาคุณภาพคุณภาพการศึกษาและควบคุมคุณภาพมาตรฐานการศึกษา ปรากฏในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 (ตาม พรบ.มาตรา 48) และได้กำหนดให้หน่วยงานสถานศึกษาทุกแห่งเสนอผลการประเมินคุณภาพภายนอกที่จัดทำอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกรอบ 5 ปี เสนอต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเผยแพร่สู่สาธารณชน (ตาม พรบ.มาตรา 49) แต่ในกรณีที่ผลการประเมินการศึกษาภายนอกของสถานศึกษาใดไม่ได้ตามมาตรฐานที่กำหนด ให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาจัดทำสรุปข้อเสนอแนะการปรับปรุงแก้ไขต่อหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อให้สถานศึกษาปรับปรุงแก้ไขโดยมีการกำหนดระยะเวลาที่ชัดเจนในการปรับแก้

จากความหมายของคำว่า การประกันคุณภาพการศึกษา รวมความหมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับการกำหนดมาตรฐานคุณภาพการศึกษาและกระบวนการตรวจสอบ หรือการประเมินให้ เป็นไปตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษามากน้อยเพียงไร (Murgatroyd; Stephen and Morgan, Colin 1994, p. 45) เพราะคุณภาพการศึกษามีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เป็นสิ่งที่จะทำให้ประชาชนได้รับรู้ ข้อมูลข่าวสารด้านคุณภาพของหน่วยงานการศึกษาที่เชื่อถือได้ เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นและสามารถคิด วิเคราะห์ตัดสินใจเลือกใช้บริการสถานศึกษาที่มีคุณภาพและได้มาตรฐาน เพื่อป้องกันการจัด

การศึกษาที่ไม่ได้มาตรฐาน ซึ่งจะเป็นการคุ้มครองผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและเกิดความเสมอภาคในโอกาสที่จะได้รับการบริการการศึกษาจากหน่วยงานการศึกษาที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานอย่างทั่วถึง และทำให้หน่วยงานสถานศึกษามีความรับผิดชอบในการจัดการศึกษาที่มุ่งบริหารจัดการศึกษาไปสู่คุณภาพและมาตรฐานอย่างจริงจัง ซึ่งมีผลให้การศึกษาไทยมีพลังที่จะพัฒนาประชากรของชาติให้มีคุณภาพอย่างเป็นชัดเจนและต่อเนื่องตลอดไป

การจัดระบบมาตรฐานการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีนั้น มีการจัดการมุ่งเน้นให้มีการประกันคุณภาพทั่วทั้งองค์กร ทุกคณะ โดยกำหนดความรับผิดชอบในการควบคุมระบบประกันคุณภาพของหน่วยงานในแต่ละหน่วยงานหรือองค์กรด้วยการกำหนดนโยบายเป้าหมาย และแผนงาน ในการทำงานด้านประกันคุณภาพเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของมหาวิทยาลัย และระบบประกันคุณภาพของมหาวิทยาลัย ทั้งนี้ต้องมีการจัดทำระบบและขั้นตอนการดำเนินการด้านระบบประกันคุณภาพภายในของตนให้เป็นไปตามนโยบายและระบบประกันคุณภาพของมหาวิทยาลัย มีการควบคุมการดำเนินงานของหน่วยงานย่อย เช่น สาขาวิชา ภาควิชา ในแต่ละคณะ เพื่อให้เป็นไปตามนโยบาย เป้าหมาย และแผนงานที่กำหนด ติดตามตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินการระบบประกันคุณภาพภายในของตนเอง รวบรวมผลการดำเนินงานและจัดทำรายงานการประเมินตนเองเตรียมความพร้อมเพื่อรับการประเมินคุณภาพภายในของมหาวิทยาลัย และการประเมินคุณภาพภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) โดยต้องจัดทำแผนพัฒนาปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

คณะบริหารธุรกิจ มีการจัดทำเป้าหมายคุณภาพและมาตรฐานในการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับนโยบายของมหาวิทยาลัยและของชาติ ตามองค์ประกอบ ตัวบ่งชี้ที่กำหนด โดยมีการระบุผู้กำกับตัวบ่งชี้ และผู้ที่เกี่ยวข้องในแต่ละตัวบ่งชี้ มีการรายงานผลการดำเนินงานด้านประกันคุณภาพการศึกษาตามตัวบ่งชี้และเป้าหมายที่กำหนดไว้ เพื่อเป็นการติดตามผลและนำผลมาปรับปรุงเป้าหมายคุณภาพ โดยมีการรายงานให้รองคณบดีหรือผู้ช่วยคณบดี และนำเสนอคณบดีเพื่อพิจารณาเป็นลำดับต่อไป และมีการประเมินผลการดำเนินงานตามเป้าหมายคุณภาพที่ได้กำหนดไว้ โดยมีการจัดทำเป็นรายงานการประเมินตนเอง ประจำปีการศึกษา 2555 ที่เชื่อมโยงกับนโยบายและแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาภายในที่ได้กำหนดไว้ และมีการนำข้อมูลบันทึกในฐานข้อมูลการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (CHE-QA Online) ทั้งนี้ในปีการศึกษา 2558 คณะบริหารธุรกิจได้มีการนำผลการประเมินคุณภาพภายในประจำปีการศึกษา 2557 มาจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามจุดที่ควรพัฒนาและข้อเสนอแนะ เพื่อการพัฒนาโดย

แผนพัฒนาคุณภาพดังกล่าวได้ผ่านพิจารณาจากสภามหาวิทยาลัยฯ และได้มีการแจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องทราบเพื่อนำแผนดังกล่าวไปสู่การปฏิบัติ โดยจากการดำเนินงานในปีการศึกษา 2558 พบว่า มีการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นไปตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาในทุกประเด็นครบถ้วน

ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาและพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมงานประกันคุณภาพเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์และถูกต้องของข้อมูล จึงได้มีการดำเนินงานวิจัยและจัดทำหลักสูตรฝึกอบรมงานประกันคุณภาพการศึกษาสำหรับบุคลากรคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี เพื่อให้สามารถนำไปพัฒนางานประกันคุณภาพในระดับคณะ และมหาวิทยาลัยได้ ทั้งนี้เพื่อเป็นหลักสูตรฝึกอบรมให้ความรู้และทักษะแก่บุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับงานประกันคุณภาพการศึกษาของหน่วยงาน คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี และส่งเสริมการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของหน่วยงานให้มีระบบและสามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.2.1 เพื่อสร้างหลักสูตรฝึกอบรมงานประกันคุณภาพสำหรับบุคลากรคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

1.2.2 เพื่อศึกษาความเหมาะสมของหลักสูตรตามความคิดเห็นของบุคลากรคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

1.3 ขอบเขตการศึกษาวิจัย

ระยะที่ 1 การสร้างหลักสูตรฝึกอบรมงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับบุคลากรคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ผลการดำเนินงานจะได้เล่มหลักสูตรดังมีเนื้อหาสาระซึ่งประกอบด้วยหัวข้อ ดังต่อไปนี้

- 1) ชื่อหลักสูตร
- 2) หลักการของหลักสูตร
- 3) วัตถุประสงค์
- 4) เนื้อหาหลักสูตร
- 5) โครงสร้างหลักสูตร
- 6) แนวการจัดกิจกรรม
- 7) การวัดและประเมินผล

และมีสาระสำคัญในขอบเขตรายละเอียดผลการดำเนินการของหลักสูตร (มคอ.7) ได้แก่

- หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป
- หมวดที่ 2 อาจารย์
- หมวดที่ 3 นักศึกษาและบัณฑิต
- หมวดที่ 4 ข้อมูลผลการเรียนรายวิชาของหลักสูตรและคุณภาพการสอนในหลักสูตร
ข้อมูลผลการเรียนรายวิชาของหลักสูตร
- หมวดที่ 5 การบริหารหลักสูตร
- หมวดที่ 6 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับคุณภาพหลักสูตรจากผู้ประเมินสรุป
การประเมินหลักสูตร
- หมวดที่ 7 แผนการดำเนินการเพื่อพัฒนาหลักสูตร

ระยะที่ 2 ศึกษาความเหมาะสมของหลักสูตรตามความคิดเห็นของบุคลากรคณะ
บริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ขอบเขตเชิงเนื้อหา

- 1) เล่มหลักสูตรที่ก่อปรมาณประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับบุคลากรคณะบริหารธุรกิจ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ครอบคลุมองค์ประกอบทั้ง 7 หมวด
- 2) แบบประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรที่ก่อปรมาณประกันคุณภาพสำหรับบุคลากร
คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ในงานวิจัยฉบับนี้ผู้วิจัยเลือกประชากรที่เป็นบุคลากรสายวิชาการ จำนวน 95 คน
สายสนับสนุน จำนวน 53 คน

กลุ่มตัวอย่าง สุ่มได้จากบุคลากรสายวิชาการ จำนวน 75 คน สายสนับสนุน จำนวน 46 คน
โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ Stratified random sampling ด้วยสูตรที่เป็นตารางของเครซี่ และ
มอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำนวนทั้งสิ้น 121 คน

1.4 นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้ความหมายของคำศัพท์เฉพาะ หรือข้อความที่ใช้ในการทำวิจัยครั้งนี้เป็นที่เข้าใจ
ตรงกัน ผู้วิจัยจึงได้ทำการกำหนดค่าและความหมายของศัพท์เฉพาะหรือข้อความที่ใช้ในการวิจัยไว้
ดังนี้

1.4.1 คุณภาพการศึกษา หมายถึง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามปณิธานและภารกิจของการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาตามนโยบายการพัฒนาการศึกษาของประเทศ ตลอดจนปณิธานและภารกิจเฉพาะในการจัดการศึกษาสำหรับคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

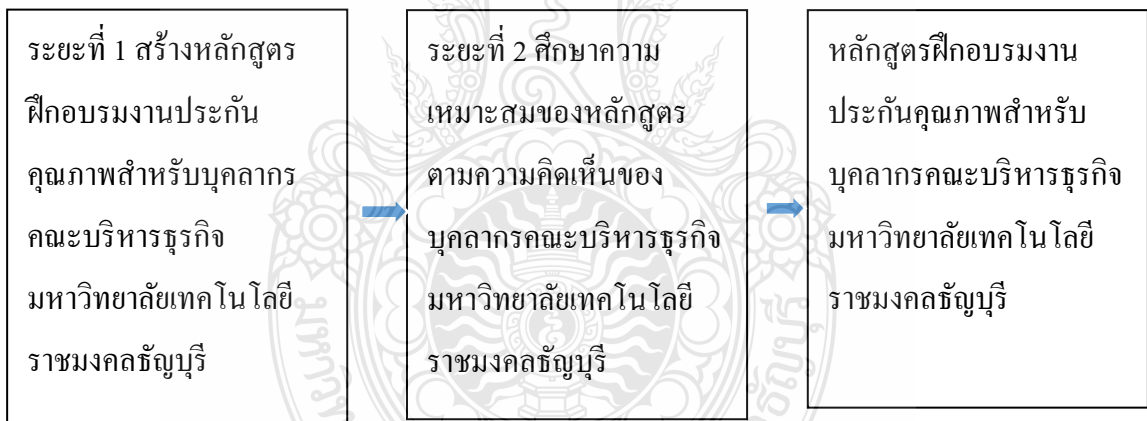
1.4.2 หลักสูตรฝึกอบรม หมายถึง หลักสูตรฝึกอบรมงานประกันคุณภาพ ระดับหลักสูตร คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

1.4.3 บุคลากรคณะบริหารธุรกิจ หมายถึง ผู้บริหาร คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ พนักงานของคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

1.4.4 ความคิดเห็น หมายถึง ความรู้สึกของคณาจารย์/บุคลากรที่มีต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

1.4.5 การประกันคุณภาพ หมายถึง การดำเนินงานด้านการเรียนการสอนให้มีคุณภาพและได้มาตรฐานตามเกณฑ์

1.5 กรอบแนวคิดของการวิจัย

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.6.1 มีหลักสูตรฝึกอบรมที่ทราบระดับประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ในการใช้งานประกันคุณภาพสำหรับบุคลากรคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

1.6.2 สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา และปรับปรุงแก้ไข ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของคณะบริหารธุรกิจ และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ต่อไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาระยะสำคัญต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการประกันคุณภาพ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี เพื่อเป็นแนวทางในการทำวิจัย ดังนี้

- 2.1 การศึกษาหลักสูตรและหลักสูตรฝึกอบรม
- 2.2 การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม
- 2.3 การควบคุมคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา
- 2.4 การประกันคุณภาพการศึกษาภายในของคณะบริหารธุรกิจ
- 2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 2.5.1 งานวิจัยในประเทศ
  - 2.5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

2.1 การศึกษาหลักสูตรและหลักสูตรฝึกอบรม

2.1.1 ความหมายของหลักสูตร

หลักสูตร เป็นคำที่ใช้กันอย่างแพร่หลายและมีผู้ให้ความหมายไว้มากมายหลากหลายและแตกต่างกัน ความหมายบางคำมีขอบเขตกว้าง บางคำมีขอบเขตที่แคบ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับมุมมองความคิดเห็นและประสบการณ์ของผู้ให้ความหมาย โดยทั่วไปความหมายของหลักสูตรนั้นมีขอบเขตอยู่ภายใน 3 แบบ คือ 1) ระบบและกระบวนการทำงานที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรการเรียนการสอนจัดได้ว่าเป็นความหมายหนึ่งของหลักสูตร 2) หลักสูตรในฐานะที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนที่จัดทำขึ้นอย่างเป็นทางการมีรูปแบบระบบและกฎเกณฑ์ และ 3) หลักสูตรในฐานะที่เป็นการศึกษาแขนงหนึ่งในวิชาศึกษาศาสตร์ (Beauchamp, 1981, pp. 61-62) ซึ่งในข้อที่สามนั้นเป็นความหมายของหลักสูตรด้านการศึกษหลักสูตร ส่วนในข้อที่หนึ่งและสองนั้นเป็นลักษณะความหมายในมุมมองได้ 2 รูปแบบ คือ รูปแบบของลักษณะความหมายที่แคบ ด้วยเนื้อหาของตัวรายวิชาหรือชื่อวิชา เป็นกิจกรรมที่สามารถจัดการเรียนการสอนหรือจัดกิจกรรมทางการศึกษาที่เน้นให้ผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นสิ่งที่ผู้รับการศึกษา มุ่งหวังจะให้บุคลากรทางการศึกษาได้รับ (สังัด อุทรานันท์, 2532, น. 12) ซึ่งเป็นแบบแผนสำหรับให้โอกาสทางการศึกษาเรียนรู้หรือประสบการณ์ที่คาดหวังให้แก่ผู้เรียน (Taba, 1962, pp. 10-11) และ

ข้อมูลความรู้และประสบการณ์ทั้งหลายที่จัดให้กับผู้ศึกษา ทั้งทางตรงและทางอ้อมถือเป็นความหมายที่กว้าง ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในด้านการศึกษามีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการด้านการศึกษาให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ดังนั้น ความหมายของหลักสูตรจะต้องครอบคลุมเรื่องต่างๆ ดังนี้

สัจจ อูทรานันท์ ได้กล่าวถึงหลักสูตรไว้ว่า หลักสูตรเป็นวิธีการสร้างเนื้อหาขึ้นมาใหม่หรือปรับปรุงหลักสูตรเดิมที่มีอยู่ในรูปแบบของรายวิชา ซึ่งประกอบไปด้วยเนื้อหาและสาระที่เป็นรายละเอียดจัดเรียงลำดับความยากง่าย หรือเป็นขั้นตอนที่ดีมีระบบอยู่ก่อนแล้ว เป็นการศึกษาเล่าเรียนและเรียบเรียงไว้เป็นอย่างดีเป็นระบบจากประสบการณ์ของผู้ถ่ายทอด เพื่อมุ่งหวังให้ผู้ที่ได้รับการอบรมได้มีการเปลี่ยนแปลงบริบทไปในทิศทางที่ปรารถนา เป็นสิ่งที่ประชาชนมุ่งเน้นสร้างสรรค์เพื่อมอบประสบการณ์ทางการเรียนการสอนที่ถูกต้องแก่ผู้รับการอบรม และจะต้องประกอบด้วยมวลความรู้ทั้งหมดของผู้เรียนที่ได้เรียนรู้มา และได้รับข้อมูลที่ได้จากการแนะนำของหน่วยงานการศึกษาและจากประสบการณ์ (สัจจ อูทรานันท์, 2532, น. 16)

วิชัย วงษ์ใหญ่ ได้กล่าวถึงหลักสูตรไว้ว่า “หลักสูตรเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นต่อการจัดการศึกษาของประเทศในระดับต่างๆ อีกทั้งยังเป็นเครื่องมือที่ทำให้ความมุ่งหมายของการจัดการศึกษาของประเทศชาติมีประสิทธิภาพ ซึ่งความสำคัญของการดำเนินงานด้านหลักสูตร ได้ถูกสรุปไว้ดังนี้ หลักสูตรถือเป็นขั้นตอนของกระบวนการวางแผนและเป็นแนวทางในการจัดการศึกษาของประเทศชาติให้สามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์ ความมุ่งหมายและนโยบายได้อย่างดียิ่ง เป็นเครื่องมือและเครื่องวัดในการควบคุมมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และคุณภาพของผู้เรียนให้เป็นไปตามนโยบายและแผนพัฒนาการศึกษาของประเทศ รวมทั้งมีการสอดคล้องกับความต้องการของแต่ละหน่วยงานต่างๆ เป็นสิ่งสำคัญและเป็นรูปแบบหลักในการวางแผนด้านวิชาการ การจัดการและการบริหารด้านการศึกษา เป็นการกำหนดตัวบ่งชี้ กำหนดทิศทางการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพและสอดคล้องกับแนวโน้มการพัฒนาของประเทศชาติ เป็นระบบหลักสูตรจะเป็นตัวกำหนด ความมุ่งหมาย ขอบข่ายเนื้อหา แนวทางการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน แหล่งทรัพยากร และการประเมินผลสำหรับการจัดการศึกษาของครูและผู้บริหาร” (วิชัย วงษ์ใหญ่, 2543, น. 47)

จากการศึกษาเอกสารจากนักวิชาการหลายๆ ท่าน หลักสูตร มีความหมายไม่ได้แตกต่างจากกันมากนัก อีกหนึ่งความหมายที่มีผู้ให้ความหมายคำว่า หลักสูตรฝึกอบรม โดย Gagne and Karen มีความแตกต่างกับของผู้อื่นตรงที่ หลักสูตรฝึกอบรมนั้นมีขอบเขตจุดมุ่งหมายที่จะเจาะจงในรายละเอียดของแต่ละเรื่องและเป็นเครื่องมือในการวัด การสร้าง หรือการพัฒนาเพื่อใช้ในการฝึกอบรม ซึ่งเป็นกระบวนการจัดการศึกษาที่มีการระบุขอบเขต ซึ่งจะแคบกว่าการจัดการศึกษาภายใน

โรงเรียน ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้และทักษะเฉพาะเรื่อง มีความคาดหวังตามหลักสูตรน้อยกว่าการจัดการศึกษาโดยตรง ส่วนระยะเวลาในการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรฝึกอบรมเป็นแบบระยะสั้น การประเมินผลก็มุ่งที่ผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตรกับการพัฒนาบุคลากร เพราะโดยหลักการฝึกอบรมหลักสูตร จะมีจุดหมายเพื่อพัฒนาบุคลากรในหน่วยงานให้เกิดการพัฒนาเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้น เป็นการฝึกฝนและสร้างเสริมสมรรถภาพการทำงานของบุคลากรในแต่ละองค์กรหรือหน่วยงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ทั้งนี้การจัดทำหลักสูตรฝึกอบรมก็เพื่อวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาบุคลากรให้ได้พัฒนาการเรียนรู้ เจตคติ และทักษะเฉพาะเรื่องที่ต้องการศึกษาโดยเฉพาะ (Gagne and Karen, 1996, pp. 2-6)

2.1.2 รูปแบบและองค์ประกอบของหลักสูตร

จากการศึกษาค้นคว้าเอกสารด้านองค์ประกอบของหลักสูตรของ ทาบา Taba (1962, p. 10) ได้เสนอไว้ว่า ทุกหลักสูตรแม้ว่าจะออกแบบในลักษณะใดก็ตามต้องมีองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์คล้ายคลึงกันอยู่ 3 ส่วนด้วยกัน ได้แก่ จุดประสงค์ทั่วไป และจุดประสงค์เฉพาะเนื้อหาและข้อมูลที่ได้จากการเรียนรู้ ประสบการณ์ และการวัดและประเมินผล

สัจจ อูทรานันท์ ได้อธิบายความหมายที่เกี่ยวข้องกับประกอบของหลักสูตรไว้ ดังนี้ ด้านการกำหนดจุดประสงค์ ประกอบไปด้วยจุดประสงค์ทั่วไปและจุดประสงค์เฉพาะ เป็นส่วนประกอบที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะจุดประสงค์จะเป็นเครื่องชี้ถึงเป้าหมายความสำเร็จของหลักสูตรว่า ต้องการให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะเช่นไร ซึ่งจุดประสงค์ทั่วไปจะกล่าวไว้อย่างกว้างๆ และค่อนข้างเป็นปรัชญา เน้นที่ทางด้านจิตวิทยาหรือด้านการเรียนการสอนน้อยกว่าคำนิยาม ส่วนจุดประสงค์เฉพาะจะเน้นที่การนำหลักสูตรไปใช้เป็นสำคัญ เป็นจุดประสงค์ที่กล่าวไว้ในส่วนย่อยที่เป็นจุดประสงค์ของกลุ่มวิชาหรือรายวิชาต่างๆ ที่มีอยู่ในตัวเนื้อหาของหลักสูตรนั่นเอง ด้านประสบการณ์เรียนรู้และเนื้อหาสาระจะเป็นสื่อกลาง (Means) ที่สามารถพาผู้เรียนไปสู่เป้าหมายของหลักสูตร ที่มีการกำหนดเนื้อหาสาระเพื่อช่วยให้ผู้ศึกษาเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ จุดประสงค์ของหลักสูตรอาจแบ่งออกเป็น 5 ประเภท ได้แก่ ความรู้ ธรรมดาและข้อเท็จจริง หลักการและความคิดรวบยอด ความคิดสร้างสรรค์และการแก้ปัญหา คำนิยามและเจตคติและทักษะทางกาย ส่วนด้านการวัดและประเมินผล เป็นการวัดโดยการนำเครื่องมือทางการวัดผลเพื่อหาความสอดคล้องและเหมาะสมของหลักสูตรนั้นๆ เปรียบเสมือนเป็นการกำหนดเครื่องมือในการควบคุมระบบการใช้หลักสูตรในการจัดทำหลักสูตรฝึกอบรมนั้นต้องใช้องค์ประกอบอื่นๆ อีก เพื่อให้หลักสูตรที่สร้างขึ้นมานั้นเป็นเหตุและเป็นผลกัน เพื่อให้เห็นความสำคัญของหลักสูตรอย่างเด่นชัด ทั้งยังสามารถชี้แนะให้ใช้หลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอีกด้วย ส่วนประกอบเหล่านี้ ได้แก่ หลักการและ

เหตุผลหรือความจำเป็นของหลักสูตร การเสนอแนะแนวทางในการจัดการเรียนการสอน การใช้สื่อการเรียนการสอน และการช่วยส่งเสริมผู้เรียนเป็นสำคัญ (สังัด อุทรานันท์, 2532, น. 236-241)

จากการศึกษาเอกสารองค์ประกอบของหลักสูตรของ ชำรง บัวศรี ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของหลักสูตรไว้ว่า “องค์ประกอบที่สำคัญๆ ของหลักสูตร คือ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร (Curriculum Aims) เป็นสิ่งที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียนหลังจากสำเร็จการศึกษาจนจบหลักสูตรแล้ว เป้าหมายและนโยบายทางการศึกษา (Educational Goals and Policies) คือ สิ่งที่ต้องการให้เป็นไปตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา จุดประสงค์ของวิชา (Subject Objectives) เป็นสิ่งที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียนหลังจากที่ได้เรียนวิชานั้นจนจบแล้ว รูปแบบและโครงสร้างของหลักสูตร (Types and Structures) เป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นแผนผังที่แสดงผลการแจกแจงรายวิชาหรือกลุ่มประสบการณ์การเรียนรู้ ด้านเนื้อหา (Content) เป็นสิ่งที่ต้องปรากฏและเป็นความต้องการที่จะให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ ทักษะและความสามารถใหม่ๆ อยู่เสมอ ด้านยุทธศาสตร์ของการเรียนการสอน (Instructional Strategies) เป็นวิธีการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมอย่างถูกต้องและมีหลักเกณฑ์เพื่อให้บรรลุผลตามจุดประสงค์ของการเรียนรู้ ด้านสื่อการเรียนการสอน (Curriculum Materials and Instructional Media) ได้แก่ สื่อวัสดุ เอกสารสิ่งพิมพ์ แผ่นฟิล์ม แถบวีดิทัศน์ ฯลฯ ที่สามารถช่วยส่งเสริมคุณภาพการเรียนการสอน ด้านจุดประสงค์การเรียนรู้ (Instructional Objectives) เป็นส่วนที่ต้องระบุให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ได้รับรู้ มีทักษะและความสามารถหลังการเรียนรู้จากเนื้อหา ด้านการประเมินผล (Evaluation) เป็นการวัดและประเมินผล เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอนในครั้งถัดไป” (ชำรง บัวศรี, 2542, น. 8-9)

2.2 การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม

2.2.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตร

2.2.1.1 แนวคิดและรูปแบบของการพัฒนาหลักสูตร

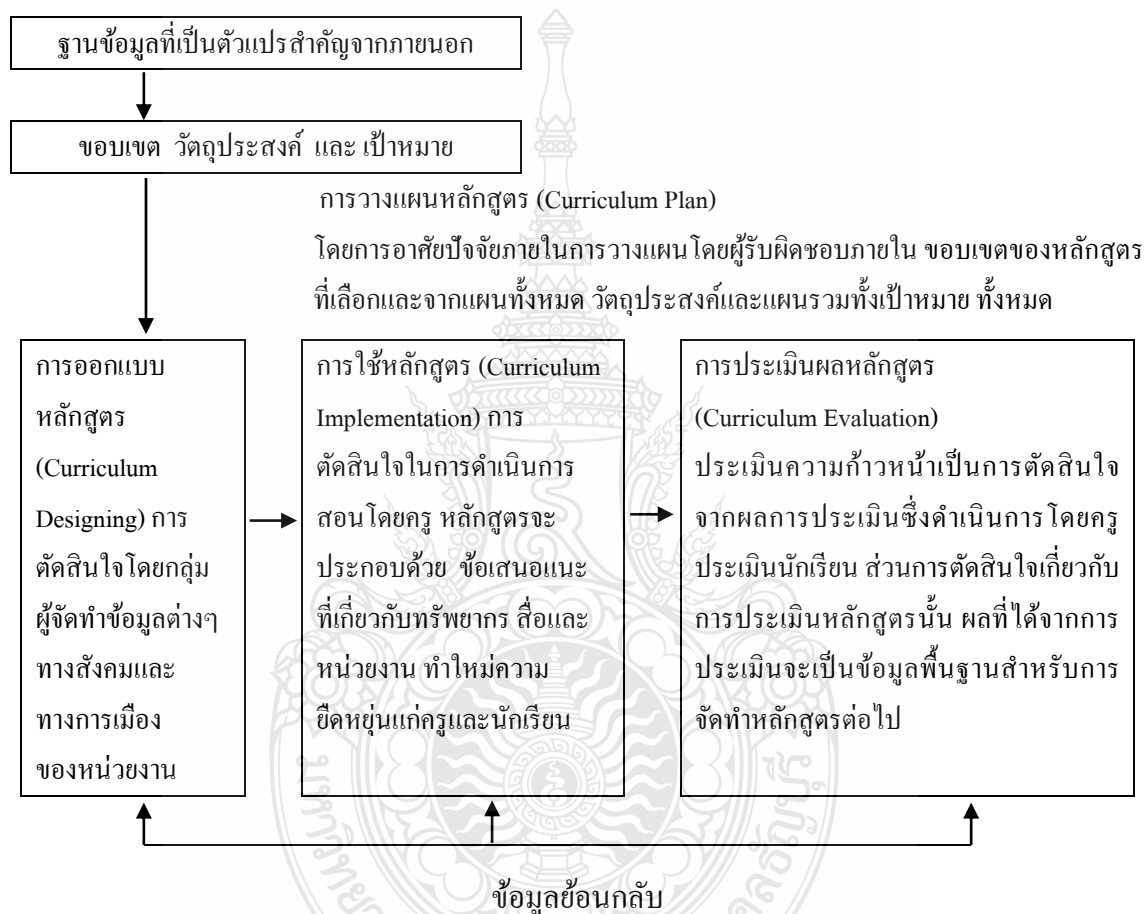
Taba ได้เสนอแนวทางและวิธีการพัฒนาหลักสูตร โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้ วิธีการพัฒนาหลักสูตรจากลักษณะล่างขึ้นบน (Grassroots Approach) โดยใช้วิธีการแบบอุปนัย (Inductive Method) เป็นการพัฒนาหลักสูตรเริ่มจากแบบจำเพาะเจาะจงแล้วขยายไปสู่ระดับชั้นที่สูงกว่า ซึ่งผู้สอนเป็นผู้สร้างหน่วยการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการของการพัฒนาหลักสูตร และนำไปสู่การพัฒนาเป็นหลักสูตรใหญ่ๆ โดยมีวิธีดำเนินการดังต่อไปนี้ ทำการวิเคราะห์ความจำเป็นและวิเคราะห์ความต้องการใช้หลักสูตร (Diagnose of Needs) เพื่อทราบว่าจะพัฒนาหลักสูตรอย่างไร โดยมีการกำหนดวัตถุประสงค์ของการศึกษาที่ต้องการให้บรรลุ (Formulation of Objectives) และมี

การกลั่นกรองคัดเลือกเนื้อหาสาระ (Selection of Content) ทำการจัดลำดับเนื้อหา โดยการกำหนดโครงสร้างใหม่ (Organization of Content) โดยนักวิชาการหรือผู้มีความรู้ในเรื่องนั้นๆ หลังจากนั้นต้องกำหนดวิธีการประเมินและกระบวนการประเมิน หรือสิ่งที่ต้องการประเมิน (Determination of Evaluate) การคัดเลือกวิธีการพัฒนาจากการเรียนรู้ (Selection of Learning Experiences) และมีการจัดกิจกรรมตามลำดับของการเรียนรู้ (Ordering the Learning Activities) (Taba, 1962, p. 12)

Saylor and others ได้เสนอแนะแนวคิดของการพัฒนาหลักสูตรไว้ว่า “ผลการพัฒนาหลักสูตรเกี่ยวข้องกับการจัดทำหลักสูตร ซึ่งมีแนวคิดอยู่ 2 ลักษณะด้วยกัน คือ การสร้างหลักสูตรขึ้นมาใหม่โดยไม่มีหลักสูตรเดิมเป็นพื้นฐานอยู่เลย และการดำเนินการปรับปรุงหลักสูตรที่มีอยู่แล้วและพัฒนาขึ้นมาใหม่ ซึ่งการพัฒนาหลักสูตรจะรวมไปถึงการผลิตเอกสารต่างๆ สำหรับผู้เรียนด้วย การพัฒนาหลักสูตรเกี่ยวข้องกับการจัดทำหลักสูตร ได้แก่ การร่างหลักสูตร หรือการสร้างและการพัฒนาหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ และการวัดและประเมินผลหลักสูตร ซึ่งการพิจารณาจากลักษณะของงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรแล้วจะมีคำที่มีความหมายใกล้เคียงกับการพัฒนาหลักสูตรได้อีก เช่น การออกแบบหลักสูตร(The Curriculum Design) ซึ่งหมายถึง รูปแบบของกระบวนการในการเลือกองค์ประกอบต่างๆ รวมทั้งเทคนิควิธีการทั้งหมด ในการจัดทำหลักสูตรและการจัดเนื้อหาสาระและมวลประสบการณ์ในหลักสูตรที่จัดขึ้น เป็นต้น” (Saylor and others, 1974, p. 7)

Saylor and others ได้เสนอแนวคิดในการพัฒนาหลักสูตรไว้ดังนี้ กรณีที่เป็นระบบ (System Approach) จะมีความยืดหยุ่นสามารถพัฒนาปรับปรุงในระดับหรือขั้นตอนใดของกระบวนการก็ได้ รูปแบบของการพัฒนาหลักสูตรตามแนวคิดของ Saylor and others มีดังนี้ “ขั้นตอนแรกเป็นการกำหนดวัตถุประสงค์ ขอบเขตและเป้าหมาย (Goals, Objectives and Domains) ซึ่งมีเป้าหมายทั้งสิ้น 4 ประการคือ ประสบการณ์เรียนรู้ที่ไม่รู้จบ การพัฒนาบุคลากร ความสามารถทางสังคม ทักษะการเรียนรู้และทักษะความชำนาญเฉพาะด้าน เป็นต้น ขั้นตอนที่สอง เป็นการออกแบบหลักสูตร (Curriculum Designing) โดยอาศัยข้อมูลหลักจากการนำหลักสูตรไปใช้ (Curriculum Implementation) โดยผู้สอนจะเป็นผู้วางแผนหลักสูตรและการเรียนการสอนเอง เป็นการช่วยให้สามารถเลือกวิธีการสอนที่มีความสัมพันธ์กับการเรียนการสอนได้ถูกต้องตามความต้องการของผู้เรียน ขั้นตอนที่สาม เป็นการใช้หลักสูตร (Curriculum Implementation) เป็นการนำหลักสูตรที่ได้ออกแบบแล้วไปใช้ได้จริง โดยการตัดสินใจของผู้สอนเพื่อนำไปใช้ในการปฏิบัติการจริงของหลักสูตรที่สร้างไว้ ขั้นตอนที่สุด เป็นการวัดและการประเมินผลหลักสูตร (Curriculum Evaluation) เป็นการประเมินผลรวมของการใช้หลักสูตรทั้งองค์กร โดยแยกแต่ละส่วนของการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลหลักสูตรทั้งระบบ” (Saylor and others, 1974, pp. 21-26)

จุดเด่นของ Saylor และ Alexander ที่ได้เสนอไว้ นั่นบอกว่า “หลักสูตรและการสอนอยู่ที่การให้อิสระต่อการตัดสินใจในเรื่องรูปแบบการสอนที่จะใช้ตามที่ควรจะเป็น การพัฒนาหลักสูตรตามรูปแบบนี้ จึงมีความยืดหยุ่นให้ออกาสให้ครูได้มีอิสระในการจัดการเรื่องรูปแบบการสอน เอกสารวัสดุอุปกรณ์” ซึ่ง Saylor และ Alexander ได้อธิบายไว้ดังภาพประกอบที่ 2 (Saylor and others, 1974, p. 27)

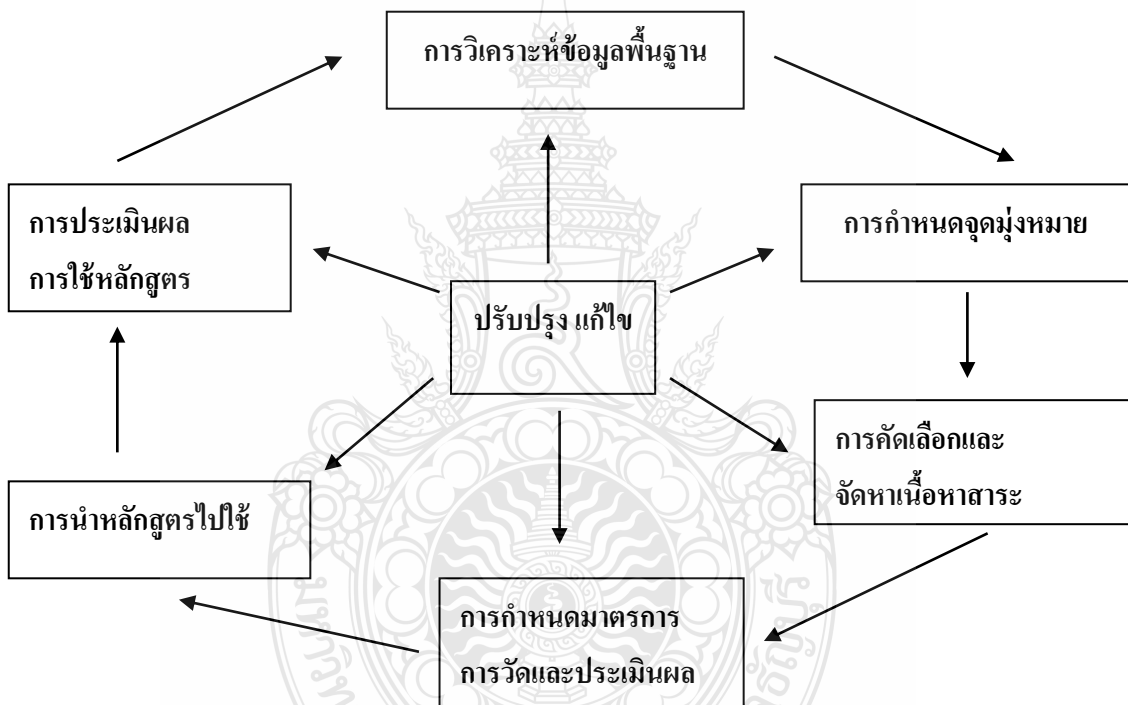

ภาพที่ 2.1 กระบวนการจัดทำหลักสูตร

วิชัย วงษ์ใหญ่ ได้เสนอแนวคิดและรูปแบบ ของขั้นตอนและกระบวนการของการพัฒนาหลักสูตร ดังนี้ ต้องมีการกำหนดหลักการและเหตุผล จุดประสงค์ การออกแบบและโครงสร้างของหลักสูตร หลังจากกำหนดหลักการและเหตุผลแล้ว ต้องมีการยกฐานะเนื้อหาสาระ แต่ละหน่วยการเรียนรายวิชา และกลุ่มเสริมสร้างประสบการณ์ และนำหลักสูตรที่พัฒนาปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ในโรงเรียนนำร่อง เพื่อดำเนินการปรับปรุงแก้ไข ข้อบกพร่องและพัฒนาปรับปรุงต่อไป

โดยทำการอบรมครูผู้สอน บุคลากรด้านการศึกษา ผู้บริหารทุกระดับ ให้เข้าใจหลักสูตรที่สร้างขึ้นใหม่ หลังจากนั้นให้นำหลักสูตรที่ได้ไปใช้จริง และมีการประกาศใช้หลักสูตร โดยแสดงให้เห็นว่ามีกิจกรรมวิธีการการใช้หลักสูตรใหม่ (วิชัย วงษ์ใหญ่, 2543, น. 77)

สงัด อุทรานันท์ ได้เสนอแนวคิดไว้ดังนี้ หลักสูตรเป็นรูปแบบของการพัฒนาหลักสูตรโดยยึดหลักพัฒนาหลักสูตรแบบทั้งระบบ เน้นที่การจัดทำหลักสูตรและนำไปใช้ และทำการประเมินผลหลักสูตรทั้งระบบอีกด้วย แต่ละกระบวนการสามารถแบ่งออกเป็นขั้นตอนซึ่งสามารถแสดงให้เห็นในรูปแบบของวัฏจักรกระบวนการพัฒนาหลักสูตร (สงัด อุทรานันท์, 2532, น.38) ได้ดังภาพประกอบที่ 2.2

ภาพที่ 2.2 วัฏจักรกระบวนการพัฒนาหลักสูตร

2.2.1.2 สมรรถนะกับการบูรณาการของหลักสูตร

หน่วยงานทางด้านการศึกษา ได้มีการกำหนดสมรรถนะเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาและจัดทำหลักสูตรให้อยู่ในรูปแบบที่เรียกว่า การบูรณาการหลักสูตรที่จะมีการนำไปพัฒนาบุคคลเพื่อพัฒนาให้ประสบความสำเร็จ ซึ่งผู้เข้ารับการศึกษาจะเกิดทักษะการเรียนรู้ ความเข้าใจ เจตคติ และพฤติกรรม หรือทักษะทางกาย การพัฒนาหลักสูตร หรือ

การนำหลักสูตรไปใช้ และการประเมินหลักสูตรควรมีรูปแบบที่ชัดเจนหลากหลาย ทั้งนี้ได้มีผู้เสนอแนวคิดที่ได้จากการกำหนด การศึกษาและการวิจัย ไว้หลายรูปแบบด้วยกัน ซึ่งพอที่จะสรุปให้เป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรได้ ดังต่อไปนี้

1) สมรรถนะกับการบูรณาการของหลักสูตร ตามแนวคิดของ สมบูรณ์ ดันยะ (2524, น. 62-64) ได้เสนอแนวคิดไว้ว่า ครูผู้สอนที่จะทำให้การจัดกระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิผล ประสบความสำเร็จเอาไว้ 5 ด้าน ได้แก่ “ด้านการวางแผนการเรียนและการสอน ได้แก่ ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับจุดประสงค์ของหลักสูตร เป้าหมายของการเรียนการสอน ลำดับขั้นของเนื้อหาวิชาและกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดห้องเรียน แผนการเรียนการสอน รวมทั้งนำมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินการวางแผนการจัดการเรียนการสอน เพื่อดำเนินไปตามขั้นตอนที่ถูกต้องด้านความรู้และความเข้าใจ ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ความต้องการความสนใจ ความพร้อม และความแตกต่างระหว่างบุคคลของนักเรียน ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการเรียนรู้ การจูงใจ และการเสริมแรง ด้านการเรียนการสอน ได้แก่ ความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอน รวมทั้งความสามารถในการสร้างจัดหา บำรุงรักษา และการใช้สื่อการเรียนรู้อย่างเหมาะสมกับเนื้อหาวิชา ความต้องการ พัฒนาการ สภาพแวดล้อม และความสนใจของผู้เรียน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนำเข้าสู่บทเรียนการสร้างบรรยากาศในการเรียนการสอน วิธีสอน การใช้คำถามการสอน ช่อมเสริม การเล่านิทาน การสรุปบทเรียน และกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสมกับเนื้อหาวิชาสภาพแวดล้อมระดับพัฒนาการความต้องการและความสนใจของผู้เรียน ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน เป็นวิธีการใช้เครื่องมือวัดผล วัดความรู้ วัดความเข้าใจ เพื่อตรวจสอบว่าผู้เรียนได้มีผลการเปลี่ยนแปลงก่อนและหลังผ่านกระบวนการเรียนการสอนไปแล้วมากน้อยเพียงใด” (สมบูรณ์ ดันยะ, 2524, น. 62-64)

2) ศักดิ์สิทธิ์ ชัดติยาสุวรรณ (2527, น. 116) ได้ทำการศึกษาถึงตัวบ่งชี้และความแตกต่างในการปฏิบัติงานของบุคลากรทางการศึกษาสายวิชาการ ตามแนวทางการใช้หลักสูตร ประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 พบว่า “ปัจจัยที่เกี่ยวข้องที่เป็นสมรรถภาพที่เป็นสมรรถภาพที่จำเป็นของครู ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับเรื่องหลักสูตรและความสามารถในการสอน ซึ่งประกอบด้วย ความรู้เกี่ยวกับหลักการและโครงสร้างของหลักสูตรการนำเข้าสู่บทเรียน การใช้กระบวนการกลุ่ม การจัดการกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อการสอน การให้การเสริมแรง การพูด การเขียน การประเมิน การชี้แนะแนวให้นักเรียนคิดค้น และปฏิบัติเองและการปกครองชน”

3) สุริยา เหมตะศิลป์ (2537, น. 174) ได้ให้แนวคิดในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อสร้างเสริมสมรรถภาพของการพัฒนาหลักสูตร แบบมีฐานมาจากระดับโรงเรียน สำหรับครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สรุปได้ว่า “สมรรถภาพที่จำเป็นในการพัฒนาหลักสูตร ประกอบด้วย เจตคติที่เกื้อหนุนในการพัฒนาหลักสูตร ประกอบด้วย การรับรู้ถึงประโยชน์และความสำคัญของการพัฒนาหลักสูตร การยอมรับบทบาทของการร่วมทำงานพัฒนาหลักสูตรมากกว่า จะเป็นแค่เพียงผู้นำหลักสูตรไปใช้ และมีเจตคติที่ดีต่อการร่วมทำงานพัฒนาหลักสูตรเป็นทีม ความรู้ในกระบวนการของการพัฒนาหลักสูตร จากการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของหลักสูตรหรือการวิเคราะห์สถานการณ์ การกำหนดเป้าหมายและจุดประสงค์ของหลักสูตร การจัดเนื้อหาการคัดเลือกสาระและประสบการณ์การเรียนรู้ การเสนอแนวทางเป้าหมายในการใช้หลักสูตร การกำหนดมาตรการในการจัดการเครื่องมือวัดและประเมินผล การวัดและตรวจสอบคุณภาพหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้จริง การประเมินผลหลักสูตรโดยกลุ่มเป้าหมาย การปรับปรุงแก้ไขหลังจากมีการประเมินผล รวมทั้งทักษะในขั้นต่างๆ ของกระบวนการของการพัฒนาหลักสูตร”

4) รุ่ง แก้วแดง (2541, น. 140-146) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับความรู้ความสามารถของครูในการสอนไว้ ดังนี้ “สามารถวิเคราะห์เพื่อค้นหาศักยภาพของผู้เรียน โดยใช้จิตวิทยาการเรียนรู้ หรือเทคนิคพหุปัญญา เพื่อให้ทราบว่าผู้เรียนนั้นมีความสามารถทางด้านใด จะทำให้สามารถช่วยเหลือแนะนำเพื่อจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับศักยภาพและความสามารถของผู้เรียนได้ ร่วมสร้างวิสัยทัศน์ในการเรียนกับผู้เรียน กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความต้องการที่จะเรียนรู้ โดยสร้างวิสัยทัศน์ให้ไปไกลมากที่สุด มีการศึกษารวมศึกษารวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผู้เรียนรายบุคคล เพื่อทำความรู้จักกับ ผู้เรียนเป็นรายบุคคล ดูการพัฒนาร่างของเด็ก ทั้งภูมิหลังของเด็กด้วย มีการร่วมวางแผนการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนมีสิทธิและรับผิดชอบต่อแผนการเรียนรู้ของตนเอง ผู้สอนเป็นผู้ร่วมวางแผนเพื่อปลูกฝังการเรียนรู้ตลอดชีวิต แนะนำเรื่องการเรียนระบบและแนะนำวิธีเรียนให้แก่ผู้เรียนอีกด้วย สรรหาและสนับสนุนสื่ออุปกรณ์ จัดหาเทคโนโลยีทางการศึกษามาใช้ ประกอบในการเรียนรู้ส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างความรู้เอง ต้องจัดบรรยากาศ สิ่งแวดล้อม และสิ่งอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนสามารถเรียนได้ด้วยตัวเอง อาจเรียนคนเดียวหรือเรียนเป็นกลุ่ม เสริมพลังและสร้างกำลังใจอธิบายหรือแนะนำเพื่อให้ผู้เรียนมีความตั้งใจที่จะเรียนต่อไป ร่วมประเมินผล ให้คำแนะนำเรื่องประเมินผลตามสภาพที่แท้จริง ให้ผู้เรียนประเมินผลด้วยตนเองว่าสามารถเรียนให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ในแผนมากน้อยเพียงใด เก็บรวบรวมข้อมูล เกี่ยวกับผู้เรียนเพื่อเป็นข้อมูลย้อนกลับนำไปใช้ในการปรับปรุงแก้ไขการเรียนรู้ของผู้เรียนต่อไป”

5) คมกฤษ อนามนารถ ได้เสนอแนวคิดในการพัฒนาหลักสูตรแบบบูรณาการด้านคุณธรรมและจริยธรรมที่นำมาใช้ในหน่วยงานสถานศึกษาสังกัดเอกชนได้ ดังนี้ สมรรถภาพของครูในการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรม โดยการบูรณาการในหลักสูตรครูควรมีสมรรถภาพที่จำเป็นดังต่อไปนี้ การเห็นคุณค่าความเป็นมนุษย์พึงระลึกไว้เสมอว่า เรามีคุณค่าสามารถดำเนินการต่างๆ ได้ การมีศักดิ์ศรีในตนไม่ตกอยู่ในอำนาจและอิทธิพลจนหมดศักดิ์ศรีของความเป็นคน มีความอดทนอดกลั้นต่ออุปสรรคทั้งปวง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีเจตคติที่ดีต่อการพัฒนาหลักสูตรแบบบูรณาการ มีความรับผิดชอบต่อน้ำที่ที่ได้รับมอบหมาย มีความรู้ความชำนาญในการพัฒนากระบวนการและเทคนิคต่างๆ ด้วยความวิริยะอุตสาหะ มีสามัญสำนึกที่ดีและสวมจิตวิญญาณของความเป็นครูตามจรรยาบรรณ (คมกฤษ อนามนารถ, 2544, น. 27-35)

6) Gagne และ Karen เขาได้เสนอว่าในการจำแนกสมรรถภาพทางการเรียนรู้ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์กับการฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพของบุคคล สามารถแบ่งออกเป็น 5 ประเภท ดังนี้ 1) สมรรถภาพด้านการนำเสนอข้อมูล (Verbal Information) เป็นความสามารถทางด้านการบรรยายความรู้ความเข้าใจหรืออธิบายข้อมูลที่ได้รับด้วยการประกาศ การอธิบาย การบอก การพรรณนา เป็นการถ่ายทอดองค์ความรู้ที่ได้รับมาโดยตรง ไม่จำเป็นต้องปรับปรุงหรือประยุกต์องค์ความรู้นั้น 2) ทักษะเชิงปัญญา (Intellectual Skills) เป็นการผลิตความรู้ โดยการผสมผสานบูรณาการกับสิ่งแวดล้อม โดยใช้สัญลักษณ์เป็นการเรียนรู้วิธีการหรือรู้จักการปฏิบัติการว่าทำอะไร ทักษะทางเชิงปัญญานี้สามารถจำแนกออกเป็น ระเบียบกฎเกณฑ์ทั่วไป (Rules) เป็นการจัดรูปแบบและจัดหมวดหมู่โดยใช้ความสัมพันธ์ ตั้งแต่ 2 ลักษณะ ที่มีรูปแบบเดียวกันหรือคล้ายคลึงกัน การจำแนกแยกแยะ (Discrimination) เป็นความสามารถในการจำแนกแยกแยะ ตามรูปลักษณ์ที่ปรากฏอยู่ในความคิด (Concept) เป็นการจำแนกหรือจัดหมวดหมู่โดยใช้การวิจารณ์ตามรูปแบบที่เหมือนกัน ข้อบังคับสูงสุด (Higher Order Rules) เป็นความสามารถในการจัดรวมระหว่างกฎระเบียบเพื่อแก้ปัญหาหรือแสดงออกถึงงานต่างๆ 3) เจตคติ (Attitude) มีองค์ประกอบ คือ ความเชื่อ ความรู้ (Cognitive/ Belief) พฤติกรรม (Behavioral/ action) และอารมณ์ (Emotional) โดยปกติเจตคติคือ ส่วนที่เน้นเฉพาะสถานการณ์ที่เกิดขึ้นภายในเท่านั้น แต่สำหรับเจตคติในที่นี้จะหมายถึงส่วนประกอบที่เป็นการแสดงพฤติกรรม หรือเจตคติที่โน้มเอียงของที่ส่งผลต่อพฤติกรรม ซึ่งสามารถมองเห็นได้ด้วยตาเปล่า 4) กลยุทธ์ทางความรู้ (Cognitive Strategies) เป็นศาสตร์ที่ทำให้บุคคลสามารถเรียนรู้เป็นกลยุทธ์ที่จำเป็นมากกว่าด้านอื่น เพราะจะทำให้เกิดความรู้ด้านอื่นได้ กลยุทธ์ทางด้านความรู้นี้สะท้อนและช่วยให้สมรรถภาพการเรียนรู้ในระดับการควบคุมการปฏิบัติ ทั้งแบบธรรมดาและซับซ้อนได้ และ 5) ทักษะของกล้ามเนื้อโดยการเคลื่อนไหว (Motor Skill) เป็นสมรรถภาพที่ต้องมีการเคลื่อนไหว

จากการปฏิบัติงานด้วยความชำนาญ รวดเร็ว มีจังหวะและระยะเวลาที่ดี ซึ่งจะรวมไปถึงการทำงาน ให้มีการประสานระหว่างประสาทสัมผัสทุกส่วน และกิจกรรมที่มีการปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอและ กว้างขวาง เช่น การเล่นเทนนิส หรือการขับรถ (Gange and Karen, 1996, pp. 52-65)

7) Parson ได้มีการเสนอแนวคิดเกี่ยวกับ “สมรรถภาพของครูในการพัฒนา หลักสูตรและจัดการเรียนการสอนว่าครูควรมีทักษะ ความรู้ เจตคติ และความสามารถที่เกี่ยวข้องกัน” จากงานวิจัยของเขาได้สรุปใจความสำคัญไว้ ดังนี้ ในการพัฒนาหลักสูตรครูควรมีความสามารถ ทางการวางแผนและการประเมินหลักสูตร (Curriculum Planning and Assessment) โดยการวางแผนการพัฒนาหลักสูตรที่มุ่งเน้นกระบวนการ มุ่งสู่เป้าหมายและตรวจสอบได้ จัดทำหลักสูตรแฝงให้ เป็นหลักสูตรที่ชัดเจนได้ มีการพัฒนาหลักสูตรแนวสร้างพลังใจ (Empowering Curriculum) รู้จัก ประยุกต์การวิจัยด้วยการประเมินผล มีความสามารถในการจัดการเรียนการสอน (Teaching and Learning Styles) โดยใช้หลักปฏิบัติในการเรียนรู้ มีการสร้างแรงจูงใจ โดยใช้ทฤษฎีทางการเรียน การสอนเป็นฐานในการจัดการเรียนการสอน มีการใช้นวัตกรรมใหม่ๆ มีความเข้าใจความแตกต่าง ระหว่างบุคคล ในการจัดการเรียนการสอนต้องมีความยืดหยุ่น และมีการจัดการเรียนการสอนโดยยึด เป้าหมายที่ผู้เรียนเป็นสำคัญ มีความสามารถทางการสื่อสารด้วยวิธีมนุษยสัมพันธ์ เป็นการสื่อสารและ การรู้จักยอมรับเข้าใจกันระหว่างตัวบุคคล (Interpersonal, Communication and Relationship Skills) มีส่วนร่วมในการฝึกอบรมและการให้คำปรึกษาหารือ มีการร่วมมือและประสานงานกับหน่วยงาน และชุมชน มีมนุษยสัมพันธ์ภาพที่ดีกับนักเรียนและผู้ร่วมงาน ต้องมีความรู้ระดับปริญญาขึ้นไป ต้องมี ความสามารถทางการสื่อสาร ต้องมีความมั่นใจสูง เป็นต้น (Parson, 1996, p. 78)

2.2.2 การประเมินผลการฝึกอบรม

การประเมินผลการฝึกอบรม มีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบว่าการฝึกอบรมนั้น บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ เป็นการค้นหาจุดดีหรือจุดด้อย ตรวจสอบความคุ้มค่าของ โครงการฝึกอบรม ตรวจสอบว่าผู้รับการอบรมได้รับประโยชน์มาก-น้อย และรวบรวมข้อมูลเพื่อ พัฒนาปรับปรุงการฝึกอบรมในอนาคต การประเมินผล โครงการฝึกอบรมนั้น Kirkpatrick ได้กล่าวไว้ ในงานวิจัยของเขาโดย คุณชูชัย สมิตทไกร ได้ทำการศึกษาแปลมา โดยเนื้อหาสาระเป็นการเสนอ เกณฑ์ (Criteria) ไว้ 4 ประเภท ได้แก่ 1) ปฏิกริยา (Reaction) คือ การประเมินความรู้สึกของผู้เข้ารับ การฝึกอบรมที่มีต่อ โครงการเข้ารับการฝึกอบรม เพื่อตรวจสอบว่าผู้ที่เข้ารับการฝึกอบรม เอกสารที่ใช้ ในการประกอบการฝึกอบรม และสภาพแวดล้อมต่างๆ ทั้งนี้ต้องมีการกำหนดสิ่งที่ต้องการประเมินไว้ ก่อนการอบรมบรรจุลงในแบบประเมินผล และทำการสังเกตพฤติกรรมเพื่อให้ทราบถึงปฏิกริยา ความรู้สึกในการฝึกอบรม 2) การเรียนรู้ เป็นการกำหนดว่าผู้รับการอบรมมีความรู้ ซึ่งเป็นการวัด

ความรู้เกี่ยวกับข้อเท็จจริง หลักการ วิธีการและกระบวนการทำงาน ซึ่งเป็นการตรวจสอบว่าผู้เรียนมีการพัฒนาทักษะความรู้เพิ่มขึ้นหรือไม่ โดยการให้ผู้เรียนได้แสดงหรือกระทำทักษะนั้นๆ ออกมา และผู้ฝึกอบรมจะคอยสังเกตและคอยประเมิน ความเปลี่ยนแปลงว่าดีขึ้นกว่าเดิมหรือไม่ อาจใช้วิธีการวัดและประเมินผลก่อนและหลังการอบรมเพื่อประเมินความรู้เป็นต้น 3) พฤติกรรม เป็นการประเมินการทำงานของผู้เข้ารับการอบรม ว่ามีการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้นหรือไม่หลังจากฝึกอบรม ซึ่งสามารถประเมินอย่างเป็นระบบทั้งก่อนและหลังการฝึกอบรม ต้องเก็บข้อมูลจากกลุ่มที่เกี่ยวข้องทำการวิเคราะห์ทางสถิติ และต้องมีกลุ่มที่เปรียบเทียบระหว่างกลุ่มผ่านกับกลุ่มไม่ผ่านเป็นการสังเกตพฤติกรรมของผู้เข้ารับการอบรมเพื่อประเมินว่าผู้เข้ารับการอบรมเป็นเช่นไร 4) ผลลัพธ์ เป็นการประเมินผลสัมฤทธิ์หลังการฝึกอบรม เพื่อตรวจสอบว่า การฝึกอบรมที่ผ่านมามีผลกระทบใดบ้างต่อการดำเนินการฝึกอบรม เพื่อตรวจสอบทักษะหรือวัดความรู้ใดมีผลกระทบที่ดีต่อองค์กรมากที่สุด เพื่อตรวจสอบถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นในองค์กรเป็นการวัดผลลัพธ์ที่ได้ผลและตรงประเด็น (ชูชัย สมितिไกร, 2540, น. 207-221)

2.3 การควบคุมคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา

2.3.1 ทำไมหน่วยงานสถานศึกษาต้องมีระบบงานประกันคุณภาพการศึกษาในการควบคุมคุณภาพ

หน้าที่หลักและสิ่งจำเป็นที่หน่วยงานสถานศึกษาต้องปฏิบัติตามที่ได้ปรากฏในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ คือ “การผลิตบัณฑิตให้ได้บัณฑิตพึงประสงค์ การวิจัยและนวัตกรรม การให้บริการทางวิชาการแก่สังคมและชุมชน และงานการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม การดำเนินการตามภารกิจในทุกด้านดังกล่าว มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อการพัฒนาประเทศ ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ปัจจุบันมีสาเหตุหลายประการที่ทำให้การประกันคุณภาพการศึกษาในระดับในระดับอุดมศึกษาที่ทุกมหาวิทยาลัยถือเป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องเร่งดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้ คือ หากคุณภาพของบัณฑิตภายในประเทศ และสถาบันอุดมศึกษาที่มีแนวโน้มแตกต่างกันมากขึ้น จะมีผลให้เกิดผลเสียแก่สังคมและประเทศชาติในระยะยาว หน่วยงานสถานศึกษามีความจำเป็นที่จะต้องสร้างความมั่นใจแก่สังคมว่าสามารถที่จะพัฒนาองค์ความรู้ และสามารถผลิตบัณฑิตให้ได้คุณภาพและมาตรฐาน เพราะการสร้างบัณฑิตที่ได้คุณภาพและมาตรฐานจะเป็นบ่อเกิดของการพัฒนาคน และพัฒนาประเทศต่อไป เพื่อเป็นแรงงานสำคัญในภาครัฐและภาคอุตสาหกรรม และธุรกิจด้านการบริการ การพัฒนาอาชีพ การพัฒนาคุณภาพชีวิต ความเป็นอยู่ระดับท้องถิ่นและชุมชน ด้านความเปลี่ยนแปลงและท้าทายของโลกยุคปัจจุบัน มีผลต่อสถาบันการอุดมศึกษา

ทั้งด้านการบริการการศึกษาข้ามพรมแดน และการเคลื่อนย้ายนักศึกษาและบัณฑิต การประกอบอาชีพของบัณฑิตในอนาคต ซึ่งเป็นผลจากการรวมตัวของประเทศในภูมิภาคอาเซียน ซึ่งทั้งหมดนี้ต้องการการได้รับประกันด้านคุณภาพการศึกษาทั้งสิ้น (อ้างถึงใน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ระบุว่า สังคมต้องการระบบอุดมศึกษาที่เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วม (participation) ทำงานด้วยความใสสะอาดไม่คดโกง (transparency) และมีความรับผิดชอบตรงไปตรงมา (accountability) ตามหลักทศพิธราชธรรม หน่วยงานสถานศึกษาต้องให้ข้อมูลสาธารณะ (public information) ที่เป็นประโยชน์ต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และประชาชนทั่วไป จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กำหนดให้หน่วยงานสถานศึกษาทุกแห่ง ต้องมีระบบประกันคุณภาพภายในและประเมินคุณภาพนอก คณะกรรมการการอุดมศึกษาได้จัดทำประกาศใช้มาตรฐานการอุดมศึกษา เมื่อวันที่ 7 สิงหาคม 2549 เพื่อเป็นระบบและกลไกในการกำกับมาตรฐานระดับกระทรวง ระดับคณะกรรมการการอุดมศึกษา และระดับหน่วยงาน โดยทุกหน่วยงานระดับกระทรวง ระดับคณะกรรมการการอุดมศึกษา และระดับหน่วยงาน โดยทุกหน่วยงานระดับอุดมศึกษาจะได้ใช้เป็นกรอบแนวทางในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการมีการจัดทำประกาศของกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ เมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม 2552 และคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้ประกาศแนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ เมื่อวันที่ 16 กรกฎาคม 2552” ตามที่ประชุมมติคณะรัฐมนตรี เพื่อให้การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาเป็นไปตามกรอบมาตรฐานการอุดมศึกษา และเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา ระดับหลักสูตร กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดให้มีประกาศของกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานสถาบันอุดมศึกษา เมื่อวันที่ 24 เมษายน 2554 เพื่อเป็นระบบและกลไกในการส่งเสริมและกำกับดูแลให้สถาบันอุดมศึกษา มีการจัดการศึกษาที่ได้มาตรฐานตามประเภทหรือกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา ทั้ง 4 กลุ่ม

2.3.2 วัตถุประสงค์ในการพัฒนาระบบงานประกันคุณภาพการศึกษา

หน่วยงานสถานศึกษาสังกัดสถาบันการอุดมศึกษาต้องมีการพัฒนาระบบและกลไกในการประกันคุณภาพการศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

- 1) เพื่อให้หน่วยงานสถานศึกษาแต่ละแห่งมีการรายงานผลการดำเนินงานและทราบสถานะของตนเองเพื่อกำหนดแนวทางในการพัฒนาคุณภาพไปสู่เป้าหมาย (targets) และเป้าประสงค์ (goals) ที่ตั้งไว้ตามเป้าหมายและพันธกิจของตนเอง

2) เพื่อให้หน่วยงานสถานศึกษามีการพัฒนา สามารถยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขัน ให้เป็นไปตามความประสงค์ของ พรบ. และเป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิและแผนการพัฒนาระบบการอุดมศึกษาระยะยาว

3) ประเมินตรวจสอบคุณภาพการดำเนินงานเพื่อให้ได้มาตรฐาน ทั้งในระดับหลักสูตร ระดับคณะ หรือเทียบเท่า และสถาบันอุดมศึกษาในภาพรวม ตามระบบกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาที่แต่ละหน่วยงานได้กำหนดขึ้น โดยมีการวิเคราะห์และเปรียบเทียบผลการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้ในองค์ประกอบคุณภาพให้เป็นไปตามเกณฑ์และมาตรฐานที่กำหนด

4) เพื่อเปิดเผยข้อมูลสู่สาธารณะที่เป็นประโยชน์ต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อความมั่นใจว่าสถาบันการอุดมศึกษามีคุณภาพและได้มาตรฐานตามที่กำหนด

5) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สะท้อนกลับ ทั้งด้านจุดแข็ง จุดที่ควรปรับปรุง ตลอดจนข้อเสนอแนะในการพัฒนาการดำเนินงาน เพื่อนำไปปรับปรุงผลการดำเนินการในแต่ละระดับอย่างต่อเนื่อง เพื่อยกระดับขีดความสามารถของหน่วยงานสถานศึกษาแนวโน้มมีการพัฒนาขึ้น

6) เพื่อให้แต่ละหน่วยงานมีข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นเพื่อนำไปจัดทำข้อมูลของแต่ละหน่วยงานเพื่อนำเสนอต้นสังกัดของหน่วยงานสถาบันอุดมศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สำหรับการส่งเสริมสนับสนุนการเผยแพร่การจัดการอุดมศึกษาให้มีการพัฒนาด้านการศึกษาไปในแนวทางที่เหมาะสม

2.3.3 การประกันคุณภาพการศึกษากับกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

2.3.3.1 ได้มีการกำหนดหลักจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นให้มีคุณภาพและมาตรฐานโดยกำหนดรายละเอียดไว้ ตามที่ปรากฏในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา ไว้ในหมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา เป็นรูปธรรมหลักการและเป้าหมายของการประกันคุณภาพ ซึ่งมีทั้งคำว่า ระบบการประกันคุณภาพภายใน และคำว่า ระบบการประกันคุณภาพภายนอก ซึ่งการประกันคุณภาพภายในจะเป็นการสร้างระบบและกลไกในการพัฒนาติดตามตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยงานสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐาน เพื่อใช้เป็นระบบกลไกในการรักษาคุณภาพและมาตรฐานของสถาบันอุดมศึกษา โดยมีการกำหนดโดยหน่วยงานสถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดร่วมกันจัดทำระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ให้ระลึกลักษณะของการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนสำคัญที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ต้องจัดทำรายงานประจำปีที่เป็น การรายงานการประเมินคุณภาพการศึกษภายใน เพื่อเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสำหรับการพิจารณาและเปิดเผยต่อสื่อสาธารณะ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและ

มาตรฐานการศึกษาและเพื่อการรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก ส่วนการประกันคุณภาพภายนอก เป็นการตรวจติดตามการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา เพื่อตรวจสอบระบบคุณภาพและมาตรฐาน การศึกษาของหน่วยงานสถานศึกษา โดยคำนึงถึงจุดมุ่งหมาย หลักการและแนวทางในการจัดการ การศึกษาในแต่ละระดับ ซึ่งประเมิน โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือเรียกชื่อย่อว่า สมศ. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 โดยกำหนดให้หน่วยงานสถานศึกษาทุกแห่งต้องได้รับการประเมินคุณภาพ ภายนอกเป็นประจำอย่างน้อยในทุกรอบ 5 ปี จำนวน 1 ครั้ง และต้องเผยแพร่ผลการประเมินต่อ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเผยแพร่ต่อสาธารณชน

2.3.3.2 กรอบแผนระดับอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2551-พ.ศ.2565) และ แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555-2559)

ได้มีการกำหนดแนวทางการพัฒนาและแก้ปัญหาในระดับอุดมศึกษาที่ขาด ประสิทธิภาพในกรอบแผนระยะยาว 15 ปี ระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2551-พ.ศ.2565) “โดยใช้ ระบบและกลไกในการประเมินคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาเป็นกลไกหลักในการดำเนินการ ประเมิน ในการสร้างกลไกการประเมินคุณภาพสถาบันอุดมศึกษาตามพันธกิจของสถาบันในแต่ละ กลุ่มให้มองถึงพื้นที่บริการและจุดเด่นจุดด้อยของระดับคุณภาพการศึกษาที่แตกต่างกัน ซึ่งระบบ อุดมศึกษาแต่ละกลุ่มเหล่านี้ จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงการศึกษาระดับอุดมศึกษา และส่งผลกระทบต่อ เป็นประโยชน์ต่อประเทศ อาทิเช่น ความสามารถสร้างความเป็นเลิศตามพันธกิจของหน่วยงานตนเอง สามารถตอบสนองต่อยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศได้ดีขึ้น ส่งผลเชิงบวกต่อการเรียนการสอน การ พัฒนาและการทำงานของอาจารย์ สามารถปรับจำนวนของบัณฑิตในสาขาที่เป็นความต้องการของ สังคม ลดการว่างงาน โดยที่สถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มเหล่านี้มีกลไกร่วมกันในการประกันคุณภาพ เพื่อให้ นักศึกษาสามารถต่อยอด ถ่ายโอนแลกเปลี่ยนกันได้ในระหว่างกลุ่ม และในระยะยาว การประเมิน คุณภาพควรนำไปสู่ระบบรับรองวิทยฐานะ (accreditation) ที่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในเรื่องการศึกษาให้ ความเชื่อถือ เป็นข้อมูลพื้นฐานและเงื่อนไขในการจัดสรรงบประมาณของรัฐ และการสนับสนุนจาก ภาคเอกชน อีกทั้งให้มองพันธกิจและบทบาทในการพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจของประเทศที่แตกต่าง กันตามความหลากหลาย ทั้งการพัฒนาสังคม ฐานรากเศรษฐกิจ รวมถึงการกระจายอำนาจในระดับ ท้องถิ่น การแข่งขันในโลก โลกาภิวัตน์ มีการศึกษาจากกรอบแผนการการอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ซึ่งทางกระทรวงศึกษาธิการได้มีประกาศ เรื่อง มาตรฐานสถาบันอุดมศึกษา ในปี พ.ศ.2551 มีการ กำหนดประเภทหรือกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาไว้ทั้งสิ้น จำนวน 4 กลุ่ม” คือ

กลุ่ม ก ทางกระทรวงศึกษาธิการได้ระบุถึงวิทยาลัยชุมชน หมายถึง หน่วยงานสถานศึกษาที่สร้างบัณฑิต ระดับ ปวช. ปวส. จัดอบรมมอบใบประกาศสนองความต้องการของท้องถิ่น เพื่อเตรียมกำลังคนที่มีความรู้ความชำนาญทักษะวิชาชีพเข้าสู่ภาคการผลิต สถาบันต้องคอยศึกษาและสนับสนุนการเปลี่ยนอาชีพพื้นฐาน เช่น ภาคเกษตรกร เป็นแหล่งเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ประชาชนได้มีโอกาสเรียนรู้ฝึกฝนอาชีพเกษตรกร เพื่อความเข้มแข็งของชุมชนและการนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน อีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมภาคเกษตรให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิตอีกด้วย

กลุ่ม ข หมายถึง หน่วยงานที่เน้นการศึกษาระดับปริญญาตรี และสามารถมีการจัดการเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษา ทั้งนี้รวมถึงระดับปริญญาโทด้วยก็ได้ เพื่อให้ได้บัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถเป็นหลักในการขับเคลื่อนและพัฒนาการเปลี่ยนแปลงในระดับภูมิภาค หน่วยงานการศึกษามีบทบาทในการสร้างภูมิคุ้มกันให้กับองค์กร ชุมชน ธุรกิจ และบุคคลใน ส่วนภูมิภาคเพื่อตอบสนองความเป็นอยู่

กลุ่ม ค หมายความว่าถึงสถาบันเฉพาะทาง คือ สถานศึกษาที่เน้นการผลิตบัณฑิตเฉพาะทางหรือเฉพาะกลุ่มสาขาวิชา ทั้งสาขาวิชาทางวิทยาศาสตร์กายภาพ วิทยาศาสตร์ชีวภาพ สังคมศาสตร์ หรือมนุษยศาสตร์ รวมทั้งสาขาวิชาชีพเฉพาะทาง สถาบันอาจเน้นการทำวิทยานิพนธ์ หรือการวิจัย หรือเน้นการผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ ความสามารถ ทักษะและสมรรถนะในการประกอบอาชีพระดับสูง หรือเน้นทั้งสองด้าน รวมทั้งสถาบันอาจมีบทบาทในการพัฒนาภาคการผลิตจริงทั้งอุตสาหกรรมและบริการ ซึ่งสามารถเป็นสถาบันที่เปิดได้ทั้งระดับบัณฑิตศึกษา และระดับปริญญาตรีก็ได้

กลุ่ม ง ได้ระบุไว้ว่าเป็นหน่วยงานที่เน้นการสร้างงานวิจัยขั้นสูงและผลิตบัณฑิตระดับปริญญาโท และปริญญาเอก โดยเฉพาะระดับปริญญาเอก เน้นการผลิตบัณฑิตที่เป็นผู้นำทางด้านความคิดของประเทศ เน้นการทำวิจัย และวิทยานิพนธ์รวมถึงการวิจัยหลังปริญญาเอก หน่วยงานต้องมีศักยภาพในการขับเคลื่อนมหาวิทยาลัยไทยให้อยู่ในสากลระดับแนวหน้า มุ่งสร้างองค์ความรู้ ทฤษฎีที่หลากหลาย และข้อค้นพบใหม่ๆ ทางวิชาการเพื่อการแข่งขันกันได้

ดังนั้น จึงต้องสร้างระบบและกลไกในการประเมินคุณภาพในการประกันคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องและรองรับกับการที่มีการแบ่งกลุ่มหน่วยงานระดับอุดมศึกษาทั้ง 4 กลุ่ม

ได้มีการระบุว่าการพัฒนาแบบก้าวกระโดดเพื่อให้สามารถสร้างแหล่งความรู้ที่ตอบสนองการพัฒนาอย่างยั่งยืนของประเทศชาติและองค์กรท้องถิ่น โดยการเร่งสร้างภูมิคุ้มกันในประเทศให้เข้มแข็งขึ้น ภายใต้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและต้องส่งเสริมการพัฒนา

ประเทศให้สามารถแข่งขันได้ในประชาคมอาเซียนและประชาคมโลก ไว้ในแผนพัฒนาการศึกษา ระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555-2559) ช่วงปี พ.ศ.2555-2559 “โดยให้ความสำคัญกับการ พัฒนาบุคลากรและสังคมไทยให้มีศักยภาพ สามารถผลิตกำลังทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพและ ศักยภาพตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน สามารถทำงานเพื่อให้ดำรงชีวิต และเพื่อช่วยเหลือ สังคมให้มีคุณธรรมและจริยธรรมมีความรับผิดชอบ และมีสุขภาพร่างกายและจิตใจที่ดี รวมทั้งพัฒนา อาจารย์ให้เป็นผู้สอนมืออาชีพ และผู้เชี่ยวชาญมืออาชีพ พัฒนาวิชาชีพอาจารย์ให้เป็นที่ยอมรับของ สังคม มีการใช้ความรู้ด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมความคิดสร้างสรรค์บนพื้นฐานการผลิตและการ บริโภคที่เป็นมิตรต่อชีวิตและสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาเพื่อประโยชน์สุขที่ยั่งยืนของ ประเทศไทย ทั้งนี้โดยอาศัยการบริหารจัดการของหน่วยงานการอุดมศึกษาเน้นเชิงรุกและ พระราชบัญญัติอุดมศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการขับเคลื่อนวิสัยทัศน์ปี 2559 สถาบันการ อุดมศึกษาเป็นแหล่งองค์ความรู้และพัฒนากำลังคนระดับสูงที่มีคุณภาพ เพื่อการพัฒนาชาติอย่างยั่งยืน สร้างสังคมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555– 2559) บนพื้นฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีบทบาทสูงในสังคมประชาคมอาเซียนและมุ่งสู่ คุณภาพอุดมศึกษาระดับนานาชาติ”

2.3.3.3 เกณฑ์มาตรฐานการอุดมศึกษา

ตามที่ได้ปรากฏตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ 7 สิงหาคม 2549 ประกอบด้วยมาตรฐาน 3 ด้าน ได้แก่ “มาตรฐานทางด้านคุณภาพของบัณฑิต มาตรฐานทางการ บริหารจัดการ และมาตรฐานด้านการสร้างและพัฒนาสังคม ซึ่งมาตรฐานย่อยทั้ง 3 ด้านนี้อยู่ใน มาตรฐานการศึกษาระดับชาติ ที่ประกอบไปด้วย มาตรฐานย่อย 3 มาตรฐานเช่นกัน คือ มาตรฐานที่ 1 คุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์ ทั้งในฐานะพลเมืองและพลโลก มาตรฐานที่ 2 แนวทางการ จัดการศึกษา มาตรฐานที่ 3 แนวการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้/สังคมแห่งความรู้ แต่ละมาตรฐานย่อยของ มาตรฐานการอุดมศึกษาจะมีความสอดคล้องและสัมพันธ์กับมาตรฐานย่อยของมาตรฐานการศึกษา ของชาติ เพื่อให้การพัฒนาคุณภาพด้านการศึกษาและมาตรฐานการศึกษามุ่งบรรลุตามวัตถุประสงค์ และ หลักการของการบริหารจัดการด้านการศึกษาของชาติ”

นอกเหนือจากมาตรฐานของสถาบันการอุดมศึกษาที่เป็นผู้นำแม่บทแล้ว สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษายังได้มีการจัดทำมาตรฐานของการอุดมศึกษา ตามประกาศ กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2551 เพื่อนำไปสู่กระบวนการการพัฒนาสถาบันการพัฒนาศาสนา สถาบันการ อุดมศึกษาตามกลุ่มสถาบัน ที่มีวัตถุประสงค์ ปรัชญา และพันธกิจ ในการจัดตั้งที่แตกต่างกันได้อย่างมี ประสิทธิภาพและประสิทธิผล ประกอบด้วย มาตรฐานหลักทั้ง 2 ด้าน คือ ด้านศักยภาพและความ

พร้อมในการจัดการศึกษา และด้านการดำเนินการตามภารกิจของสถาบันอุดมศึกษา และกำหนดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่ม ก วิทยาลัยชุมชน กลุ่ม ข สถาบันที่เน้นระดับปริญญาตรี กลุ่ม ค สถาบันเฉพาะทาง และ กลุ่ม ง สถาบันที่เน้นการวิจัยขั้นสูงและผลิตบัณฑิตระดับบัณฑิตศึกษา โดยเฉพาะระดับปริญญาเอก นอกจากนี้ยังได้มีการจัดทำกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ พ.ศ.2552 เพื่อให้เป็นไปตามการประกันคุณภาพบัณฑิตในแต่ละระดับ สาขาวิชา และคุณวุฒิ โดยกำหนดให้คุณภาพของบัณฑิตทุกคุณวุฒิทุกระดับและสาขาวิชา ต้องเป็นไปตามมาตรฐานผลการ เรียนรู้ทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

2.3.3.4 วิธีการประกันคุณภาพการศึกษา ระบบ และหลักเกณฑ์ที่บรรจุในกฎ กระทรวง

ตามที่ได้มีผลบังคับใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (ทบวงมหาวิทยาลัยเดิม) ทำหน้าที่กำกับดูแลสถาบัน อุดมศึกษาในฐานะหน่วยงานต้นสังกัด และได้เสนอระบบการประกันคุณภาพการศึกษาให้ คณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสอดคล้องกับเจตนารมณ์แห่งพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าว และในการ ประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 21 มีนาคม 2543 ได้มีมติเห็นชอบกับการเสนอระบบการประกัน คุณภาพการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (ทบวงมหาวิทยาลัยเดิม) โดยได้จัดทำเป็น ประกาศของทบวงมหาวิทยาลัย ในลำดับต่อมา เรื่อง ระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพ การศึกษาภายในระดับอุดมศึกษา พ.ศ.2545 เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติ สำคัญของประกาศ ฉบับนี้ระบุว่า ให้ทบวงมหาวิทยาลัยสนับสนุนและส่งเสริมสถาบันอุดมศึกษาจัดทำระบบการประกัน คุณภาพการศึกษาภายใน ตามภารกิจหลักให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในสถาบันอุดมศึกษา ทั้งยังมีการประเมินผลและติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา จากภายใน หน้าที่กำกับดูแลสถาบันการศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการประเมินคุณภาพจาก ภายนอกโดยหน่วยงานต้นสังกัด ทั้งยังสนับสนุนให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพภายใน ระดับอุดมศึกษาขึ้นในแต่ละคณะวิชาหรือสถาบันอุดมศึกษา เป็นการกำหนดหลักเกณฑ์ นโยบาย แนวทางวิธีการตรวจสอบและประเมินระบบกลไกและประเมินผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพ การศึกษาภายในของแต่ละหน่วยงาน

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้จัดทำกฎกระทรวง ว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถาบันศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ.2546

ขึ้นหลังจากได้ดำเนินการตามประกาศ ฉบับปี พ.ศ.2545 มาเป็นระยะหนึ่ง เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ในมาตรา 5 และ มาตรา 47 วรรคสอง ซึ่งยังคงสาระสำคัญเกี่ยวกับระบบและกลไกของการประกันคุณภาพการศึกษา ภายในของกฎกระทรวงฉบับนี้ไว้ตามประกาศทบวงมหาวิทยาลัยฯ พ.ศ.2545 ทั้งนี้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้ถือเป็นแนวปฏิบัติมาโดยตลอด และปี พ.ศ.2553 กระทรวงศึกษาธิการ ได้ออกกฎกระทรวง ว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2553 แทน ฉบับปี พ.ศ.2542 โดยได้รวมเนื้อหาสาระการประกันคุณภาพภายในและภายนอกทุกระดับของการศึกษาไว้ให้อยู่ในฉบับเดียวกัน และมีการปรับให้คณะกรรมการประกันคุณภาพภายใน ระดับอุดมศึกษาทำหน้าที่หลักในการวางระเบียบ ออกประกาศ หรือกำหนดหลักเกณฑ์รวมทั้งแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในระดับอุดมศึกษา เพื่อสนับสนุน พัฒนา และเป็นการ ส่งเสริม การประกันคุณภาพภายในระดับอุดมศึกษา โดยสำรวจความเห็นชอบโดยคณะกรรมการ อุดมศึกษา และเสนอแนะแนวทางการพัฒนาปรับปรุงคุณภาพการศึกษาให้แก่หน่วยงานสถานศึกษา หลังจากนั้นยังได้มีการนำเสนอผลการประเมินคุณภาพทั้งภายในและภายนอกไปทำการปรับปรุง คุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ ยังมีการปรับเปลี่ยนให้ระบบการประกันคุณภาพภายใน ประกอบด้วย การประเมินคุณภาพการติดตามตรวจสอบคุณภาพ และมีการกำหนดให้หน่วยงาน สถานศึกษาตรวจติดตามคุณภาพการศึกษาอย่างน้อย ทุกๆ สามปี ตรวจหนึ่งครั้ง และแจ้งผลให้ สถานศึกษาระดับอุดมศึกษาทราบ รวมทั้งเปิดเผยผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาต่อ สาธารณชนเพื่อเป็นการเผยแพร่

2.3.3.5 การประกันคุณภาพการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ตระหนักถึงความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา ตั้งแต่มีประกาศพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ทบวงมหาวิทยาลัยได้จัดทำประกาศเรื่อง “นโยบายและแนวปฏิบัติในการประกันคุณภาพการศึกษา ระดับอุดมศึกษา ตั้งแต่ปี พ.ศ.2539” เพื่อใช้เป็นแนวทางในการประกันคุณภาพการศึกษา ระดับอุดมศึกษา ซึ่งมีหน้าที่หลักที่สำคัญ ดังนี้คือ ต้องมีความเป็นอิสระในการดำเนินการของ สถาบันการศึกษา มีความเป็นอิสระและเสรีภาพทางวิชาการ และมีความพร้อมที่จะรับการตรวจสอบ คุณภาพการศึกษาได้ตลอดเวลาตามหลักเกณฑ์และมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดของหน่วยงาน สถานศึกษา หลังจากที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ(ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 ซึ่งได้ระบุให้หน่วยงานสถานศึกษาดำเนินการและสถานศึกษาจัดให้มี ระบบการประกันคุณภาพภายในหน่วยงานสถานศึกษา อีกทั้งพระราชบัญญัติระเบียบการบริหาร

ราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2546 และกฎกระทรวงในการแบ่งส่วนราชการ ที่ได้กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ทำหน้าที่พิจารณาเสนอนโยบาย จัดทำแผนพัฒนาการศึกษา และจัดการศึกษาให้มีมาตรฐานระดับอุดมศึกษาที่ต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนการศึกษาแห่งชาติ มีการติดตาม สนับสนุนทรัพยากร มีการตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา โดยต้องคำนึงถึงความเป็นเลิศด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ความเป็นอิสระทางด้านวิชาการของหน่วยงานการศึกษาระดับอุดมศึกษา ภายใต้กฎหมาย ว่าด้วยการจัดตั้งสถานศึกษาแต่ละตัวบทกฎหมายที่เกี่ยวข้องของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาที่มีหน้าที่ในการจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายใน ภายใต้รายละเอียดดังนี้

ระบบและกลไกกับแนวทางการพัฒนางานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน

1) ระบบในการประกันคุณภาพการศึกษา

ตามตัวบทกฎหมายของกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2553 ข้อ 33 ได้กำหนดให้สถาบันการอุดมศึกษา “มีการพัฒนาระบบประกันคุณภาพ โดยยึดหลักความเป็นอิสระในการดำเนินการของสถานศึกษา และยึดหลักด้านเสรีภาพทางการศึกษา มีอิสระในการดำเนินการด้านวิชาการของหน่วยงานสถานศึกษา ทั้งนี้ก็เพื่อให้หน่วยงานการศึกษามีการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของแต่ละหน่วยงานการศึกษาทั้งระดับอุดมศึกษาอย่างสม่ำเสมอ เพื่อเป็นการเตรียมพร้อมในการรองรับการตรวจประกันคุณภาพทั้งภายในและภายนอก หน่วยงานการศึกษาจึงต้องมีความเป็นอิสระในการพัฒนาระบบที่เหมาะสมและสอดคล้องกับความสามารถในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพของแต่ละหน่วยงาน ทั้งนี้แต่ละหน่วยงานอาจเลือกระบบการประกันคุณภาพขึ้นมาเองจากที่ใช้กันอย่างแพร่หลายในระดับชาติหรือนานาชาติ หรืออาจเป็นระบบเฉพาะหน่วยงานสถานศึกษาพัฒนาขึ้นมาเอง ทั้งนี้ไม่ว่าจะใช้ระบบการประกันคุณภาพแบบใดก็ตามต้องมีระบบกระบวนการทำงานที่เป็นขั้นตอน เริ่มจากการวางแผน การดำเนินงานตามแผน การตรวจสอบ ประเมินผล และการปรับปรุงและพัฒนาผลการดำเนินงาน (PDCA) เพื่อให้ภารกิจด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของหน่วยงานสถานศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์และมีการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง ขณะเดียวกันก็เป็นหลักประกันให้แก่ประชาชนหรือสาธารณะชนมั่นใจได้ว่า หน่วยงานสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาสามารถสร้างผลผลิตทางการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ ได้มาตรฐาน ที่สำคัญในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาต้องคำนึงถึงตัวบ่งชี้ที่ใช้ในการประเมินคุณภาพการศึกษา”

หลักสำคัญในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา “ด้วยระบบงาน การประกันคุณภาพการศึกษา เป็นระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในที่ครอบคลุมปัจจัยด้านการนำเข้า และกระบวนการที่สามารถนำไปสู่ผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรม ได้อย่างมีประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพ ต้องให้อิสระกับหน่วยการสถานศึกษาในการเลือกระบบการประกันคุณภาพการศึกษาที่ เหมาะสมกับหน่วยงานสถานศึกษาแต่ละแห่ง ทั้งนี้ต้องมีความสอดคล้องกับเกณฑ์ที่สำนักงาน คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด โดยต้องเชื่อมโยงกับระบบคุณภาพอื่นๆ ที่มีการกำหนดโดย คณะกรรมการการอุดมศึกษา โดยเฉพาะเรื่องกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และ เชื่อมโยงกับการประกันคุณภาพภายในและภายนอกของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมิน คุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) สมศ. เป็นการลดความซ้ำซ้อนหรือไม่สร้างภาระการทำงานของ หน่วยงานสถานศึกษาด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ทั้งนี้ก็เพื่อเป็นการส่งเสริมพันธกิจหลักและ สนับสนุนพันธกิจของการศึกษาระดับอุดมศึกษาซึ่งต้องสอดคล้องกับกฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์ ระบบ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2553 ตั้งแต่ปี พ.ศ.2557 เป็นต้นไป ระบบการประกัน คุณภาพการศึกษาภายในเป็นการประกันคุณภาพรอบใหม่ เป็นการแยกการประกันคุณภาพเป็นระดับ หลักสูตร ระดับคณะ และระดับสถาบัน”

การประกันคุณภาพระดับหลักสูตร ถือได้ว่าเป็นการประกันคุณภาพที่มุ่ง ไปที่ระบบการประกันคุณภาพการศึกษามากกว่าการประเมินคุณภาพ เป็นการส่งเสริม สนับสนุนให้ หน่วยงานสถานศึกษาสามารถที่จะดำเนินการด้านการศึกษาให้มีคุณภาพ มีระบบכלי ทั้งมีการกำกับ ติดตามการดำเนินงานให้เป็น ไปตามที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด เพื่อให้ได้ มาตรฐานการศึกษา เพื่อสะท้อนให้เห็นว่าการจัดการศึกษาระดับหลักสูตรเป็นไปด้วยความมีคุณภาพ ทั้งนี้การดำเนินการรวมถึงแต่การควบคุม ติดตาม ตรวจสอบและพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อให้ได้ มาตรฐานโดยได้มีการพัฒนา กำหนดตัวบ่งชี้และเกณฑ์ในการพัฒนาและประเมินในลำดับต่อไป ด้วย

การประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับคณะ และระดับสถาบัน เป็น การประกันคุณภาพการศึกษาภายในที่คณะและสถาบันได้มีการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพที่จะ ใช้ในการประเมินตามเกณฑ์การประเมินระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ที่คณะและ สถาบันการศึกษาต้องการตามศักยภาพของหน่วยงานการศึกษาแต่ละประเภทของกลุ่มสถาบัน เพื่อวัด ความเข้มแข็งทางด้านวิชาการ โดยยึดหลักความเป็นเสรีภาพทางวิชาการและอิสระในด้านการ ดำเนินงานของแต่ละหน่วยงานสถานศึกษา

2) มาตรฐาน ตัวบ่งชี้และเกณฑ์ประเมินคุณภาพ

มาตรฐาน ตัวบ่งชี้และเกณฑ์ประเมินคุณภาพ เป็นกรอบสำคัญในการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการอุดมศึกษา ที่ต้องดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพอีกมาก เช่น มาตรฐานเพื่อการประเมินการพัฒนาาระบบราชการ (กพร.) เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษาตามกรอบมาตรฐานอุดมศึกษาแห่งชาติ เป็นต้น ตัวบ่งชี้ในการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษากำหนดตัวบ่งชี้เป็น 2 ประเภท คือ ตัวบ่งชี้เชิงปริมาณ และตัวบ่งชี้เชิงคุณภาพ มีลักษณะดังนี้

ตัวบ่งชี้เชิงคุณภาพ โดยมีคะแนนตั้งแต่ 1 ถึง 5 จะระบุเกณฑ์การประเมินเป็นข้อๆ เป็นการกำหนดเกณฑ์การประเมินตัวบ่งชี้เป็น 5 ระดับ จะมีการนับจำนวนข้อและระบุว่าผลการดำเนินงานได้กี่ข้อ มีคะแนนเท่าใด กรณีที่ไม่มีการดำเนินงานหรือดำเนินงานไม่ครบที่จะได้ 1 ให้ถือว่าได้ 0 คะแนน และในการประเมินการดำเนินงานมีขั้นตอนการดำเนินงานที่แต่ละคณะหรือสถาบันดำเนินการ ทั้งนี้คณะกรรมการการประเมินจะพิจารณาผลการดำเนินงานนั้นๆ ร่วมกันและบันทึกคะแนน โดยให้คะแนนอยู่ที่ระดับ 0-5 คะแนน

ตัวบ่งชี้เชิงปริมาณ อยู่ในรูปร้อยละหรือค่าเฉลี่ย มีเกณฑ์การประเมินอยู่ที่คะแนนระหว่าง 1-5 โดยเป็นค่าต่อเนื่อง (มีจุดทศนิยม) สำหรับการประมวลผลจะมีการแปลงผลการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้ ซึ่งอยู่ในรูปร้อยละหรือค่าเฉลี่ย คะแนนที่ได้เป็นการเทียบบัญญัติไตรยางส์ โดยที่แต่ละตัวบ่งชี้จะกำหนดค่าร้อยละหรือค่าเฉลี่ยที่คิดเป็นคะแนนเต็ม 5 ไว้

เกณฑ์การประเมินการประกันคุณภาพการศึกษาระดับหลักสูตร คณะ และสถาบัน

คณะกรรมการประกันคุณภาพภายในระดับอุดมศึกษา ได้มีการประชุมร่วมกันและได้กำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาระดับหลักสูตร คณะ และสถาบัน ทั้งนี้เพื่อให้หน่วยงานทางการศึกษาต่างๆ นำไปใช้ให้เป็นมาตรฐานและแนวทางเดียวกัน ในการจัดทำระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของแต่ละหน่วยงานสถานศึกษาสามารถดำเนินการได้ตามความสมัครใจว่าจะเลือกใช้ระบบใด ภายใต้การกำกับดูแลของสถาบันอุดมศึกษา ระบบการประกันคุณภาพภายในทุกระดับไม่ว่าจะเป็นระดับหลักสูตร คณะ และสถาบันก็แล้วแต่จะต้องครอบคลุมพันธกิจด้านการบริหารจัดการหลัก 4 ประการ ของสถาบันการอุดมศึกษา ได้แก่ พันธกิจด้านการผลิตบัณฑิต พันธกิจด้านการวิจัย พันธกิจด้านการบริการวิชาการ และ พันธกิจด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และการบริหารจัดการ สำหรับการจัดการการประกันคุณภาพการศึกษาระดับหลักสูตร จะมีการเน้นพันธกิจในด้านการผลิตบัณฑิตเป็นสำคัญ ส่วนพันธกิจด้านอื่นๆ จะเป็นการบูรณาการเข้า

ไว้ด้วยกัน หากเป็นตัวบ่งชี้ในระดับคณะและสถาบัน จะครอบคลุมพันธกิจหลักของการอุดมศึกษา รวมทั้งการบริหารจัดการได้ทั้งหมด ซึ่งสามารถชี้วัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการอุดมศึกษา และหลักเกณฑ์อื่นๆ ที่เข้าข่ายกับพันธกิจทั้ง 4 ประการ คือ การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตร ระดับคณะ และระดับสถาบันรวมทั้งการพัฒนาตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินจะมุ่งไปที่ระบบการประกันคุณภาพการศึกษามากกว่าการประเมินคุณภาพ เพื่อให้สามารถสนับสนุน กำกับติดตาม สะท้อนการจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมการดำเนินงานให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด โดยการประกันคุณภาพการศึกษาภายในเน้นที่กระบวนการและ ปัจจัยนำเข้า โดยการกำหนดตัวบ่งชี้ที่เป็นกระบวนการจะสามารถสะท้อนผลลัพธ์ของการดำเนินการตามกระบวนการดังกล่าวด้วย

3) กลไกที่ใช้ในการประกันคุณภาพการศึกษา

การพัฒนาระบบกลไกในการประกันคุณภาพการศึกษานั้น คณะกรรมการระดับผู้บริหารคณะกรรมการ รวมทั้งผู้ที่มีอำนาจในการตัดสินใจจะดำเนินการจัดทำระบบและกลไกร่วมกัน เพื่อให้การดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาประสบความสำเร็จ และนำไปสู่กระบวนการพัฒนาระบบอย่างต่อเนื่อง ความสำคัญในการกำหนดนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาถ้าดำเนินการด้วยความชัดเจนมีความเข้าใจในทุกๆระดับ จะทำให้การตรวจสอบติดตามและประเมินผลดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและเป็นการกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง อีกประการหนึ่งที่คณะกรรมการต้องดำเนินงานตามภาระหน้าที่ คือ การจัดระบบประกันคุณภาพ และกำหนดตัวบ่งชี้ เกณฑ์การประเมินคุณภาพที่เหมาะสมสำหรับคณะและสถาบัน กลไกการประกันคุณภาพนั้นต้องมีความเชื่อมโยงที่ทำให้เกิดคุณภาพของการปฏิบัติงานตั้งแต่ระดับหลักสูตร ระดับคณะ และระดับสถาบัน ทั้งนี้แต่ละหน่วยงานสถานศึกษาอาจจัดทำเป็นแบบคู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาในแต่ละระดับ เพื่อติดตามกำกับดูแลผลการดำเนินงาน ที่สำคัญ คณะกรรมการหรือหน่วยงานสถานศึกษาต้องประสานงานและผลักดันให้เกิดระบบฐานข้อมูล และจัดให้มีระบบสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพเพื่อให้สามารถใช้งานร่วมกันได้ในทุกระดับ

4) ระบบฐานข้อมูลด้านการประกันคุณภาพการศึกษา

การประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับนั้น มีระบบ และกระบวนการในการประกันคุณภาพ ถือเป็นสิ่งที่จำเป็นในการวัดและวิเคราะห์ผลการดำเนินงานนั้น จะไม่สามารถดำเนินการได้สำเร็จลุล่วงได้ถ้าขาดระบบฐานข้อมูลและระบบสารสนเทศ ที่สามารถใช้ได้ทุกระดับ ตั้งแต่ระดับหลักสูตร คณะ และสถาบัน ระบบสารสนเทศที่ดี มีประสิทธิภาพจะเป็นปัจจัยที่สำคัญในการส่งผลให้การประกันคุณภาพการศึกษามีความสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ทั้งยังเป็นข้อมูลที่สามารถ

เรียกใช้ได้อย่างต่อเนื่องในทุกขั้นตอนของการประกันคุณภาพ อาทิเช่น การวางแผน การปฏิบัติงาน การตรวจสอบและประเมิน รวมทั้งการพัฒนาและปรับปรุงเป็นต้น

2.3.3.6 ความเชื่อมโยงระหว่างการประกันคุณภาพการศึกษากับมาตรฐานการศึกษา

ได้มีการเสนอมาตรฐานการอุดมศึกษาเพื่อให้มีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และมาตรฐานการศึกษาของชาติ โดยสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้พิจารณา โดยมีการคำนึงถึงความเป็นอิสระทางการศึกษาและความเป็นเลิศทางวิชาการ ตามที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ปี พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 หมวด 5 ว่าด้วยการบริหารและการจัดการศึกษา มาตรา 34 ซึ่งทางสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้จัดทำมาตรฐานการอุดมศึกษาและจัดการศึกษา เพื่อใช้เป็นระบบและกลไกในการดำเนินงานทุกหน่วยงานสถานศึกษา ทั้งนี้เปรียบเสมือนมาตรฐานการอุดมศึกษา คือ ต้นไม้ใหญ่ เป็นกรอบในการพัฒนาให้หน่วยงานที่แตกกิ่งก้านสาขา ได้ดำเนินงานตามกรอบที่กำหนดเป็นมาตรฐานไว้ สาระสำคัญที่ครอบคลุม คือ เป้าหมาย และหลักการการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาของไทยเพื่อให้ทุกหน่วยงานการศึกษาสามารถนำไปกำหนดเป้าหมายพันธกิจ และมาตรฐานในการปฏิบัติงานของแต่ละหน่วยงานให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน และมุ่งพัฒนาแต่ละองค์กรให้เป็นหน่วยการศึกษาที่ได้มาตรฐาน

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ยังได้กำหนดหลักเกณฑ์ เพื่อนำไปสู่มาตรฐานระดับสากล ในเรื่องการขอเปิดและดำเนินงานหลักสูตรระดับปริญญาในระบบการศึกษาทางไกล หลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญา เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการพิจารณาประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาภายนอก สถานที่ตั้งของสถาบันอุดมศึกษา เพื่อเป็นการส่งเสริมให้หน่วยงานศึกษาได้พัฒนาทางด้านวิชาการและวิชาชีพ รวมทั้งการพัฒนาคุณภาพการศึกษา อีกทั้งยังเป็นการยกระดับในการจัดมาตรฐานการศึกษาระดับอุดมศึกษาให้มีความทัดเทียมกัน ทั้งนี้เพื่อจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาให้มีความคล่องตัว มีความยืดหยุ่น มีความต่อเนื่องในทุกระดับการศึกษา ตลอดจนสะท้อนคุณภาพด้านการจัดการศึกษาให้มีมาตรฐานในการจัดการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ต้องมีระบบและกลไกในการประกันคุณภาพการศึกษา ที่ระบุไว้ในกฎกระทรวง ระบบและหลักเกณฑ์ วิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2553 เพื่อให้เกิดความเชื่อมโยงกับหลักเกณฑ์และมาตรฐานการศึกษา รวมถึงกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ทั้งนี้เพื่อให้การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษามีคุณภาพการศึกษาที่ได้มาตรฐานตาม

ข้อกำหนดของการศึกษาระดับชาติได้กำหนดมาตรฐานระดับอุดมศึกษาและสัมพันธ์กับมาตรฐานและหลักเกณฑ์เกี่ยวข้องกับการศึกษา

2.4 การประกันคุณภาพการศึกษาภายในคณะบริหารธุรกิจ

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้จัดดำเนินงานตามภารกิจหลักของสถาบันอุดมศึกษา กลุ่ม ค 2 คือ เน้นการผลิตบัณฑิตเฉพาะทางหรือเฉพาะกลุ่มสาขาวิชาที่เน้นระดับปริญญาตรี ซึ่งมีการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในตามองค์ประกอบในการประกันคุณภาพระดับคณะ ที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้กำหนดระบบและกลไกการประกันคุณภาพขึ้น เพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายในรอบ 4 (พ.ศ.2557-2561) ประกอบด้วยผลการดำเนินงานระดับหลักสูตร และเพิ่มเติมตัวบ่งชี้ที่ดำเนินการในระดับคณะ ประกอบด้วยองค์ประกอบ 5 องค์ประกอบ ตัวบ่งชี้จำนวน 13 ตัวบ่งชี้ จำแนกเป็นตัวบ่งชี้เกี่ยวกับปัจจัยนำเข้า จำนวน 4 ตัวบ่งชี้ ด้านกระบวนการ 13 ตัวบ่งชี้ ปัจจัยนำเข้า 4 ตัวบ่งชี้ ตัวบ่งชี้ด้านกระบวนการ 7 ตัวบ่งชี้ และตัวบ่งชี้เกี่ยวกับผลผลิต จำนวน 2 ตัวบ่งชี้

ปัจจุบันคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี มีการจัดการเรียนการสอนทั้งสิ้น 13 หลักสูตร แบ่งเป็นการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 11 หลักสูตร โดยแยกเป็นหลักสูตรไทย จำนวน 7 หลักสูตร และหลักสูตรนานาชาติ จำนวน 4 หลักสูตร ระดับบัณฑิตศึกษา 2 หลักสูตร คือ หลักสูตรระดับปริญญาโท และปริญญาเอก

การดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาระดับหลักสูตร ของคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) การกำกับมาตรฐานให้ได้ตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรที่กำหนดโดย สกอ. 2) คุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติรวมทั้งการได้งานทำหรือผลงานวิจัย 3) นักศึกษา ครอบคลุมการรับเข้า ส่งเสริมและพัฒนา นักศึกษาและผลที่เกิดกับนักศึกษา 4) อาจารย์ เน้นที่การบริหารจัดการอาจารย์ประจำหลักสูตร คุณภาพของอาจารย์วัดตามเกณฑ์ที่กำหนด และผลที่เกิดกับอาจารย์ เช่น อัตราคงอยู่หรือผลการประเมินการสอน เป็นต้น 5) หลักสูตรการเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน เป็นการแสดงรายละเอียดของรายวิชา การวางระบบผู้สอนและการประเมินผู้เรียนตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ 6) สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ เป็นกระบวนการสนับสนุนการเรียนการสอน การจัดการระบบอำนวยความสะดวกสนับสนุนให้ผู้เรียน กระบวนการวัดประเมินผลต่อสิ่งสนับสนุน และการจัดการปรับปรุงผลการประเมิน โดยการจัดการประกันคุณภาพการศึกษา ทั้ง 6 องค์ประกอบนี้ คณะบริหารธุรกิจได้มีวัตถุประสงค์ให้ทุกหลักสูตรมีผลการประเมินคุณภาพอยู่ในระดับดี (ระดับคะแนน 3.01 เป็นต้นไป)

ต่อเนื่องอย่างน้อย 2 ปี ทั้งนี้เพื่อให้เป็นไปตามกระบวนการประเมินเพื่อให้ได้เผยแพร่หลักสูตรที่ได้คุณภาพและมาตรฐาน ใน TQR (Thai Qualifications Register)

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตร และการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้มีการศึกษาจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทั้งจากงานวิจัยภายในประเทศและงานวิจัยจากต่างประเทศ ดังต่อไปนี้

2.5.1 งานวิจัยในประเทศ

กัมปนาท อาษา (บทคัดย่อ, 2554) ได้ศึกษางานวิจัย เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเครือข่ายเพื่อการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีผลการวิจัย ดังนี้ 1) จากการดำเนินงานวิจัยเขาได้มีการกำหนดหน่วยการเรียนรู้จากการศึกษาเอกสารต่างๆ จำนวน 8 หน่วย ระยะเวลาที่ใช้คือ 27 ชั่วโมง ประมาณ 3 วันทำการ ในการจัดทำและพัฒนาหลักสูตรเน้นการนำไปสู่การปฏิบัติจริง ระบุชัดเจนกับแนวทางการเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น การใช้ความรู้และประสบการณ์ตรง การเรียนรู้จากการประชุมกลุ่มย่อย การเรียนรู้จากการศึกษาด้วยตนเอง การเรียนรู้จากการระดมสมอง การเรียนรู้จากการศึกษาคูงาน การเรียนรู้แบบบูรณาการกับการทำงาน และการเรียนรู้จากการประเมินผล ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการประเมินผู้เข้ารับการฝึกอบรมก่อนและหลังการเข้ารับการฝึกอบรม และระหว่างกระบวนการก็มีการประเมิน ซึ่งมีการกำหนดเกณฑ์การประเมินที่ชัดเจน 2) ผลการประเมินการใช้หลักสูตรฝึกอบรมเครือข่ายเพื่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผู้วิจัยได้สรุปผลการนำหลักสูตรไปทดลองใช้ในการฝึกอบรมเครือข่ายจากกลุ่มตัวอย่าง ที่เป็นบุคลากรที่รับผิดชอบงานด้านประกันคุณภาพการศึกษา ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 33 คน และมีการประเมินผล มีผลการดำเนินงานดังนี้ ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ความเข้าใจเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ความพึงพอใจต่อหลักสูตรอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.21 จากค่าคะแนนเต็ม 5 ผลการประเมินกิจกรรมระหว่างฝึกอบรมดีถึงดีมาก คือ คะแนนอยู่ระหว่าง 84-955 คะแนน จากคะแนนเต็ม 100 ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.20-4.75 จากคะแนนเต็ม 5

สุธัญญารัตน์ กุญสุวรรณ (บทคัดย่อ, 2554) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง “หลักสูตรฝึกอบรมของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี และพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเรื่อง การรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2552” จากการศึกษาวิจัยพบว่า การประเมินหลักสูตรฝึกอบรมที่ได้เป็นความต้องการฝึกอบรมด้านต่างๆ เป็นส่วนประกอบของหลักสูตร เช่น ความจำเป็นในการสร้าง

หลักสูตร วัตถุประสงค์ เนื้อหา โครงสร้างหลักสูตร กิจกรรม การวัดและประเมินผล ตารางฝึกอบรม ระบุคุณสมบัติของผู้อบรม วัน เวลา สถานที่ฝึกอบรม ซึ่งผลการดำเนินการประเมินหลักสูตรดังกล่าว มีความสอดคล้องและเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ผลที่ได้จากกลุ่มนักร้อง มีค่าร้อยละ 33.33 ทั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างนักร้องและกลุ่มตัวอย่างทดลอง มีความเห็นด้วยกับหลักสูตรดังกล่าว อยู่ในระดับมากที่สุด และระดับมาก โดยผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้หลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรมอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติอยู่ที่ระดับ 0.05

กุลประภัสร์ สิงห์บุระอุดม (บทคัดย่อ, 2552) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การศึกษาความต้องการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การบริหารจัดการการท่องเที่ยวสำหรับองค์กรปกครองท้องถิ่น” โดยระบุวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการในการฝึกอบรม เพื่อการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การบริหารจัดการการท่องเที่ยวสำหรับองค์กรปกครองท้องถิ่น โดยมีลำดับขั้นตอนการวิจัย ดังนี้ ระยะที่ 1 ขึ้นเตรียมการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม โดยการศึกษาข้อมูลจากเอกสาร และได้ทำการสำรวจความต้องการในการฝึกอบรมจากกลุ่มตัวอย่าง บุคลากรองค์กรปกครองท้องถิ่น ผู้ปฏิบัติงานด้านการบริหารจัดการการท่องเที่ยวของท้องถิ่นทั่วประเทศ ระยะที่ 2 ขึ้นการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม โดยนำข้อมูลที่ได้ศึกษาจากเอกสารและการสำรวจความต้องการในการฝึกอบรม มาพัฒนาเป็นโครงสร้างหลักสูตรฝึกอบรม ประกอบด้วย หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ โครงสร้าง เนื้อหา ตลอดจนแนวทางการดำเนินการฝึกอบรม สื่ออุปกรณ์ในการอบรม การวัดและประเมินผลมีรูปแบบเช่นใด ผ่านเกณฑ์การประเมินหรือไม่ รวมถึงการนำหลักสูตรไปใช้ ผู้วิจัยได้ทำการประเมินผู้เข้าร่วมอบรมหลังสิ้นสุดการอบรม โดยให้ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร การฝึกอบรม และด้านการท่องเที่ยว รวมจำนวน 3 ท่าน ประเมินโครงสร้างและความเหมาะสมของหลักสูตรโดยใช้แบบสอบถาม และได้นำผลการประเมินความเหมาะสมและข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงหลักสูตรฝึกอบรมก่อนนำไปใช้ ผลการศึกษาความเหมาะสมจากกลุ่มตัวอย่างพบว่า กลุ่มตัวอย่างต้องการเข้ารับการฝึกอบรม เรื่อง การบริหารจัดการการท่องเที่ยวอยู่ในระดับมาก และผลการประเมินหลักสูตรฝึกอบรมจากผู้เชี่ยวชาญเห็นว่า หลักสูตรมีความสอดคล้องเหมาะสมหลังจากที่ได้มีการพัฒนาตามความสอดคล้อง และตามผลสำรวจความต้องการฝึกอบรม โดยผลอยู่ที่ระดับที่จะนำไปใช้ในการฝึกอบรมให้กับบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อไปได้

อัมพร พิระพลานันท์ (บทคัดย่อ, 2548) ได้มีการศึกษาวิจัย เรื่อง “การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้กับอาจารย์ (ด้านสมรรถนะ)” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้กับคณาจารย์ด้านสมรรถนะ กระบวนการในการวิจัยประกอบไปด้วย การประเมินการออกแบบหลักสูตรในการจัดฝึกอบรม ประเมินความ

จำเป็นในการฝึกอบรม และดำเนินการฝึกอบรมและประเมินผลหลังฝึกอบรม ผลการวิจัยพบว่า เนื้อหาและขอบข่ายในการฝึกอบรมที่หัวหน้างานหลักสูตรต้องการ เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ การประเมินความต้องการของท้องถิ่น การเขียนจุดมุ่งหมายและขอบข่ายเนื้อหา การประเมินผล หลักสูตร การระบุนวัตกรรมประสงค์ เนื้อหาสาระ การวิเคราะห์งานและการสรุปอภิปรายผล โดยผู้เชี่ยวชาญ ได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในด้านความรู้เกี่ยวกับการวิจัย โดยรูปแบบการฝึกอบรมที่หัวหน้างานหลักสูตรต้องการ คือ ควรเพิ่มวิธีการดำเนินงานเป็น 2 ระยะๆ ละ 3 วัน ระยะที่ 1 เป็นการให้ความรู้ และฝึกปฏิบัติ ระยะที่ 2 เป็นการนำเสนอผลงานของผู้เข้ารับการฝึกอบรม เพื่อให้ได้ตัวอย่างของหลักสูตรฝึกอบรมสถานศึกษาจากผู้เข้ารับการฝึกอบรมเพื่อเผยแพร่ต่อไป ผลการประเมินหลักสูตร พบว่า ผู้เข้ารับการอบรมมีผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ ก่อน-หลัง ฝึกอบรม ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

พิเชษฐ จับจิต (บทคัดย่อ, 2550) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมด้านการพัฒนาความเข้มแข็งของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้าง ทดลองใช้ ประเมินผลหลักสูตร ก่อนและหลังอบรม โดยมีกระบวนการสร้างและปรับปรุงหลักสูตรฝึกอบรม เป็น 5 ระยะ ระยะที่ 1 การศึกษาข้อมูลขั้นพื้นฐาน ระยะที่ 2 การสร้างหลักสูตรฝึกอบรม ระยะที่ 3 การทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรม ระยะที่ 4 การประเมินหลักสูตรฝึกอบรม ระยะที่ 5 การปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรฝึกอบรม ซึ่งผลการวิจัยพบว่า “หลักสูตรฝึกอบรมการพัฒนาความเข้มแข็งของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฝ่ายเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ที่พัฒนาขึ้นมีรูปแบบการพัฒนา จำนวน 12 หน่วย เป็นรูปแบบเว็บเพจ ผลการประเมินหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาของผู้เข้ารับการฝึกอบรมหลังการฝึกอบรมสูงกว่าคะแนนเฉลี่ย ก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.001

ศักรินทร์ ชันประษา (บทคัดย่อ, 2551) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการศึกษานอกระบบสำหรับครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 2 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน และประเมินประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน สำหรับครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า จากการตรวจสอบหาประสิทธิภาพชุดการฝึกอบรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนแบบรายบุคคล และผลการตรวจสอบหาประสิทธิภาพชุดการฝึกอบรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนแบบกลุ่ม พบว่า ประสิทธิภาพชุดฝึกอบรมแต่ละหน่วยการเรียนรู้ผ่านตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ผลการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติของค่าเฉลี่ยก่อนและหลังการใช้ชุดฝึกอบรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน

จากผลการวิจัย สามารถสรุปได้ว่า คะแนนที่ได้หลังการฝึกอบรมสูงกว่าคะแนนก่อนการฝึกอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เสถียร เป็นเหลือ (บทคัดย่อ, 2550) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม เพื่อเสริมสร้างภาวะผู้นำสำหรับผู้บังคับการกิจกรรมนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม โดยแบ่งเป็น 5 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ขั้นตอนที่ 2 ร่างหลักสูตร ขั้นตอนที่ 3 การประเมินโครงร่างหลักสูตร ขั้นตอนที่ 4 ทดลองใช้หลักสูตร ขั้นตอนที่ 5 การประเมินและปรับปรุงหลักสูตร ผลการวิจัยในแต่ละขั้นตอน มีกระบวนการและวิธี ดังต่อไปนี้ ขั้นที่ 1 การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง คุณลักษณะภาวะผู้นำสำหรับผู้บังคับการกิจกรรมนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่จำเป็นต้องเสริมสร้าง ขั้นที่ 2 ขั้นตอนการร่างหลักสูตร เป็นการนำผลการดำเนินงานในขั้นที่ 1 มาจัดทำร่างหลักสูตร โดยดำเนินงาน ดังนี้ ประเมินสภาพปัญหาและความจำเป็นของหลักสูตรฝึกอบรม หลักการของหลักสูตร จุดมุ่งหมายของหลักสูตร เนื้อหาสาระของกิจกรรม กระบวนการฝึกอบรม สื่อการเรียนการสอน และการประเมินผล จัดทำคู่มือประกอบการนำหลักสูตรไปใช้ ขั้นที่ 3 การประเมินโครงร่างหลักสูตรให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินความเหมาะสมและสอดคล้อง จำนวน 9 ท่าน แบ่งผลการประเมินได้ดังนี้ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านภาวะผู้นำ ด้านอุดมศึกษา และด้านการฝึกอบรม ผลปรากฏว่า หลักสูตรมีความเหมาะสมและสอดคล้อง ขั้นตอนที่ 4 ขั้นการทดลองใช้หลักสูตร ทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ผลการทดสอบวัดความรู้ และเจตคติก่อน-หลัง การฝึกอบรมมีความแตกต่างมีนัยสำคัญ ผลการสังเกตอยู่ในระดับมาก ผลการประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรฝึกอบรมอยู่ในระดับมากที่สุด ขั้นตอนที่ 5 เป็นการประเมินและปรับปรุงหลักสูตร ปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรเพื่อให้สะดวกต่อการนำไปประยุกต์ใช้

มนสิทธิ สิริสมบุญ (บทคัดย่อ, 2546) ได้ทำการศึกษาวิจัยการพัฒนาหลักสูตร ฝึกอบรมการวิจัยในชั้นเรียน ผลการดำเนินการวิจัย มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการ ทำวิจัยในชั้นเรียนที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล จากผลการวิจัยพบว่า “การนำหลักสูตรฝึกอบรม ไปใช้ด้วยวิธีกัลยาณมิตร ประกอบด้วยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยเน้นการทำแบบฝึกปฏิบัติตามคู่มือ หลักสูตร การฝึกอบรม การติดตามดูแลและช่วยเหลือการให้คำแนะนำปรึกษาอย่างใกล้ชิด การร่วม วิเคราะห์ผลการแก้ปัญหาในชั้นเรียน ซึ่งผลการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของหลักสูตร ฝึกอบรมการวิจัยในชั้นเรียนปรากฏว่า ครูแม่ข่ายกัลยาณมิตร จำนวน 15 คน มีความพึงพอใจหลักสูตร การฝึกอบรมอยู่ในระดับดีมาก และทั้งหมดสามารถผ่านเกณฑ์ของหลักสูตรที่กำหนด โดยมีระดับ คุณภาพงานวิจัยในระดับดีมาก จำนวน 1 เรื่อง ระดับดี จำนวน 2 เรื่อง สำหรับครูลูกข่ายกัลยาณมิตร

จำนวน 30 คน สามารถทำแบบทดสอบผ่านเกณฑ์ของหลักสูตรทั้งหมด โดยผลงานคุณภาพวิจัยอยู่ที่ระดับดีมาก จำนวน 22 เรื่อง และอยู่ในระดับดี จำนวน 8 เรื่อง”

ชัยวัฒน์ หลายวัชชะกุล (บทคัดย่อ, 2547) ได้ทำการศึกษาวิจัยการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเสริมสร้างภาวะผู้นำทางการเรียนการสอนสำหรับผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา จากการที่ผู้วิจัยได้ทำการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมโดยใช้รูปแบบของการวิจัยแล้วนั้น พบว่า “หลักสูตรมีประสิทธิภาพ ดังต่อไปนี้ ผู้บริหารโรงเรียนที่เข้ารับการอบรมทุกคนผ่านเกณฑ์การประเมินด้านความรู้ 70 เปอร์เซ็นต์ ความเข้าใจ อยู่ที่ 48.7 เปอร์เซ็นต์ และผู้รับการอบรมทุกคนมีเจตคติต่อการพัฒนาหลักสูตรและการบริหารการเรียนการสอน อยู่ในระดับมากที่สุดทุกคน โดยผู้รับการอบรมทุกคนมีความพึงพอใจในหลักสูตรฝึกอบรม อยู่ในระดับมากที่สุดทุกคน และผู้เข้ารับการอบรมทุกคนมีผลงานการเขียนโครงการ อยู่ในระดับดีทุกคน และสุดท้ายวิทยากรที่ใช้หลักสูตรฝึกอบรมมีความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรม อยู่ในระดับมากที่สุดทุกคน”

ชีวิน จินดาโชติ (บทคัดย่อ, 2550) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การประเมินตามสภาพจริงของครู โรงเรียนประถมศึกษา มีขั้นตอนดำเนินการวิจัยเป็น 4 ระยะ ดังนี้ ระยะที่ 1 การศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเป็นข้อมูลขั้นพื้นฐาน ระยะที่ 2 การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม ระยะที่ 3 ทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรม การประเมินและปรับปรุงหลักสูตร ผลการวิจัยพบว่า หลักสูตรฝึกอบรม ครูต้องการมีหลักสูตรฝึกอบรมในโรงเรียนประถม โดยเน้นการอบรมเชิงปฏิบัติการมีกิจกรรมที่มากมายหลากหลาย มีการวัดผลการประเมินที่ชัดเจน มีสื่อสาธิตปฏิบัติการที่ทันสมัย ผลการสร้างหลักสูตรฝึกอบรม พบว่า “ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสนใจให้ความสำคัญกับกิจกรรมกลุ่ม มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในกลุ่ม และระหว่างกลุ่ม สามารถเสนอผลงานที่เกี่ยวข้องกับการฝึกอบรมได้ ผลการประเมินการใช้หลักสูตร พบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ความเข้าใจก่อนและหลังการฝึกอบรมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีความคิดเห็นว่า เนื้อหาของหลักสูตร เอกสารประกอบการฝึกอบรมมีความเหมาะสม และผู้เข้ารับการฝึกอบรม มีความสามารถในการประเมินอยู่ในระดับพอใช้

2.5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Anderson (1997, pp. 27-54) ได้ศึกษาค้นคว้างานวิจัย เรื่อง โปรแกรมการฝึกอบรมภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพโดยวิธีการสังเคราะห์จากการวิจัยที่ได้ โปรแกรมการฝึกอบรมที่จัดให้กับผู้บริหาร จำนวน 7 โปรแกรม ในวิทยาลัยชุมชน เช่น ของหน่วยงานการพัฒนาผู้นำแห่งชาติ โปรแกรมการพัฒนาผู้นำทางด้านวิชาการของเคนตักกี และของซอลทแลค ผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์พบว่า มีการกำหนดเป้าหมายกรอบการดำเนินงาน จะเน้นที่พัฒนาบุคลากรทางด้านวิชาการ

และพัฒนาความรู้ทางวิชาการให้มากขึ้น ในการใช้โปรแกรมการฝึกอบรมเพียงอย่างเดียวพัฒนาไม่ตรงจุดเรื่องความเป็นผู้นำของผู้บริหารได้ จึงควรใช้ที่ปรึกษาหรือผู้แนะนำที่มีคุณภาพ และเรียนรู้จากการฝึกปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ

Rosen, Frust and Blackburn (2006) ได้ศึกษาค้นคว้างานวิจัยเกี่ยวกับ “การฝึกอบรมเพื่อพัฒนางานอย่างแท้จริง : การฝึกอบรมในปัจจุบันและความต้องการในอนาคต องค์กรต่างๆ ก็มุ่งสร้างงานที่แท้จริงขึ้นมาอย่างรวดเร็ว ทั้งนี้เพื่อพัฒนาองค์กรให้มีรูปแบบใหม่ๆ ไม่ซ้ำรูปแบบเก่าๆ ซึ่งผู้นำทีมและสมาชิกของทีมงานมาจากที่ต่างๆ กัน ทำงานด้วยกัน และสื่อสารกันด้วยการใช้เทคโนโลยีและข้อมูลข่าวสารที่หลากหลาย โดยงานวิจัยของเขาได้ใช้แบบสำรวจผู้ฝึกอบรม จำนวน 440 คน พบว่า องค์กรในปัจจุบันมีเป้าหมายการฝึกอบรมเพื่อเตรียมผู้นำและสมาชิกของทีมงานที่แท้จริง ทั้งนี้เขาได้ทำการเปรียบเทียบประสิทธิภาพและการบริหารงานกับองค์กรอื่นๆ การคัดเลือกผลงานที่ดีเยี่ยม มีข้อเสนอให้มีการฝึกฝนและฝึกอบรมเพื่อการสร้างผลงานที่มีคุณภาพในทางที่ดีขึ้นขององค์กร”

Patrick and John (Abstract, 1997) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง การประกันคุณภาพการศึกษาในมหาวิทยาลัย รูปแบบการวิจัยเป็นการเพิ่มพูนการตรวจสอบมาตรฐาน โดยรูปแบบการประกันคุณภาพของวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยแต่ละสถาบัน โดยใช้การปฏิบัติตามการตรวจสอบมาตรฐานตัวบ่งชี้ด้านวัฒนธรรมการทำงานอย่างต่อเนื่อง และยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ภายในโรงเรียน การตรวจสอบข้อมูลพื้นฐานของแต่ละมหาวิทยาลัย ค่านิยมของแต่ละสถาบัน ด้านการประเมินผลจะมีการพัฒนาผลการประเมิน จากการตรวจสอบแก้ไขปรับปรุง โดยการกำหนดนโยบายหรือโครงสร้างที่เปลี่ยนไป

Peter (1993) ได้เสนอแนวคิดกรอบและกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการศึกษาในประเทศออสเตรเลีย โดยกล่าวถึงความจำเป็นของการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาในปัจจุบันและดำเนินการปรับปรุงแก้ไขเพื่อใช้ในอนาคต ทั้งนี้ปีเตอร์ได้ชี้ให้เห็นว่า การประกันคุณภาพการศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่ง และเขาได้กล่าวถึงกระบวนการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา โดยยึดผลการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการกำหนดเป้าหมายและทิศทางของการเรียนรู้อย่างชัดเจน โดยบุคลากรทุกคนในสถานศึกษามีส่วนร่วมในการตัดสินใจโดยใช้ฐานข้อมูลที่มีคุณภาพ กำหนดระบบและวิธีการควบคุมคุณภาพทั้งในส่วนของกระบวนการและผลลัพธ์ มุ่งมั่นที่จะให้หน่วยงานสถานศึกษาเป็นเสมือนองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่มีกระบวนการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มีการวางแผนการจัดการการดำเนินงานคุณภาพเชิงรุก และมีการสรุปการประกันคุณภาพการศึกษาไว้ว่า ไม่สามารถประกันคุณภาพของผู้เรียนได้ แต่กระบวนการการ

ประกันคุณภาพสามารถใช้เป็นวิธีการนำไปสู่องค์การแห่งการเรียนรู้ที่มีการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่องได้

Suryadi (1994) เชอຍາດิได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาในหน่วยงานการศึกษาระดับประถมศึกษาของประเทศอินโดนีเซีย โดยการทำการวัดคุณภาพของครูใน 4 ด้านหลักๆ ดังนี้ “ด้านความสามารถทางวิชาชีพ ด้านความพยายามในวิชาชีพ ด้านกิจกรรมในวิชาชีพ และด้านความสัมพันธ์ระหว่างความเชี่ยวชาญและงานที่ได้รับมอบหมาย ผลการวิจัยพบว่า ครูเป็นผู้กระตุ้นและใช้ประโยชน์จากปัจจัยต่างๆ อย่างมีประสิทธิภาพ ครูเป็นปัจจัยเดียวที่สามารถตัดสินใจปรับปรุงคุณภาพการศึกษา และครูที่มีความสามารถมีคุณภาพเท่านั้นที่จะส่งเสริมให้ระบบการศึกษามีคุณภาพมากที่สุด”

Stensaker (1998) สเทกส์เกอร์ได้ทำการศึกษาและวิจัยเชิงเปรียบเทียบ เรื่อง การประเมินนักประเมิน (assessing the assessors) ในการประเมินคุณภาพการศึกษาของนักประเมินในสาขาวิชาบริหารธุรกิจของประเทศนอร์เวย์ ซึ่งผลการวิจัยในครั้งนั้นมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการทำงานของกลุ่มนักประเมินภายนอก โดยมุ่งตรวจสอบว่า นักประเมินมีวิธีการในการพิจารณาแหล่งสารสนเทศ มีกระบวนการประเมินอย่างไร เป็นต้น ตลอดจนวิธีเขียนรายงานการประเมิน จากที่ สเทกส์เกอร์ทำการวิจัย จากนักประเมิน จำนวน 25 คน กลุ่มตัวอย่างนี้เป็นประชากรจากนักประเมินภาควิชาบริหารธุรกิจ จำนวน 47 ภาควิชา ในสถาบันการอุดมศึกษาทั่วประเทศนอร์เวย์ ผลการศึกษาพบว่า บรรดานักประเมินให้ค่าการประเมินตนเองแบบตรวจสอบรายการการจัดการเรียนการสอน การประชุมสัมมนา และการฝึกอบรมในระดับต่ำ ในขณะที่สารสนเทศที่ได้จากการปฏิสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มนักประเมินและภาควิชาบริหารธุรกิจ จำนวน 47 ภาควิชา ในสถาบันการอุดมศึกษาต่างๆ ทั่วประเทศ ผลการศึกษาพบว่า นักประเมินให้ค่าแหล่งสารสนเทศและกระบวนการในการประเมินต่างกัน ดังนี้ สารสนเทศที่ได้จากการรายงานการประเมินตนเองแบบตรวจสอบรายการการจัดการเรียนการสอน การประชุม/สัมมนา และการฝึกอบรมถูกจัดให้อยู่ในลำดับต่ำ โดยนักประเมินในขณะที่สารสนเทศที่ได้จากปฏิสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มนักประเมินและภาควิชาที่ถูกประเมิน และหน่วยงานการศึกษาถูกจัดให้อยู่ในลำดับที่สูง สำหรับในการเขียนรายงานการประเมินภายนอกโดยนักประเมินพบว่า สารสนเทศที่ได้ค่อนข้างให้ค่าสูง

Newton (1993-1998) นิวตันได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การประเมินผลกระทบในการตรวจคุณภาพภายนอกของสถาบันอุดมศึกษาในสหราชอาณาจักร ตั้งแต่ปี ค.ศ.1993 ถึง ค.ศ.1998 โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อประเมินผลกระทบจากการใช้รูปแบบของการตรวจสอบภายนอกการประเมินการตรวจสอบคุณภาพการประเมินคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของหน่วยงานสถานศึกษา ผลการวิจัย

พบว่า “การใช้ข้อมูลเชิงปริมาณ และคุณภาพ ที่ได้จากการวัดการปฏิบัติหรือการดำเนินงาน โดยองค์กรภายนอก เช่น รายงานการตรวจสอบและการประเมินด้วยระบบ SHEFC และ ระบบ HEQC และการตรวจสอบการประเมินภายใน โดยคณะกรรมการและผู้เชี่ยวชาญ มีผลดังนี้ ด้านวัตถุประสงค์ของระบบคุณภาพ และวิธีการประเมินคุณภาพจำเป็นต้องมีการตรวจสอบและการประเมิน ซึ่งให้เห็นว่าระบบการประกันคุณภาพการศึกษาต้องมีการตรวจสอบและประเมินด้วยหน่วยงานภายในและภายนอกเสมอ และเป็นเรื่อง que ทุกหน่วยงานสถานศึกษาทำได้ ผลกระทบด้านการปรับปรุงคุณภาพสำหรับบุคลากรมีขอบเขตที่กว้าง ไม่สามารถแยกส่วนการปรับปรุงให้เป็นอิสระจากกันได้ ดังนั้น การปรับปรุงคุณภาพสำหรับนักศึกษาจึงเป็นเรื่องที่สำคัญยิ่งกว่าการปรับปรุงและพัฒนาตัวบุคลากร เพราะเป็นผลผลิตของหน่วยงานสถานศึกษา และผลกระทบด้านการเพิ่มและขยายการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อตอบสนองความต้องการของหน่วยงานสถานศึกษาต่างๆ ให้มากขึ้น

Lim (2006) ลิ้ม ได้ศึกษาและวิจัย เรื่อง การประกันคุณภาพในระดับอุดมศึกษาของประเทศกำลังพัฒนา โดยมุ่งศึกษาถึงคุณภาพการจัดการเรียนการสอน การวิจัย และการบริการวิชาการแก่สังคม ผลการวิจัย สรุปว่า คุณภาพของสถาบันการศึกษาในประเทศกำลังพัฒนาขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพในการจัดบริหาร สื่ออุปกรณ์ที่ใช้เพื่อการเรียนการสอนเพื่อผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพ รวมทั้งกระบวนการทางเทคนิคที่อำนวยความสะดวกในการพัฒนางานวิจัย ตลอดจนความต้องการในเรื่องของระบบการประกันคุณภาพที่มีประสิทธิภาพและมีความเหมาะสมในแต่ละหน่วยงานสถานศึกษา

Patricia (1994) แพททรีเซีย ได้ศึกษาการเปลี่ยนแปลงระบบการประกันคุณภาพการศึกษาในหลายๆ ประเทศ พบว่า เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างเห็นได้ชัด ในประเทศเยอรมนี พบว่าการประกันคุณภาพการศึกษาจะช่วยให้อำนาจเกิดการเปลี่ยนแปลงด้านระบบและกลไก ขอมรับว่าครูเป็นผู้ควบคุมและประเมินผลการรับผิดชอบต่อสังคมและอาชีพของตน ซึ่งการประเมินผลต้องดำเนินการอย่างมีเหตุและผล มีกระบวนการที่ชัดเจน ประเทศสวีเดนมีการเปลี่ยนแปลงด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการประเมินครูในหน่วยงานการศึกษา ประเทศฝรั่งเศสมีการให้ความสำคัญและเชื่อถือกับข้อสอบภายนอก โรงเรียน โดยมีจุดควบคุมเป็นศูนย์กลาง ประเทศนิวซีแลนด์ให้ความสำคัญกับการประเมินคุณภาพจากภายนอก โดยยึดระบบการสอนจากส่วนกลางอ้างอิงไปสู่การยอมรับที่เป็นมาตรฐานการศึกษา ในประเทศออสเตรเลียมีการนำเอาระบบการประเมินผลโดยการใช้ข้อสอบที่เป็นกลางและเป็นมาตรฐานในการสอบ เพื่อให้ได้ผลการประเมินที่เป็นมาตรฐานเดียวกันในระดับชั้นมัธยมศึกษาและพัฒนาไปสู่การศึกษาขั้นสูงต่อไป

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ผู้วิจัยได้รวบรวมได้นั้น พบว่า การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมนั้น มีหลักการและวิธีการเกี่ยวกับการพัฒนาที่เหมือนกัน แตกต่างกันตรงที่หลักสูตรฝึกอบรมเป็นหลักสูตรระยะสั้น ที่มีจุดมุ่งหมายเฉพาะเรื่องใดเรื่องหนึ่ง สำหรับการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมงานประกันคุณภาพสำหรับบุคลากรคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี นั้น เป็นการพัฒนาหลักสูตรขึ้นมาใหม่ เพื่อให้บุคลากรสายวิชาการ และสายสนับสนุนของคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี จะได้มีความรู้ ความเข้าใจ ในการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาให้มากขึ้น เพื่อพัฒนางานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของคณะบริหารธุรกิจให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัย เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมงานประกันคุณภาพสำหรับบุคลากร คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

ระยะที่ 1 สร้างหลักสูตรฝึกอบรมงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับบุคลากร คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ระยะที่ 2 เพื่อศึกษาความเหมาะสมของหลักสูตรตามความคิดเห็นของบุคลากร คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

3.1 ระยะที่ 1 สร้างหลักสูตรฝึกอบรมงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับบุคลากร คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

โดยการสำรวจความต้องการฝึกอบรมงานประกันคุณภาพของบุคลากรสายวิชาการ และสายสนับสนุน คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี เพื่อศึกษาความต้องการในการฝึกอบรมหลักสูตรงานประกันคุณภาพการศึกษา โครงร่างหลักสูตรฝึกอบรมงานประกันคุณภาพ การศึกษาระดับหลักสูตร สำหรับบุคลากร คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี และประเมินหลักสูตร ประกอบด้วย 1) ชื่อหลักสูตร 2) หลักการของหลักสูตร 3) วัตถุประสงค์ 4) เนื้อหาหลักสูตร 5) โครงสร้างหลักสูตร 6) แนวการจัดกิจกรรม 7) การวัดและประเมินผล โดยได้กำหนดหน่วยการเรียนรู้ไว้ 3 หน่วย ได้แก่

หน่วยที่ 1 สภาพปัญหาและความจำเป็นในการสร้างหลักสูตร

หน่วยที่ 2 เนื้อหาของหลักสูตรการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร

หน่วยที่ 3 เอกสารประกอบการเขียนรายงานผลหลักสูตรงานประกันคุณภาพการศึกษา ภายใน ระดับหลักสูตร

โดยผู้วิจัยนำเอกสาร โครงร่างหลักสูตรที่มีการจัดทำขึ้น พร้อมทั้งแบบประเมิน ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและกลั่นกรองความสอดคล้องของเอกสารประกอบหลักสูตร ตามเกณฑ์การประเมินและปรับปรุงหลักสูตรต่อไป

3.2 ระยะที่ 2 เพื่อศึกษาความเหมาะสมของหลักสูตรตามความคิดเห็นของบุคลากร คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

การวิจัยในขั้นตอนนี้ ดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ข้อที่ 2 ที่ได้กำหนดไว้ คือ เพื่อศึกษาความเหมาะสมของหลักสูตรตามความคิดเห็นของบุคลากรคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี หลังจากที่ผู้วิจัยนำหลักสูตรฝึกอบรมไปให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินความสอดคล้องแล้ว ผู้วิจัยจึงนำข้อมูลมาหาค่าความเหมาะสม โดยยึดเกณฑ์ที่ว่า ข้อคำถามข้อใดมีความเหมาะสมตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป ถือว่าใช้ได้ ถ้าข้อใดมีค่าต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ผู้วิจัยจะนำมาปรับปรุงแก้ไขตามปรับปรุงหลักสูตร ในด้านโครงสร้าง และรายละเอียดต่างๆ ที่เป็นองค์ประกอบของหลักสูตร เพื่อให้มีความถูกต้องเหมาะสมและเป็นไปตามความต้องการของกลุ่มตัวอย่าง

3.2.1 การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ในงานวิจัยนี้หมายถึง บุคลากรสายวิชาการ จำนวน 95 คน สายสนับสนุน จำนวน 53 คน

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในงานวิจัยนี้ คือ บุคลากรสายวิชาการ จำนวน 75 คน สายสนับสนุน จำนวน 46 คน วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ Stratified random sampling ของ เครซี และ มอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำนวนทั้งสิ้น 121 คน ดังนี้

ตารางที่ 3.1 ผลการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

สาขาวิชา	สายวิชาการ		สายสนับสนุน		
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ฝ่าย	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1. การบริหารธุรกิจระหว่างประเทศ	12	8	1. ฝ่ายบริหาร	31	28
			2. วิชาการ	22	18
2. การตลาด	12	8			
3. การจัดการ	22	18			
4. การบัญชีและการเงิน	23	18			
5. ระบบสารสนเทศ	15	12			
6. เศรษฐศาสตร์	13	11			
รวม	97	75	รวม	53	46

3.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรฝึกอบรม โดยผู้วิจัยใช้แบบประเมินความเหมาะสมของโครงสร้างหลักสูตรฝึกอบรม ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ของ ลีเคิร์ท และข้อเสนอแนะ โดยคำตอบของตัวอย่างมีค่าน้ำหนักเป็นคะแนน

การพิจารณาระดับความเหมาะสม ได้กำหนดน้ำหนักความเหมาะสมของผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

คะแนน 5	หมายถึง	เหมาะสมมากที่สุด
คะแนน 4	หมายถึง	เหมาะสมมาก
คะแนน 3	หมายถึง	เหมาะสมปานกลาง
คะแนน 2	หมายถึง	ไม่เหมาะสม
คะแนน 1	หมายถึง	ไม่เหมาะสมที่สุด

3.2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรฝึกอบรมงานประกันคุณภาพการศึกษาสำหรับบุคลากรคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ผู้วิจัยเป็นผู้ประสานในการให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสอดคล้องของหลักสูตรฝึกอบรมหลักสูตรฯ แล้วนำข้อมูลที่ได้รับมาวิเคราะห์และพัฒนาหลักสูตรก่อนนำไปให้บุคลากรคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ทำการประเมินหลักสูตร โดยผู้วิจัยเป็นผู้แจกและนัดเก็บแบบประเมินพร้อมเล่มหลักสูตร

3.2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบประเมิน และเล่มหลักสูตรฝึกอบรมงานประกันคุณภาพการศึกษาสำหรับบุคลากรคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
2. การวิเคราะห์ความสอดคล้องของข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินของผู้เชี่ยวชาญและเพื่อพิจารณาและพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรฝึกอบรมงานประกันคุณภาพการศึกษาสำหรับบุคลากรคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
3. การวิเคราะห์ความเหมาะสมของหลักสูตรฝึกอบรมที่ได้จากแบบประเมินของบุคลากรคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4. ตั้งเกณฑ์การพิจารณาความเหมาะสมของหลักสูตรฝึกอบรม ในการแปลความหมายของความเหมาะสมของหลักสูตรฝึกอบรม ผู้วิจัยกำหนดค่าเฉลี่ยน้ำหนักคะแนน แบ่งเป็น 5 ระดับ (Rating Scale) ของลิเคิร์ต (จักรกฤษณ์ เข้มสรวล อ้างถึงใน วิเชียร เกตุสิงห์, 2530) ไว้ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	4.51 – 5.00	หมายถึง	เหมาะสมมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.51 – 4.50	หมายถึง	เหมาะสมมาก
ค่าเฉลี่ย	2.51 – 3.50	หมายถึง	เหมาะสมปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.51 – 2.50	หมายถึง	ไม่เหมาะสม
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.50	หมายถึง	ไม่เหมาะสมที่สุด

โดยกำหนดว่า โครงร่างของหลักสูตรควรมีความเหมาะสมตั้งแต่ค่าเฉลี่ย 3.51
เหมาะสมมาก ขึ้นไป

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมงานประกันคุณภาพสำหรับบุคลากรคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 สร้างหลักสูตรฝึกอบรมงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับบุคลากรคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ระยะที่ 2 เพื่อศึกษาความเหมาะสมของหลักสูตรตามความคิดเห็นของบุคลากรคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

4.1 ระยะที่ 1 สร้างหลักสูตรฝึกอบรมงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับบุคลากรคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ผู้วิจัยได้นำเอกสาร โครงร่างหลักสูตรที่มีการจัดทำขึ้น พร้อมทั้งแบบประเมิน ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบและกลั่นกรองความสอดคล้องของเอกสารประกอบหลักสูตร ตามเกณฑ์การประเมิน ได้ผลการประเมิน ดังนี้

ตารางที่ 4.1 ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้หลักสูตร

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ					$\bar{X}$	แปลผล
	1	2	3	4	5		
1. สภาพปัญหาและความจำเป็น							
1.1 มีความเหมาะสม	0	+1	+1	+1	+1	0.80	สอดคล้อง
1.2 มีความเป็นจริงในสังคมสภาพปัจจุบัน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
1.3 จำเป็นที่จะต้องมีหลักสูตร	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2. หลักการของหลักสูตร							
2.1 มีความเป็นไปได้	+1	0	+1	+1	+1	0.80	สอดคล้อง
2.2 สามารถนำไปใช้จริง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ตารางที่ 4.1 ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้หลักสูตร (ต่อ)

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ					$\bar{X}$	แปลผล
	1	2	3	4	5		
2.3 มีแนวความคิดที่พื้นฐานรองรับ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3. สภาพปัญหาและความจำเป็น							
3.1 มีความชัดเจน	0	+1	+1	+1	+1	0.80	สอดคล้อง
3.2 มีความครอบคลุม	0	0	+1	+1	+1	0.60	สอดคล้อง
3.3 มีความเหมาะสมกับผู้เข้ารับ การอบรม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
4. เป้าหมายของหลักสูตร							
4.1 ความเป็นไปได้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
4.2 มีประโยชน์สำหรับผู้เข้ารับ การอบรม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
4.3 เหมาะสมกับผู้เข้ารับการอบรม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
5. ระยะเวลา							
5.1 ความเป็นไปได้	-1	0	0	+1	+1	0.20	ไม่สอดคล้อง
5.2 มีความเหมาะสม	-1	+1	0	+1	+1	0.40	ไม่สอดคล้อง
6. โครงสร้างและขอบข่ายเนื้อหา							
6.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์/ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
6.2 ครอบคลุมสาระที่จำเป็น ต้องใช้ในการปฏิบัติงาน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
6.3 การจัดเรียงลำดับเนื้อหา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
7. กิจกรรมอบรม							
7.1 ความเป็นไปได้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
7.2 ลำดับขั้นตอน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
7.3 ไปสู่การบรรลุจุดประสงค์	+1	0	+1	+1	+1	0.80	สอดคล้อง

ตารางที่ 4.1 ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้หลักสูตร (ต่อ)

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ					$\bar{X}$	แปลผล
	1	2	3	4	5		
8. สื่อการอบรม							
8.1 ช่วยส่งเสริมให้กิจกรรม บรรลุจุดประสงค์ของ หลักสูตร	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
8.2 เหมาะสมกับการนำไปใช้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
9. การประเมินหลักสูตร							
9.1 ครอบคลุมสิ่งที่ต้องประเมิน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
9.2 มีความเป็นไปได้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
9.3 ตรวจสอบการบรรลุ จุดประสงค์/จุดมุ่งหมาย ของหลักสูตร	+1	0	+1	+1	+1	0.80	สอดคล้อง
10. เนื้อหาของหลักสูตร							
10.1 เกณฑ์ประกันคุณภาพระดับอุดมศึกษา							
10.1.0 องค์ประกอบที่ 1 การกำกับมาตรฐาน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
10.1.2 องค์ประกอบที่ 2 บัณฑิต	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
10.1.3 องค์ประกอบที่ 3 นักศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
10.1.4 องค์ประกอบที่ 4 อาจารย์	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
10.1.5 องค์ประกอบที่ 5 หลักสูตรการเรียน การสอน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
10.1.6 องค์ประกอบที่ 6 สิ่ง สนับสนุนการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ตารางที่ 4.1 ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้หลักสูตร (ต่อ)

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ					$\bar{X}$	แปลผล
	1	2	3	4	5		
10.2 เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับหลักสูตรปริญญาตรี (ตามกรอบ TQF)							
10.2.1 หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
10.2.2 หมวดที่ 2 อาจารย์	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
10.2.3 หมวดที่ 3 นักศึกษา และบัณฑิต	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
10.2.4 หมวดที่ 4 ข้อมูลผล การเรียนรายวิชา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
10.2.5 หมวดที่ 5 การบริหาร หลักสูตร	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
10.2.6 หมวดที่ 6 ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
10.2.7 หมวดที่ 7 แผนการ ดำเนินการเพื่อพัฒนา หลักสูตร	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผลการประเมินความสอดคล้อง มีข้อที่ไม่สอดคล้อง คือ หัวข้อ
ระยะเวลา ผู้วิจัยได้ปรับระยะเวลา จาก 1 วัน เป็น 2 วัน ทั้งนี้ ผู้ทรงคุณวุฒิส่วนมากเกือบทั้งหมดเห็น
ว่าหลักสูตรใช้ได้

4.2 ระยะที่ 2 เพื่อศึกษาความเหมาะสมของหลักสูตรตามความคิดเห็นของบุคลากรคณะ บริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ตารางที่ 4.2 ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลพื้นฐาน		ผู้ให้ข้อมูล	สายวิชาการ (n = 75 คน)	สายสนับสนุน (n = 46 คน)	รวม (n= 121)
					จำนวน
เพศ	ชาย		23	17	40
	หญิง		52	29	81
อายุ	20 – 30 ปี		2	8	10
	31 – 40 ปี		26	22	48
	41 – 50 ปี		24	10	34
	51 ปีขึ้นไป		23	6	29
ประสบการณ์ ทำงาน	ต่ำกว่า 5 ปี		17	14	31
	5 – 10 ปี		17	9	26
	10 ปีขึ้นไป		41	23	64
วุฒิการศึกษา	ต่ำกว่าปริญญาตรี		0	8	8
	ปริญญาตรี		1	36	37
	ปริญญาโท		48	2	50
	ปริญญาเอก		26	0	26

จากตารางที่ 4.2 พบว่า จำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม แบ่งตามสาย คือ สาย
วิชาการ จำนวน 75 คน และสายสนับสนุน จำนวน 46 คน รวมทั้งหมด 121 คน

ตารางที่ 4.3 ความเหมาะสมของหลักสูตรฝึกอบรมการประกันคุณภาพสาขาวิชาการ

	รายละเอียด	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ร้อยละ	แปลผล
1	สภาพปัญหาและความจำเป็น	4.19	0.760	83.87	มาก
	1.1 มีความเหมาะสม	4.21	0.748	84.20	มาก
	1.2 มีความเป็นจริงในสังคมสภาพปัจจุบัน	4.21	0.773	84.20	มาก
	1.3 จำเป็นที่จะต้องมียุทธศาสตร์	4.16	0.760	83.20	มาก
2	หลักการของหลักสูตร	4.34	0.725	86.73	มาก
	2.1 มีความเป็นไปได้	4.37	0.706	87.40	มาก
	2.2 สามารถนำไปใช้จริง	4.34	0.727	86.80	มาก
	2.3 มีแนวคิดทฤษฎีพื้นฐานรองรับ	4.30	0.743	86.00	มาก
3	จุดประสงค์/จุดมุ่งหมายของหลักสูตร	4.31	0.760	86.20	มาก
	3.1 มีความชัดเจน	4.31	0.754	86.20	มาก
	3.2 มีความครอบคลุม	4.25	0.808	85.00	มาก
	3.3 มีความเหมาะสมกับผู้เข้ารับการฝึกอบรม	4.37	0.717	87.40	มาก
4	เป้าหมายของหลักสูตร	4.37	0.777	87.33	มาก
	4.1 มีความเป็นไปได้	4.37	0.643	87.40	มาก
	4.2 มีประโยชน์สำหรับผู้เข้ารับการอบรม	4.45	0.792	89.00	มาก
	4.3 เหมาะสมกับผู้เข้ารับการอบรม	4.28	0.895	85.60	มาก
5	ระยะเวลา	4.49	0.712	89.80	มาก
	5.1 มีความเป็นไปได้	4.44	0.749	88.80	มาก
	5.2 มีความเหมาะสม	4.54	0.674	90.80	มากที่สุด
6	โครงสร้างและขอบข่ายเนื้อหา	4.46	0.767	89.13	มาก
	6.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์/จุดมุ่งหมายของหลักสูตร	4.51	0.708	90.20	มากที่สุด
	6.2 ครอบคลุมสาระที่จำเป็นต้องใช้ในการปฏิบัติงาน	4.43	0.823	88.60	มาก
	6.3 การจัดเรียงลำดับเนื้อหา	4.43	0.770	88.60	มาก
7	กิจกรรมอบรม	4.42	0.842	88.47	มาก
	7.1 มีความเป็นไปได้	4.39	0.830	87.80	มาก

ตารางที่ 4.3 ความเหมาะสมของหลักสูตรฝึกอบรมการประกันคุณภาพสาขาวิชาการ (ต่อ)

	รายละเอียด	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ร้อยละ	แปลผล
	7.2 ลำดับขั้นตอน	4.34	0.892	86.80	มาก
	7.3 ไปสู่การบรรลุจุดประสงค์	4.54	0.804	90.80	มากที่สุด
8	สื่อการอบรม	4.46	0.881	89.10	มาก
	8.1 ช่วยส่งเสริมให้กิจกรรมบรรลุจุดประสงค์ ของหลักสูตร	4.53	0.826	90.60	มากที่สุด
	8.2 เหมาะสมกับการนำไปใช้	4.38	0.936	87.60	มาก
9	การประเมินหลักสูตร	4.47	0.805	89.33	มาก
	9.1 ครอบคลุมสิ่งที่ต้องประเมิน	4.45	0.799	89.00	มาก
	9.2 มีความเป็นไปได้	4.53	0.806	90.60	มากที่สุด
	9.3 ตรวจสอบการบรรลุจุดประสงค์/จุดมุ่งหมาย ของหลักสูตร	4.42	0.809	88.40	มาก
10	เนื้อหาของหลักสูตร	4.41	0.642	88.15	มาก
	10.1 เกณฑ์ประกันคุณภาพระดับอุดมศึกษา	4.39	0.651	87.87	มาก
	10.1.1 องค์ประกอบที่ 1 การกำกับมาตรฐาน	4.36	0.641	87.20	มาก
	10.1.2 องค์ประกอบที่ 2 บัณฑิต	4.44	0.638	88.80	มาก
	10.1.3 องค์ประกอบที่ 3 นักศึกษา	4.40	0.667	88.00	มาก
	10.1.4 องค์ประกอบที่ 4 อาจารย์	4.32	0.668	86.40	มาก
	10.1.5 องค์ประกอบที่ 5 หลักสูตรการเรียน การสอน	4.41	0.620	88.20	มาก
	10.1.6 องค์ประกอบที่ 6 สิ่งสนับสนุนการ เรียนรู้	4.43	0.671	88.60	มาก
	10.2 เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับหลักสูตร ปริญญาตรี (ตามกรอบ TQF)	4.42	0.633	88.43	มาก
	10.2.1 หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป	4.42	0.636	88.40	มาก
	10.2.2 หมวดที่ 2 อาจารย์	4.37	0.644	87.40	มาก
	10.2.3 หมวดที่ 3 นักศึกษาและบัณฑิต	4.46	0.621	89.20	มาก
	10.2.4 หมวดที่ 4 ข้อมูลผลการเรียนรายวิชา	4.37	0.678	87.40	มาก

ตารางที่ 4.3 ความเหมาะสมของหลักสูตรฝึกอบรมการประกันคุณภาพสายวิชาการ (ต่อ)

รายละเอียด	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ร้อยละ	แปลผล
10.2.5 หมวดที่ 5 การบริหารหลักสูตร	4.48	0.565	89.60	มาก
10.2.6 หมวดที่ 6 ข้อคิดเห็นและ ข้อเสนอแนะ	4.43	0.637	88.60	มาก
10.2.7 หมวดที่ 7 แผนการดำเนินการเพื่อ พัฒนาหลักสูตร	4.42	0.653	88.40	มาก
สรุปภาพรวม	4.39	0.770	87.81	มาก

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ความเหมาะสมของหลักสูตรฝึกอบรมการประกันคุณภาพสายวิชาการ โดยภาพรวมอยู่ที่ระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ =4.39, S.D.=0.770) และเมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า ด้านสภาพปัญหาและความจำเป็น มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ =4.19, S.D.=0.760) ด้านหลักการของหลักสูตร ($\bar{X}$ =4.34, S.D.=0.725) ด้านจุดประสงค์/จุดมุ่งหมายของหลักสูตร ($\bar{X}$ =4.31, S.D.=0.760) ด้านเป้าหมายของหลักสูตร ($\bar{X}$ =4.37, S.D.=0.777) ด้านระยะเวลา ($\bar{X}$ =4.49, S.D.=0.712) ด้านโครงสร้างและขอบข่ายเนื้อหา ($\bar{X}$ =4.46, S.D.=0.767) ด้านกิจกรรมอบรม ($\bar{X}$ =4.42, S.D.=0.842) ด้านสื่อการอบรม ($\bar{X}$ = 4.46, S.D.=0.881) ด้านการประเมินหลักสูตร ($\bar{X}$ =4.47, S.D.=0.805) และด้านเนื้อหาของหลักสูตร ($\bar{X}$ =4.41, S.D.=0.642)

ตารางที่ 4.4 ความเหมาะสมของหลักสูตรฝึกอบรมการประกันคุณภาพสายสนับสนุน

	รายละเอียด	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ร้อยละ	แปลผล
1	สภาพปัญหาและความจำเป็น	4.24	0.777	84.80	มาก
	1.1 ความสมเหตุสมผล	4.24	0.805	84.80	มาก
	1.2 ตรงสภาพความเป็นจริงในสังคม	4.28	0.782	85.60	มาก
	1.3 จำเป็นที่จะต้องมีหลักสูตร	4.20	0.744	84.00	มาก
2	หลักการของหลักสูตร	4.34	0.683	86.73	มาก
	2.1 มีความเป็นไปได้	4.32	0.719	86.40	มาก
	2.2 สามารถนำไปใช้จริง	4.39	0.663	87.80	มาก
	2.3 มีแนวคิดทฤษฎีพื้นฐานรองรับ	4.30	0.668	86.00	มาก

ตารางที่ 4.4 ความเหมาะสมของหลักสูตรฝึกอบรมการประกันคุณภาพสายสนับสนุน (ต่อ)

	รายละเอียด	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ร้อยละ	แปลผล
3	จุดประสงค์/จุดมุ่งหมายของหลักสูตร	4.30	0.656	85.93	มาก
	3.1 มีความชัดเจน	4.26	0.638	85.20	มาก
	3.2 มีความครอบคลุม	4.28	0.642	85.60	มาก
	3.3 มีความเหมาะสมกับผู้เข้ารับการฝึกอบรม	4.35	0.689	87.00	มาก
4	เป้าหมายของหลักสูตร	4.42	0.641	88.47	มาก
	4.1 มีความเป็นไปได้	4.30	0.656	86.00	มาก
	4.2 มีประโยชน์สำหรับผู้เข้ารับการอบรม	4.45	0.651	89.00	มาก
	4.3 เหมาะสมกับผู้เข้ารับการอบรม	4.52	0.617	90.40	มากที่สุด
5	ระยะเวลา	4.51	0.690	90.20	มากที่สุด
	5.1 มีความเป็นไปได้	4.51	0.657	90.20	มากที่สุด
	5.2 มีความเหมาะสม	4.51	0.722	90.20	มากที่สุด
6	โครงสร้างและขอบข่ายเนื้อหา	4.53	0.726	90.53	มากที่สุด
	6.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์/จุดมุ่งหมายของหลักสูตร	4.49	0.781	89.80	มาก
	6.2 ครอบคลุมสาระที่จำเป็นต้องใช้ในการปฏิบัติงาน	4.51	0.698	90.20	มากที่สุด
	6.3 การจัดเรียงลำดับเนื้อหา	4.58	0.698	91.60	มากที่สุด
7	กิจกรรมอบรม	4.58	0.771	91.53	มากที่สุด
	7.1 มีความเป็นไปได้	4.64	0.742	92.80	มากที่สุด
	7.2 ลำดับขั้นตอน	4.45	0.843	89.00	มาก
	7.3 ไปสู่การบรรลุจุดประสงค์	4.64	0.728	92.80	มากที่สุด
8	สื่อการอบรม	4.55	0.853	90.90	มากที่สุด
	8.1 ช่วยส่งเสริมให้กิจกรรมบรรลุจุดประสงค์ของหลักสูตร	4.62	0.831	92.40	มากที่สุด
	8.2 เหมาะสมกับการนำไปใช้	4.47	0.874	89.40	มาก
9	การประเมินหลักสูตร	4.53	0.973	90.60	มากที่สุด
	9.1 ครอบคลุมสิ่งที่ต้องประเมิน	4.49	0.985	89.80	มาก

ตารางที่ 4.4 ความเหมาะสมของหลักสูตรฝึกอบรมการประกันคุณภาพสายสนับสนุน (ต่อ)

	รายละเอียด	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ร้อยละ	แปลผล
	9.2 มีความเป็นไปได้	4.56	0.972	91.20	มากที่สุด
	9.3 ตรวจสอบการบรรลุจุดประสงค์/ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร	4.54	0.961	90.80	มากที่สุด
10	เนื้อหาของหลักสูตร	4.43	0.634	88.70	มาก
	10.1 เกณฑ์ประกันคุณภาพระดับอุดมศึกษา	4.45	0.605	88.97	มาก
	10.1.1 องค์ประกอบที่ 1 การกำกับ มาตรฐาน	4.48	0.623	89.60	มาก
	10.1.2 องค์ประกอบที่ 2 บัณฑิต	4.46	0.622	89.20	มาก
	10.1.3 องค์ประกอบที่ 3 นักศึกษา	4.35	0.706	87.00	มาก
	10.1.4 องค์ประกอบที่ 4 อาจารย์	4.46	0.585	89.20	มาก
	10.1.5 องค์ประกอบที่ 5 หลักสูตร การเรียนการสอน	4.46	0.546	89.20	มาก
	10.1.6 องค์ประกอบที่ 6 สิ่งสนับสนุน การเรียนรู้	4.48	0.547	89.60	มาก
	10.2 เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับหลักสูตร ปริญญาตรี (ตามกรอบ TQF)	4.42	0.663	88.43	มาก
	10.2.1 หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป	4.41	0.686	88.20	มาก
	10.2.2 หมวดที่ 2 อาจารย์	4.41	0.686	88.20	มาก
	10.2.3 หมวดที่ 3 นักศึกษาและบัณฑิต	4.41	0.652	88.20	มาก
	10.2.4 หมวดที่ 4 ข้อมูลผลการเรียน รายวิชา	4.43	0.655	88.60	มาก
	10.2.5 หมวดที่ 5 การบริหารหลักสูตร	4.39	0.649	87.80	มาก
	10.2.6 หมวดที่ 6 ข้อคิดเห็นและ ข้อเสนอแนะ	4.42	0.655	88.40	มาก
	10.2.7 หมวดที่ 7 แผนการดำเนินการ เพื่อพัฒนาหลักสูตร	4.48	0.658	89.60	มาก
	สรุปภาพรวม	4.44	0.740	88.84	มาก

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ความเหมาะสมของหลักสูตรฝึกอบรมการประกันคุณภาพสายสนับสนุนโดยภาพรวมอยู่ที่ระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ =4.44, S.D.=0.740) และเมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า ด้านสภาพปัญหาและความจำเป็น มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ =4.24, S.D.=0.777) ด้านหลักการของหลักสูตร ($\bar{X}$ =4.34, S.D.=0.683) ด้านจุดประสงค์/จุดมุ่งหมายของหลักสูตร ($\bar{X}$ =4.30, S.D.=0.656) ด้านเป้าหมายของหลักสูตร ($\bar{X}$ =4.42, S.D.=0.641) ด้านระยะเวลา ($\bar{X}$ =4.51, S.D.=0.690) ด้านโครงสร้างและขอบข่ายเนื้อหา ($\bar{X}$ =4.53, S.D.=0.726) ด้านกิจกรรมอบรม ($\bar{X}$ =4.58, S.D.=0.771) ด้านสื่อการอบรม ($\bar{X}$ =4.55, S.D.=0.853) ด้านการประเมินหลักสูตร ($\bar{X}$ =4.53, S.D.=0.973) และด้านเนื้อหาของหลักสูตร ($\bar{X}$ =4.43, S.D.=0.634)

ตารางที่ 4.5 ความเหมาะสมของหลักสูตรฝึกอบรมงานประกันคุณภาพสายวิชาการ และสายสนับสนุน

	รายละเอียด	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ร้อยละ	แปลผล
1	สภาพปัญหาและความจำเป็น	4.23	0.722	84.60	มาก
	1.1 ความสมเหตุสมผล	4.24	0.720	84.80	มาก
	1.2 ตรงสภาพความเป็นจริงในสังคม	4.26	0.732	85.20	มาก
	1.3 จำเป็นที่จะต้องมีหลักสูตร	4.19	0.714	83.80	มาก
2	หลักการของหลักสูตร	4.35	0.688	87.07	มาก
	2.1 มีความเป็นไปได้	4.37	0.684	87.40	มาก
	2.2 สามารถนำไปใช้จริง	4.37	0.681	87.40	มาก
	2.3 มีแนวคิดทฤษฎีพื้นฐานรองรับ	4.32	0.698	86.40	มาก
3	จุดประสงค์/จุดมุ่งหมายของหลักสูตร	4.31	0.721	86.27	มาก
	3.1 มีความชัดเจน	4.30	0.710	86.00	มาก
	3.2 มีความครอบคลุม	4.27	0.750	85.40	มาก
	3.3 มีความเหมาะสมกับผู้เข้ารับการฝึกอบรม	4.37	0.702	87.40	มาก
4	เป้าหมายของหลักสูตร	4.39	0.738	87.73	มาก
	4.1 มีความเป็นไปได้	4.35	0.648	87.00	มาก
	4.2 มีประโยชน์สำหรับผู้เข้ารับการอบรม	4.45	0.747	89.00	มาก
	4.3 เหมาะสมกับผู้เข้ารับการอบรม	4.36	0.82	87.20	มาก

ตารางที่ 4.5 ความเหมาะสมของหลักสูตรฝึกอบรมงานประกันคุณภาพสาขาวิชาการ และ
สายสนับสนุน (ต่อ)

รายละเอียด	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ร้อยละ	แปลผล
5 ระยะเวลา	4.50	0.703	89.90	มาก
5.1 มีความเป็นไปได้	4.46	0.718	89.20	มาก
5.2 มีความเหมาะสม	4.53	0.688	90.60	มาก
6 โครงสร้างและขอบข่ายเนื้อหา	4.47	0.741	89.40	มาก
6.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์/จุดมุ่งหมาย ของหลักสูตร	4.49	0.72	89.80	มาก
6.2 ครอบคลุมสาระที่จำเป็นต้องใช้ในการ ปฏิบัติงาน	4.45	0.769	89.00	มาก
6.3 การจัดเรียงลำดับเนื้อหา	4.47	0.733	89.40	มาก
7 กิจกรรมอบรม	4.46	0.789	89.13	มาก
7.1 มีความเป็นไปได้	4.45	0.779	89.00	มาก
7.2 ลำดับขั้นตอน	4.36	0.843	87.20	มาก
7.3 ไปสู่การบรรลุจุดประสงค์	4.56	0.745	91.20	มากที่สุด
8 สื่อการอบรม	4.46	0.814	89.10	มาก
8.1 ช่วยส่งเสริมให้กิจกรรมบรรลุจุดประสงค์ ของหลักสูตร	4.53	0.771	90.60	มากที่สุด
8.2 เหมาะสมกับการนำไปใช้	4.38	0.856	87.60	มาก
9 การประเมินหลักสูตร	4.46	0.765	89.13	มาก
9.1 ครอบคลุมสิ่งที่ต้องประเมิน	4.43	0.769	88.60	มาก
9.2 มีความเป็นไปได้	4.51	0.767	90.20	มากที่สุด
9.3 ตรวจสอบการบรรลุจุดประสงค์/ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร	4.43	0.759	88.60	มาก
10 เนื้อหาของหลักสูตร	4.42	0.640	88.35	มาก
10.1 เกณฑ์ประกันคุณภาพระดับอุดมศึกษา	4.41	0.639	88.27	มาก
10.1.1 องค์ประกอบที่ 1 การกำกับ มาตรฐาน	4.40	0.636	88.00	มาก

ตารางที่ 4.5 ความเหมาะสมของหลักสูตรฝึกอบรมงานประกันคุณภาพสาขาวิชาการ และ
สายสนับสนุน (ต่อ)

รายละเอียด	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ร้อยละ	แปลผล
10.1.2 องค์ประกอบที่ 2 บัณฑิต	45	0.630	89.00	มาก
10.1.3 องค์ประกอบที่ 3 นักศึกษา	38	0.678	87.60	มาก
10.1.4 องค์ประกอบที่ 4 อาจารย์	37	0.642	87.40	มาก
10.1.5 องค์ประกอบที่ 5 หลักสูตร การเรียนการสอน	43	0.616	88.60	มาก
10.1.6 องค์ประกอบที่ 6 สิ่งสนับสนุน การเรียนรู้	45	0.630	89.00	มาก
10.2 เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับหลักสูตร ปริญญาตรี (ตามกรอบ TQF)	4.42	0.642	88.43	มาก
10.2.1 หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป	4.42	0.65	88.40	มาก
10.2.2 หมวดที่ 2 อาจารย์	4.38	0.656	87.60	มาก
10.2.3 หมวดที่ 3 นักศึกษาและบัณฑิต	4.44	0.630	88.80	มาก
10.2.4 หมวดที่ 4 ข้อมูลผลการเรียน รายวิชา	4.39	0.669	87.80	มาก
10.2.5 หมวดที่ 5 การบริหารหลักสูตร	4.45	0.594	89.00	มาก
10.2.6 หมวดที่ 6 ข้อคิดเห็นและ ข้อเสนอแนะ	4.43	0.641	88.60	มาก
10.2.7 หมวดที่ 7 แผนการดำเนินการ เพื่อพัฒนาหลักสูตร	4.44	0.653	88.80	มาก
สรุปภาพรวม	4.40	0.732	88.07	มาก

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ความเหมาะสมของหลักสูตรฝึกอบรมการประกันคุณภาพสาขา
วิชาการ และสายสนับสนุน โดยภาพรวมอยู่ที่ระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ =4.40, S.D.=0.732) และเมื่อ
พิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า ด้านสภาพปัญหาและความจำเป็น มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ =4.23, S.D.=0.722) ด้าน
หลักการของหลักสูตร ($\bar{X}$ =4.35, S.D.=0.688) ด้านจุดประสงค์/จุดมุ่งหมายของหลักสูตร ($\bar{X}$ =4.31,
S.D.=0.721) ด้านเป้าหมายของหลักสูตร ($\bar{X}$ =4.39, S.D.=0.738) ด้านระยะเวลา ($\bar{X}$ =4.50, S.D.= 0.703)

ด้านโครงสร้างและขอบข่ายเนื้อหา ($\bar{X}$ =4.47, S.D.=0.741) ด้านกิจกรรมอบรม ($\bar{X}$ =4.46, S.D.=0.789)
ด้านสื่อการอบรม ($\bar{X}$ =4.46, S.D.=0.814) ด้านการประเมินหลักสูตร ($\bar{X}$ =4.46, S.D.=0.765) และด้าน
เนื้อหาของหลักสูตร ($\bar{X}$ =4.42, S.D.=0.640)

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัย เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม งานประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากร คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ ในการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย และการอภิปรายผล ข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม งานประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากรคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี มีวัตถุประสงค์ดังนี้

5.1.1 เพื่อสร้างหลักสูตรฝึกอบรมงานประกันคุณภาพสำหรับบุคลากรคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

5.1.2 เพื่อประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรฝึกอบรมงานประกันคุณภาพสำหรับ บุคลากรคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

5.2 วิธีดำเนินการวิจัย

ระยะที่ 1 การสร้างหลักสูตรฝึกอบรม งานประกันคุณภาพการศึกษาสำหรับบุคลากรคณะ บริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

การวิจัยในขั้นตอนนี้ ดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ข้อที่ 1 ที่ได้กำหนดไว้ คือ การสร้างหลักสูตรฝึกอบรมงานประกันคุณภาพสำหรับบุคลากรคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

5.2.1 การสร้างหลักสูตรฝึกอบรม

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสำรวจความต้องการฝึกอบรมงานประกันคุณภาพของ บุคลากรสายวิชาการ และสายสนับสนุน คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี พบว่า บุคลากรคณะบริหารธุรกิจ ทั้งสายวิชาการและสายสนับสนุน มีความต้องการฝึกอบรมงาน ประกันคุณภาพการศึกษาระดับหลักสูตร เนื่องจากบุคลากรประจำคณะบริหารธุรกิจ ส่วนใหญ่เป็น สายวิชาการ จึงมีความเห็นให้สร้างหลักสูตรงานประกันคุณภาพการศึกษาระดับหลักสูตร เป็น สำคัญ ผู้วิจัยจึงได้จัดทำโครงสร้างหลักสูตรฝึกอบรมงานประกันคุณภาพการศึกษาระดับหลักสูตร

สำหรับบุคลากรคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี และประเมินหลักสูตร ซึ่งโครงสร้างหลักของหลักสูตรประกอบด้วย 1) ชื่อหลักสูตร 2) หลักการของหลักสูตร 3) วัตถุประสงค์ 4) เนื้อหาหลักสูตร 5) โครงสร้างหลักสูตร 6) แนวการจัดกิจกรรม 7) การวัดและประเมินผล โดยได้กำหนดหน่วยการเรียนรู้ไว้ 3 หน่วย ได้แก่

หน่วยที่ 1 สภาพปัญหาและความจำเป็นในการสร้างหลักสูตร

หน่วยที่ 2 เนื้อหาของหลักสูตรการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร

หน่วยที่ 3 เอกสารประกอบการเขียนรายงานผลหลักสูตรงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร

โดยผู้วิจัยได้นำเอกสาร โครงร่างหลักสูตรที่มีการจัดทำขึ้น พร้อมทั้งแบบประเมิน ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบและกลั่นกรองความสอดคล้องของเอกสารประกอบหลักสูตร ตามเกณฑ์การประเมินความสอดคล้อง พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิส่วนมากเห็นว่าหลักสูตรใช้ได้ดีมีความเหมาะสมและสอดคล้อง มีค่าดัชนีไม่สอดคล้องเรื่องเวลา ซึ่งผู้วิจัยได้เพิ่มระยะเวลาและนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาจนกระทั่งเห็นสมควรให้นำไปใช้ได้

ระยะที่ 2 เพื่อประเมินผลหลักสูตรฝึกอบรมงานประกันคุณภาพสำหรับบุคลากรคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

5.2.2 การเลือกประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ เป็นบุคลากรคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี สายวิชาการ จำนวน 75 คน สายสนับสนุน จำนวน 46 คน วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ Stratified random sampling โดยใช้สูตรของเครซี และ มอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำนวนทั้งสิ้น 121 คน

5.2.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1) เล่มหลักสูตรฝึกอบรมงานประกันคุณภาพสำหรับบุคลากรคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

2) ผู้วิจัยได้จัดทำแบบประเมินหลักสูตรฝึกอบรมงานประกันคุณภาพสำหรับบุคลากรคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี สำนักรวระดับความเหมาะสมของหลักสูตร มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีแบบปลายเปิด สำหรับบุคลากรสายวิชาการ และสายสนับสนุน ของบุคลากรคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

5.2.4 ลักษณะของแบบประเมิน

แบบประเมินมีส่วนประกอบที่สามารถ แบ่งได้ 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัจจัยพื้นฐานของผู้ตอบ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน เป็นต้น

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับความเหมาะสมของหลักสูตรฝึกอบรมงานประกันคุณภาพการศึกษาโดยครอบคลุมทุกหัวข้อของหลักสูตร

ส่วนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิดคือ ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะต่างๆ ให้ตอบได้อย่างอิสระ หรือแสดงความคิดเห็น

โดยแบบสอบถามทั้งหมดในส่วนนี้ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าระดับ 5 Rating Scale คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบตรงกับความคิดเห็นในระดับใดระดับหนึ่ง ในการวิเคราะห์ข้อมูลจะทำการให้คะแนนตามระดับโดยกำหนดให้

1) ข้อคำถามที่มีความหมายเชิงปฏิฐาน Positive กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ถ้าตอบ	มากที่สุด	ให้คะแนน 5 คะแนน
ถ้าตอบ	มาก	ให้คะแนน 4 คะแนน
ถ้าตอบ	ปานกลาง	ให้คะแนน 3 คะแนน
ถ้าตอบ	น้อย	ให้คะแนน 2 คะแนน
ถ้าตอบ	น้อยที่สุด	ให้คะแนน 1 คะแนน

2) ข้อคำถามที่มีความหมายเชิงนิเสธ Negative กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ถ้าตอบ	มากที่สุด	ให้คะแนน 1 คะแนน
ถ้าตอบ	มาก	ให้คะแนน 2 คะแนน
ถ้าตอบ	ปานกลาง	ให้คะแนน 3 คะแนน
ถ้าตอบ	น้อย	ให้คะแนน 4 คะแนน
ถ้าตอบ	น้อยที่สุด	ให้คะแนน 5 คะแนน

ผู้วิจัยจะใช้ค่าระดับคะแนนตั้งแต่ 3.50 ลงมา และข้อเสนอแนะที่ได้จากการสำรวจมาสร้างเป็นร่างหลักสูตรฝึกอบรมงานประกันคุณภาพสำหรับบุคลากรคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

5.2.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

ผู้วิจัยได้นำแบบประเมินพร้อมเล่มหลักสูตรแจกให้กับบุคลากรของคณะฯ แบ่งเป็นบุคลากรสายวิชาการ จำนวน 75 คน สายสนับสนุน จำนวน 46 คน เพื่อประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรและนัดหมายวันเก็บข้อมูล

5.2.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจะเริ่มวิเคราะห์ข้อมูลตั้งแต่วันแรกของการเก็บรวบรวมข้อมูลจนกระทั่งสิ้นสุดการวิจัย โดยผู้วิจัยมีขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ข้อมูลจากแบบสำรวจเก็บรวบรวมตามวันนัดหมาย ตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของข้อมูลจากแบบสอบถามลงเครื่องคอมพิวเตอร์ (Computer) ทำการประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ (SPSS) และประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยมีวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

การวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา การวิเคราะห์โดยใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะทางประชากรพื้นฐาน เพื่ออธิบายลักษณะทั่วไปของตัวอย่าง

1.2 การวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงอนุมาน

สถิติที่ใช้หาคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่ การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Co-efficient) ตามวิธีการของ ครอนบาค

5.3 สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปตามได้ดังนี้

5.3.1 หลักสูตรฝึกอบรมประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากรคณะบริหารธุรกิจมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี โดยหลักสูตรที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น มีองค์ประกอบดังนี้

- 1) หลักการและเหตุผลของหลักสูตร
- 2) วัตถุประสงค์ของหลักสูตร
- 3) โครงสร้างของหลักสูตรฝึกอบรม
- 4) เนื้อหาสาระในการฝึกอบรม
- 5) การจัดกิจกรรมฝึกอบรม
- 6) สื่อประกอบการฝึกอบรม
- 7) การวัดผลและประเมินผลการฝึกอบรม
- 8) ระยะเวลาในการจัดอบรม พบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นหลากหลาย โดยภาพรวมให้ความเห็นสอดคล้อง มีหัวข้อระยะเวลาในการจัดอบรมที่ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นให้ปรับระยะเวลาเพิ่มขึ้นเพื่อความเหมาะสม

5.3.2 ผลการประเมินหลักสูตรงานประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากรคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น พบว่า บุคลากรคณะบริหารธุรกิจมีความเห็นว่า หลักสูตรงานประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากรคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี มีความเหมาะสม โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ ระยะเวลาในชุดฝึกอบรมมีความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.49 และการประเมินหลักสูตรมีความเป็นไปได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.47 ตามลำดับ

5.4 อภิปรายผล

การอภิปรายผลการวิจัย การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมงานประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากรคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี มีประเด็นที่สามารถนำมาอภิปรายผล ดังนี้

5.4.1 การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมงานประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากรคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ผู้ทรงคุณวุฒิพบว่า หลักสูตรมีความเหมาะสม สอดคล้องตามเกณฑ์

5.4.2 ผลการประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรฝึกอบรมงานประกันคุณภาพการศึกษาระดับหลักสูตร พบว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าหลักสูตรมีความเหมาะสม โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียง 3 ลำดับแรก คือ ระยะเวลา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50 โครงสร้างและขอบข่ายเนื้อหา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.47 และ กิจกรรมอบรม สื่อการอบรม และการประเมินหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน เท่ากับ 4.46 ตามลำดับ

นอกจากนี้ผู้วิจัยพบว่า มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3 อันดับ ได้แก่ สภาพปัญหาและความจำเป็น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.23 รองลงมาคือ จุดประสงค์/จุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับเท่ากับ 4.31 และหลักการของหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.35 เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดไปหามาก ซึ่งในหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาและความจำเป็นนั้น ผู้ประเมินมีความเห็นว่าสภาพปัจจุบันมีความเหมาะสมอยู่แล้ว หรือรวมความให้น้อยลง เพื่อความเข้าใจง่ายขึ้น และในหัวข้อจุดประสงค์ของหลักสูตร เพื่อให้ผู้เข้าอบรมสามารถจัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรได้อย่างถูกต้องและเป็นแนวทางเดียวกัน

5.5 ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

5.5.1 ควรศึกษารูปแบบการฝึกอบรมเพื่อให้มีรูปแบบที่หลากหลาย เช่น มีการฝึกอบรมในรูปแบบของการฝึกอบรม ด้วยระบบออนไลน์ เป็นต้น

5.5.2 ควรมีการนำหลักสูตรที่ได้ไปทดลองใช้กับกลุ่มเป้าหมาย เพื่อทราบผลการประเมินจากการทดลองใช้หลักสูตรอย่างแท้จริง

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2549). **มาตรฐานการอุดมศึกษา 2548**. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กัมปนาท อาษา. (2554). **คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายในวงรอบปีการศึกษา 2554**.
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- กาญจนา คุณารักษ์. (2543). **พื้นฐานการพัฒนาหลักสูตร**. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขต
พระราชวังสนามจันทร์.
- กุลประภัสสร สิงห์บุระอุดม. (2551). **การศึกษาความต้องการเพื่อการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม
เรื่อง การบริหารจัดการการท่องเที่ยวสำหรับองค์กรปกครองท้องถิ่น**. (วิทยานิพนธ์
ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยมหิดล).
- คมกฤษ อนามนารถ. (2544). **จิตวิญญาณของครูกับเทคนิคการประเมินในการวัดและประเมินผู้เรียน
ด้านคุณธรรมจริยธรรม**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- เครือวัลย์ ลิ้มอภิชาติ. (2544). **เรียนรู้และการฝึกปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียน**. ชลบุรี: งามช่าง.
- จงกลณี ชูติมาเทวินทร์. (2542). **การฝึกอบรมเชิงพัฒนา (Training and Development)**. กรุงเทพฯ:
พี เอ ลีฟวิ่ง.
- จำลอง ภู่อ่าง. (2542). **ปัญหาดำเนินงานพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา
จังหวัดกาฬสินธุ์**. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม).
- จิตภา เสนาพิทักษ์ และคณะ. (2551). **การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การประดิษฐ์ดอกกระเจียว**.
(วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยนครสวรรค์).
- ชัยรัตน์ หลายวัชรกุล. (2547). **การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเสริมสร้างภาวะผู้นำทางการเรียนการสอน
สำหรับผู้บริหารโรงเรียนมัธยม**. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัย
ขอนแก่น).
- ชาญชัย อาจินสมาจาร. (2538). **หลักและเทคนิคการฝึกหัดอบรมพัฒนา: แนวทางการวางแผน
เขียนโครงการและการบริหารโครงการ**. กรุงเทพฯ: ชัคเชสมิเดีย.
- ชีวิน จินดาโชติ. (2550). **การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การประเมินผลตามสภาพจริง สำหรับครู
โรงเรียนประถมศึกษา**. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยศิลปากร).
- ชูชัย สมितिไกร. (2540). **การฝึกอบรมบุคลากรในองค์กร**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณัฐพันธ์ เขจรนนท์. (2542). **การจัดการทรัพยากรบุคคล**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ทวีป อภิลิทธิ. (2536). เทคนิคการเป็นวิทยากรและนักฝึกอบรม. กรุงเทพฯ: ต้นอ่อน.
- ธีารง บัวศรี. (2534). ทฤษฎีหลักสูตร: การออกแบบและการพัฒนา (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: พัฒนาศึกษา.
- ธีรวุฒิ เอกะกุล. (2543). ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. อุบลราชธานี: สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.
- นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. (2534). หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: บพิธการพิมพ์.
- บัญญัติ โปธิเสนา. (2542). ความต้องการในการพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนประถมศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอไชยวาน จังหวัดอุดรธานี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม).
- บุญเลี้ยง สุวรรณสนธิ์. (2543). ศึกษาปัญหาการพัฒนาบุคลากรของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเลย. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม).
- ปทุมพร วรชิตพงศ์. (2552). การพัฒนาหลักสูตรการจัดการการท่องเที่ยวในชุมชนเพื่อความยั่งยืน. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ).
- ประวิต เอรารวรรณ์. (2542). การวิจัยในชั้นเรียน. กรุงเทพฯ: ดอกหญ้าวิชาการ.
- ประเวศน์ มหารัตน์กุล. (2543). การบริหารทรัพยากรมนุษย์แนวใหม่. กรุงเทพฯ: ส.ส.ท.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545. (2554). กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค. (2553). สถานศึกษา พ.ศ. 2554 (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- พะยอม วงศ์สารศรี. (2538). การบริหารทรัพยากรมนุษย์. กรุงเทพฯ: สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.
- พิเชษฐ จีบจิตต์. (2550). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการพัฒนาความเข้มแข็งของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ).
- มนสิข ลิทธิสมบุรณ์. (2546). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการวิจัยในชั้นเรียน. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยขอนแก่น).

บรรณานุกรม (ต่อ)

- มนูญ ไชยทองศรี. (2544). ความต้องการพัฒนาตนเองของบุคลากรโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด
สำนักงานการประถมศึกษาอำเภออุทุมมาลัย จังหวัดสกลนคร. (วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม).
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2537). สัมมนาการมัธยมศึกษา หน่วยที่ 3-6 นนทบุรี. นนทบุรี:
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- รุ่ง แก้วแดง. (2541). ปฏิวัติการศึกษาไทย (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: มติชน.
- วิจิตร อาชวกุล. (2537). การฝึกอบรม. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2537). กระบวนการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ. กรุงเทพฯ:
สุวีริยาสาส์น.
- _____. (2543). ปฏิรูปการเรียนรู้: ผู้เรียนสำคัญที่สุด สูตรสำเร็จหรือกระบวนการร่วมคิดร่วมเขียน
ปฏิรูปการเรียนรู้ผู้เรียนสำคัญที่สุด. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- วิเชียร เกตุสิงห์. (2530). หลักการสร้างและการวิเคราะห์เครื่องมือที่ใช้ ในการวิจัย. กรุงเทพฯ:
ไทยวัฒนาพานิช.
- ศักดิ์สิทธิ์ ชัดติยาสุวรรณ. (2527). ตัวบ่งชี้ความแตกต่างในการปฏิบัติของครูตามแนวการใช้หลักสูตร
ประถมศึกษาพุทธศักราช 2521. (ปริญญาานิพนธ์ปริญญาคุยฎิบัณฑิต, มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร).
- ศักรินทร์ ชนประชา. (2550). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการศึกษานอกระบบสำหรับครูผู้สอนใน
สถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต2. (วิทยานิพนธ์
ปริญญาคุยฎิบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ).
- สงัด อุทรานันท์. (2545). พื้นฐานและหลักการพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพฯ: มิตรสยาม.
- สมคิด บางโม. (2545). เทคนิคการฝึกอบรมและการประเมิน (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : วิทยพัฒน์.
- _____. (2547). การฝึกอบรมและการประชุม (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์.
- สมชาติ กิจขรรยง และคนอื่นๆ. (2539). เทคนิคการจัดการฝึกอบรมอย่างมีประสิทธิภาพ (ฉบับ
ปรับปรุงใหม่) (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- สมบูรณ์ ดันยะ. (2524). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพด้านการสอนของครูประจำการระดับประถมศึกษา. (ปริญญาานิพนธ์ปริญญาคุชฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร).
- สมพงษ์ เกษมสัน. (2526). การบริหารงานบุคคลแผนใหม่ (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2543). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2544). คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา พ.ศ. 2553 (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- _____. (2555). คู่มือการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม (พ.ศ.2554-2558) ระดับอุดมศึกษา (แก้ไขเพิ่มเติม พฤศจิกายน พ.ศ. 2554). [ม.ป.ท.].
- สุชัยญารัตน์ กุญสุวรรณ. (2554). หลักสูตรฝึกอบรมของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี และเพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ พ.ศ.2552. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี).
- สุภางค์ จันทวานิช. (2543). การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพ. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุริยา เหมตะศิลาปะ. (2537). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพในการพัฒนาหลักสูตรแบบมีฐานมาจากระดับโรงเรียน สำหรับครูโรงเรียนมัธยม. (ปริญญาานิพนธ์ปริญญาคุชฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร).
- เสถียร แปนเหลือ. (2543). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างภาวะผู้นำองค์กรกิจกรรมนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. (วิทยานิพนธ์ปริญญาคุชฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร).
- เสนาะ ตีเขาว์. (2543). การบริหารงานบุคคล (พิมพ์ครั้งที่ 12). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- เสาวลักษณ์ นิกรพิทยา. (2541). การพัฒนาบุคลากรและการฝึกอบรม. มหาสารคาม: สถาบันราชภัฏมหาสารคาม.
- อมร รักษาสัตย์ และ โสรัจ สุจริตกุล. (2524). การบริหารงานบุคคลในประเทศไทย. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- อัศรัตน์ พูลกระจ่าง. (2550). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมหัวหน้างานเพื่อพัฒนาหลักสูตร การสอนงานปฏิบัติในสถานประกอบการ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาคุชฎีบัณฑิต, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ).
- อัมพร ฬิรพลานันท์. (2548). ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม อาจารย์ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา (ฐานสมรรถนะ). (วิทยานิพนธ์ปริญญาคุชฎีบัณฑิต, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ).
- Anderson, J., D. (1997). Leadership Training Initiatives for Community College Administrators: A Focus Synthesis of the Literature. **Community College Review**.
- Lim, D. (1999). "Quality Assurance in Higher Education in Developing Countries". **Assurance & Evaluation in Higher Education**, 24(4);pp. 379-390.
- Newton, J. (1999). "An Evaluation of the Impact of External Quality Monitoring on a Higher Education College (1993-98)". **Assessment & Evaluation in Higher Education**, 24(2), pp.21-235.
- Patrick, Boyle And John, Bowden. (1997). "Educational quality assurance in university: An Enhanced Model". **Assesment & Evaluation in Higher Education**, 22.
- Patricia, Broadfoot. (1994). "Approach to Quality Assurance and Control in Other Countries". Paper Present and the Annual Meeting of American Education Research Association. [n.p.].
- Peter, C. (1993). "Quality Assurance and Quality Management: Complementary but Different Functions". **Evaluation News and Note 2**.
- Rosen, B., S. Frust. and R., Blackburn. (2006). **Training for Virtual Teams: An Investigation Of Current Practices and Future Needs, Human Resource Management**. Summer.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- Stensaker, B. (1998). "Assessing the Assessors: a Comparative Study". **Quality Assurance in Education**, 6(4), pp. 205-211.
- Suryadi, E. (1994). **Tingkah Laku Makn Rangkong Sulawesi Rhytuceris Cassidix Temminc K. Pada Masa Tidak Berbiak Di Cagar Alam Tangkoko Batuangus Sulawesi, Skripsi Sarjana Biologi**. Dissertation Abstract International, Universitas Indonesia.
- Taba, Hilda. (1962). **Curriculum Development Theory and Practice**. NY: Harcourt, Brace and World.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

1. รศ.ดร.กาญจนา โชคเหริยญสุขชัย อาจารย์ประจำ คณะนิเทศศาสตร์
มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
2. ดร.รสริน เจริญไชสง รองคณบดีฝ่ายบริหารและวางแผน
อาจารย์ประจำสาขาหลักสูตรและการสอน
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
3. ผศ.एमอร ปัญญาศรีธรรมย์ ข้าราชการบำนาญ
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
4. ผศ.มาลี จตุรัส ผู้ช่วยคณบดีงานประกันคุณภาพการศึกษา
คณะบริหารธุรกิจ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
5. ผศ.ดร.สุภาพร แพรวพณิต ข้าราชการบำนาญ
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ที่ ศธ 0578.02/0962.1

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ตำบลคลองหก อำเภอธัญบุรี
จังหวัดปทุมธานี 12110

27 ธันวาคม 2559

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา โชคเหรียญสุขชัย

เนื่องด้วย นางรุ่งฤดี กุลสิงห์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้รับอนุมัติจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับบุคลากรคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพร บุญส่ง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถอย่างดียิ่ง จึงขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย ให้แก่ นางรุ่งฤดี กุลสิงห์ เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.นพตล พรามณี)

หัวหน้างานบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม งานบัณฑิตศึกษา โทร. 025493209
ที่ ศธ 0578.02 /0962.5 วันที่ 27 ธันวาคม 2559
เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.รสริน เจริมไธสง

เนื่องด้วย นางรุ่งฤดี กุลสิงห์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้รับอนุมัติจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับบุคลากรคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพร บุญส่ง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถอย่างยิ่ง จึงขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย ให้แก่นางรุ่งฤดี กุลสิงห์ เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

(ดร.นพดล พรมณี)

หัวหน้างานบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

ที่ ศธ 0578.02/0962.2

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ตำบลคลองหก อำเภอธัญบุรี
จังหวัดปทุมธานี 12110

27 ธันวาคม 2559

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์เอมอร ปัญญาศรียรมณ์

เนื่องด้วย นางรุ่งฤดี กุลสิงห์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
การวิจัยและพัฒนาหลักสูตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้รับอนุมัติ
จัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับบุคลากรคณะ
บริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพร บุญส่ง เป็น
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ
อย่างดียิ่ง จึงขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย ให้แก่ นางรุ่งฤดี กุลสิงห์ เพื่อประโยชน์
ทางการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.นพดล พราหมณ์)

หัวหน้างานบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม งานบัณฑิตศึกษา โทร. 025493209
ที่ ศธ 0578.02 /0962.4 วันที่ 27 ธันวาคม 2559
เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์มาลี จตุรัส

เนื่องด้วย นางรุ่งฤดี กุลสิงห์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้รับอนุมัติจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับบุคลากรคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพร บุญส่ง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถอย่างดียิ่ง จึงขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย ให้แก่นางรุ่งฤดี กุลสิงห์ เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

(ดร.นพดล พรามณี)

หัวหน้างานบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

ที่ ศธ 0578.02/0962.3

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ตำบลคลองหก อำเภอธัญบุรี
จังหวัดปทุมธานี 12110

27 ธันวาคม 2559

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุภาพร แพรพพนิต

เนื่องด้วย นางรุ่งฤดี กุลสิงห์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
การวิจัยและพัฒนาหลักสูตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้รับอนุมัติ
จัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับบุคลากรคณะ
บริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพร บุญส่ง เป็น
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ
อย่างดียิ่ง จึงขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย ให้แก่ นางรุ่งฤดี กุลสิงห์ เพื่อประโยชน์
ทางการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.นพตล พรามณี)

หัวหน้างานบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

ภาคผนวก ข

หลักสูตรฝึกอบรมงานประกันคุณภาพสำหรับบุคลากรคณะบริหารธุรกิจ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

หลักสูตรฝึกอบรมประกันคุณภาพสำหรับบุคลากรคณะบริหารธุรกิจ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

รุ่งฤดี กุลสิงห์

สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

คำนำ

หลักสูตรฝึกอบรมงานประกันคุณภาพสำหรับบุคลากรคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นคู่มือในการฝึกอบรมเพื่อจัดทำแบบรายงานการประเมินตนเองระดับหลักสูตรปริญญาตรี เนื้อหาจะเป็นรายละเอียดเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความ เป็นมาของการสร้างหลักสูตรงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับบุคลากรคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า หลักสูตรฝึกอบรมงานประกันคุณภาพสำหรับบุคลากรคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการเขียน รายงานการประเมินตนเองสำหรับบุคลากรคณะบริหารธุรกิจ และเป็นตัวอย่างให้กับคณะต่างๆ สายสังคมศาสตร์ที่สนใจต่อไป

รุ่งฤดี กุลสิงห์

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
หลักการของหลักสูตร.....	112
จุดมุ่งหมายของหลักสูตร.....	113
เป้าหมายของหลักสูตร.....	113
ระยะเวลา.....	113
โครงสร้างและขอบข่ายเนื้อหา.....	114
กิจกรรมการอบรม.....	115
สื่อการอบรม.....	116
การประเมินหลักสูตร.....	116
เนื้อหาของหลักสูตร.....	116

หลักการของหลักสูตร

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ได้กำหนดจุดมุ่งหมายและหลักการของการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพและมาตรฐาน โดยกำหนดรายละเอียดไว้ในหมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย “ระบบการประกันคุณภาพภายใน” และ “ระบบการประกันคุณภาพภายนอก” เพื่อใช้เป็นกลไกในการผดุงรักษาคุณภาพและมาตรฐานของสถาบันอุดมศึกษาการประกันคุณภาพภายใน เป็นการสร้างระบบและกลไกในการพัฒนา ติดตามตรวจสอบและประเมินการดำเนินงานของสถานศึกษาให้เป็นไปตามนโยบาย เป้าหมาย และระดับคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดโดยสถานศึกษาและหรือหน่วยงานต้นสังกัด โดยหน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษากำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง มีการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายในเสนอต่อคณะกรรมการประจำคณะบริหารธุรกิจ หน่วยงานต้นสังกัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาและเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก

การประกันคุณภาพภายนอก เป็นการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาเพื่อให้มีการติดตามและตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยคำนึงถึงความมุ่งหมาย หลักการ และแนวการจัดการศึกษาในแต่ละระดับ ซึ่งประเมินโดย “สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือเรียกชื่อย่อว่า “สมศ.” พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ได้กำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่งต้องได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกอย่างน้อย 1 ครั้งในทุกกรอบ 5 ปี นับตั้งแต่การประเมินครั้งสุดท้าย และเสนอผลการประเมินต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน ซึ่ง สมศ. ได้ดำเนินการประเมินคุณภาพภายนอกรอบแรก (พ.ศ.2544-2548) เสร็จสิ้นไปแล้ว ปัจจุบันอยู่ระหว่างประเมินคุณภาพภายนอกกรอบที่สอง (พ.ศ.2549-2553) และการเตรียมการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบที่สาม (พ.ศ.2554-2558) ในการประเมินรอบที่สามของ สมศ. เป็นการประเมินทั้งระดับสถาบันและคณะวิชา แต่หากสถาบันใดจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งหลัก การประเมินจะครอบคลุมการจัดการนอกลูกข่ายที่ตั้งหลักทั้งหมด นอกจากนั้น การประเมินคุณภาพจะมีความสอดคล้องกับจุดเน้นหรือกลุ่มสถาบันที่แต่ละสถาบันเลือกตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

ดังนั้น เพื่อตอบสนองนโยบายการปฏิรูปการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา สอดคล้องกับแนวการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ที่

แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และกฎกระทรวงว่าด้วย ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2553 ข้อ 33 ให้สถาบันอุดมศึกษาพัฒนาระบบประกันคุณภาพ ผู้วิจัยจึงมีความประสงค์ที่จะพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการประกันคุณภาพ สำหรับบุคลากรคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการฝึกอบรม และเพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมสามารถจัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรได้อย่างถูกต้องเป็นไปในแนวทางเดียวกัน ตลอดจนสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการอบรมไปเผยแพร่ให้กับบุคคลที่เกี่ยวข้องต่อไป

จุดมุ่งหมายของหลักสูตร

1. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมสามารถจัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรได้อย่างถูกต้องเป็นไปในแนวทางเดียวกัน
2. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรมไปเผยแพร่ให้กับบุคคลที่เกี่ยวข้อง

เป้าหมายของหลักสูตร

1. ผู้ที่ผ่านการฝึกอบรมจะต้องมีเวลาเข้ารับการฝึกอบรมตามหลักสูตรต้องไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของเวลาทั้งหมด
2. มีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะตามเนื้อหาของหลักสูตร
3. มีผลงาน โครงการ/กิจกรรมการนำความรู้และทักษะการสร้างเครือข่ายการประกันคุณภาพการศึกษาตามที่ได้รับมอบหมาย

ระยะเวลา

ระยะเวลาการฝึกอบรม รวม 2 วัน หรือ 12 ชั่วโมง

วันที่ 1	
เวลา	การดำเนินงาน
08.30 - 09.00 น.	ลงทะเบียน
09.00 – 10.30 น.	พิธีเปิดและการอบรมเนื้อหาภาคทฤษฎี
10.30 -10.45 น.	พักรับประทานอาหารว่าง
10.45 -12.00 น.	การอบรมเนื้อหาภาคทฤษฎี (ต่อ)

12.00 - 13.00 น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน
13.00 - 14.00 น.	การอบรมเนื้อหาภาคทฤษฎี (ต่อ)
14.00 - 14.10 น.	พักรับประทานอาหารว่าง
14.10 - 15.00 น.	การอบรมเนื้อหาภาคทฤษฎี (ต่อ)
15.00 - 16.00 น.	ฝึกการปฏิบัติเขียนรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร
วันที่ 2	
09.00 - 10.30 น.	ฝึกการปฏิบัติเขียนรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร (ต่อ)
10.30 - 10.45 น.	พักรับประทานอาหารว่าง
10.45 - 12.00 น.	ฝึกการปฏิบัติเขียนรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร (ต่อ)
12.00 - 13.00 น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน
13.00 - 16.00 น.	ศึกษาคูงาน ณ หน่วยงานสถานศึกษา ระดับอุดมศึกษา

โครงสร้างและขอบข่ายเนื้อหา

โครงสร้างของหลักสูตร

ส่วนที่ 1 ภาคทฤษฎี จำนวน 6 ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่	กิจกรรม	จำนวนชั่วโมง
1	บรรยายสภาพปัญหาและความจำเป็นในการสร้างหลักสูตร	2 ชั่วโมง
2	บรรยายรูปแบบการจัดทำรายงานผลการดำเนินการของการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตรปริญญาตรี หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป หมวดที่ 2 อาจารย์ หมวดที่ 3 นักศึกษาและบัณฑิต หมวดที่ 4 ข้อมูลผลการเรียนรายวิชาของหลักสูตรและคุณภาพการสอนในหลักสูตรข้อมูลผลการเรียนรายวิชาของหลักสูตร หมวดที่ 5 การบริหารหลักสูตร หมวดที่ 6 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับคุณภาพหลักสูตรจากผู้ประเมินสรุปการประเมินหลักสูตร หมวดที่ 7 แผนการดำเนินการเพื่อพัฒนาหลักสูตร	4 ชั่วโมง

ส่วนที่ 2 ภาคปฏิบัติ จำนวน 6 ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่	เนื้อหา	จำนวนชั่วโมง
3	ฝึกปฏิบัติการเขียนรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป หมวดที่ 2 อาจารย์ หมวดที่ 3 นักศึกษาและบัณฑิต หมวดที่ 4 ข้อมูลผลการเรียนรายวิชาของหลักสูตรและ คุณภาพการสอนในหลักสูตรข้อมูลผลการเรียนรายวิชา ของหลักสูตร หมวดที่ 5 การบริหารหลักสูตร หมวดที่ 6 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับคุณภาพ หลักสูตรจากผู้ประเมินสรุปการประเมินหลักสูตร หมวดที่ 7 แผนการดำเนินการเพื่อพัฒนาหลักสูตร นำเสนอผลงาน การอภิปรายสรุปผล	6 ชั่วโมง

กิจกรรมการอบรม

ส่วนที่ 1 ภาคทฤษฎี ประกอบด้วย

1) ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 กฎกระทรวงว่าด้วย ระบบ หลักสูตร และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2553 ข้อ 33 ให้สถาบันอุดมศึกษาพัฒนาระบบประกันคุณภาพ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ตามการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2557

2) ความรู้เกี่ยวกับการจัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรตามรูปแบบการ
จัดทำรายงานผลการดำเนินการของการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตรปริญญาตรี

ส่วนที่ 2 ภาคปฏิบัติ ประกอบด้วย

- 1) ปฏิบัติการทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร
- 2) การลงมือการทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร
- 3) นำเสนอผลงาน
- 4) การอภิปรายสรุปผล

สื่อการอบรม

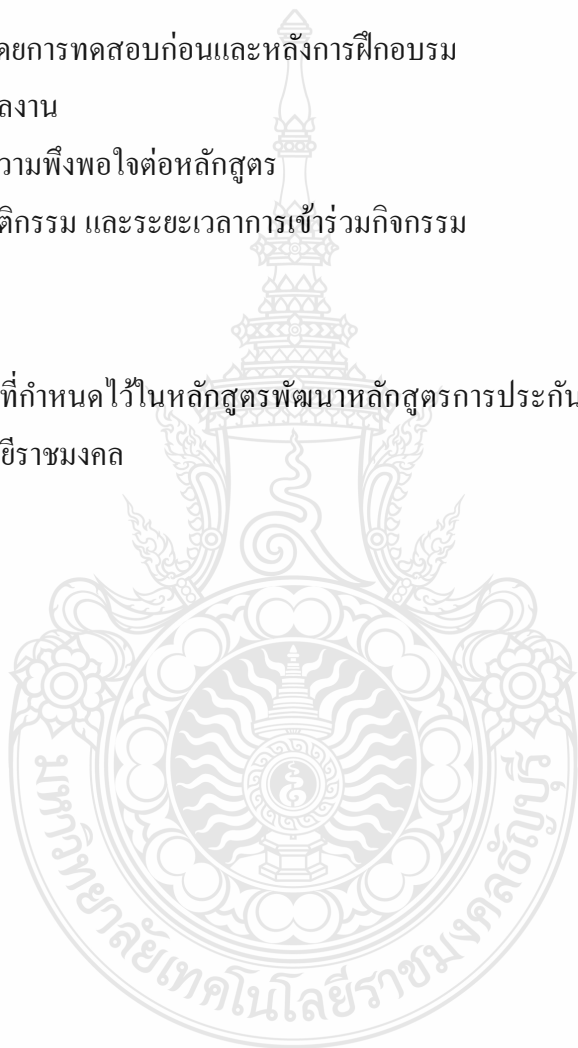
ฝ่ายดำเนินการควรจัดเตรียมการวัสดุ/อุปกรณ์/สื่อที่จำเป็นต้องใช้ในการพัฒนาตามหลักสูตร อาทิ คอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก โปรเจ็คเตอร์ เครื่องฉายภาพสามมิติ เอกสาร และวัสดุสำนักงานที่จำเป็นอื่นๆ หรือตามที่วิทยากรร้องขอ โดยจัดเตรียมให้พร้อมก่อนการฝึกอบรม

การประเมินหลักสูตร

- ประเมินโดยการทดสอบก่อนและหลังการฝึกอบรม
- ประเมินผลงาน
- ประเมินความพึงพอใจต่อหลักสูตร
- สังเกตพฤติกรรม และระยะเวลาการเข้าร่วมกิจกรรม

เนื้อหาของหลักสูตร

เนื้อหาสาระที่กำหนดไว้ในหลักสูตรพัฒนาหลักสูตรการประกันคุณภาพ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล

**หลักสูตรการพัฒนาการประกันคุณภาพ
คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี**

แผนการจัดกิจกรรมการฝึกอบรม หน่วยที่ 1

**หลักสูตรฝึกอบรมงานประกันคุณภาพสำหรับบุคลากรคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี
ราชมงคลธัญบุรี**

แผนการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง สภาพปัญหาและความจำเป็นในการสร้างหลักสูตร เวลา 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร มีการดำเนินการตั้งแต่การควบคุมคุณภาพ การติดตามตรวจสอบคุณภาพ และการพัฒนาคุณภาพ การพัฒนาตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินฯ จะมุ่งไปที่ระบบการประกันคุณภาพการศึกษามากกว่าการประเมินคุณภาพการศึกษา เพื่อให้สามารถส่งเสริม สนับสนุน กำกับติดตาม การดำเนินงานให้เป็นไปตามที่กำหนด สะท้อนการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ

ในการผลิตบัณฑิตเพื่อให้บัณฑิตมีคุณลักษณะพึงประสงค์และเป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพการดำเนินงานและการบริหารงานระดับหลักสูตรถือว่าสำคัญที่สุด ซึ่งควรมีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร ซึ่งมีหลักการดังต่อไปนี้

1. การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร เป็นการประกันคุณภาพการจัดการศึกษาว่าหลักสูตรได้ดำเนินการเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษาและเกณฑ์มาตรฐานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยให้พิจารณาองค์ประกอบที่สำคัญ ได้แก่ การกำกับมาตรฐาน บัณฑิต นักศึกษา อาจารย์ หลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน และถึงสนับสนุนการเรียนรู้ เพื่อให้สามารถผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพ

2. ในการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร ให้เชื่อมโยงกับตัวบ่งชี้การดำเนินการตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2552 เพื่อประโยชน์ในการเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐาน ซึ่ง สกอ. ได้กำหนดแนวทางการเผยแพร่หลักสูตรไว้ในประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2552

3. ตัวบ่งชี้การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร เป็นข้อมูลพื้นฐานในส่วนที่เกี่ยวข้องตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา และตัวบ่งชี้เชิงปริมาณในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ

คุณวุฒิ ตำแหน่งทางวิชาการ และผลงานทางวิชาการของอาจารย์ สำหรับตัวบ่งชี้เชิงคุณภาพที่เน้นกระบวนการ จะประเมินในลักษณะของพิชญพิจักษณ์ (Peer review) ซึ่งจะมีรายละเอียดของคำถามที่จะเป็นแนวทางให้แก่ผู้ประเมินเพื่อให้สามารถนำไปพิจารณาตามบริบทของสถาบันได้ และได้กำหนดแนวทางในการให้คะแนนในแต่ละระดับสำหรับผู้ประเมินและผู้รับการประเมินได้ใช้ในการพิจารณา

4. สถาบันอุดมศึกษาสามารถจัดทำระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร โดยมีการดำเนินงานได้ตามมาตรฐานที่เทียบเคียงกับมาตรฐานของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ทั้งนี้ ทุกระบบต้องได้รับการเห็นชอบจากสถาบันและเสนอคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในระดับอุดมศึกษา พิจารณาให้ความเห็นชอบ และให้มีการจัดส่งผลการประเมินพร้อมข้อมูลพื้นฐานให้กับสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาเพื่อเผยแพร่ต่อสาธารณะ ตัวอย่างการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตร ที่เทียบเคียงได้ เช่น ผลการประเมินหลักสูตรของ AUN QA ผลการประเมินหลักสูตรวิชาชีพที่ได้รับการรับรองจากองค์การวิชาชีพระดับนานาชาติ เช่น AACSB (สำหรับหลักสูตรทางด้านบริหารธุรกิจ) ABET (สำหรับหลักสูตรทางด้านวิศวกรรมศาสตร์) และหลักสูตรที่ได้รับการตรวจประเมินเป็นประจำและผ่านการรับรองโดยสภาวิชาชีพ

จุดมุ่งหมายของหลักสูตร

1. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมสามารถจัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรได้อย่างถูกต้องเป็นไปในแนวทางเดียวกัน
2. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรมไปเผยแพร่ให้กับบุคคลที่เกี่ยวข้อง

เป้าหมายของหลักสูตร

1. ผู้ที่ผ่านการฝึกอบรมจะต้องมีเวลาเข้ารับการฝึกอบรมตามหลักสูตรต้องไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของเวลาทั้งหมด
2. มีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะตามเนื้อหาของหลักสูตร
3. มีผลงาน โครงการ/กิจกรรมการนำความรู้และทักษะการสร้างเครือข่ายการประกันคุณภาพการศึกษาตามที่ได้รับมอบหมาย

สื่อการอบรม

ฝ่ายดำเนินการควรจัดเตรียมการวัสดุ/อุปกรณ์/สื่อที่จำเป็นต้องใช้ในการพัฒนาตามหลักสูตร อาทิ คอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก โปรเจ็คเตอร์ เครื่องฉายภาพสามมิติ เอกสาร และวัสดุสำนักงานที่จำเป็นอื่นๆ หรือตามที่วิทยากรร้องขอ โดยจัดเตรียมให้พร้อมก่อนการฝึกอบรม

การประเมินหลักสูตร

- ประเมินโดยการทดสอบก่อนและหลังการฝึกอบรม
- ประเมินผลงานระหว่างปฏิบัติกิจกรรม
- ประเมินความพึงพอใจต่อหลักสูตร
- สังเกตพฤติกรรม และระยะเวลาการเข้าร่วมกิจกรรม

ใบความรู้ที่ 1

หลักการและเหตุผล

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ได้กำหนดจุดมุ่งหมายและหลักการของการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพและมาตรฐาน โดยกำหนดรายละเอียดไว้ในหมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย “ระบบการประกันคุณภาพภายใน” และ “ระบบการประกันคุณภาพภายนอก” เพื่อใช้เป็นกลไกในการผดุงรักษาคุณภาพและมาตรฐานของสถาบันอุดมศึกษาการประกันคุณภาพภายใน เป็นการสร้างระบบและกลไกในการพัฒนา ติดตามตรวจสอบและประเมินการดำเนินงานของสถานศึกษาให้เป็นไปตามนโยบาย เป้าหมาย และระดับคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดโดยสถานศึกษาและหรือหน่วยงานต้นสังกัด โดยหน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษากำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง มีการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายในเสนอต่อคณะกรรมการประจำคณะบริหารธุรกิจ หน่วยงานต้นสังกัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาและเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก

การประกันคุณภาพภายนอก เป็นการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาเพื่อให้มีการติดตามและตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยคำนึงถึงความมุ่งหมาย หลักการ และแนวการจัดการศึกษาในแต่ละระดับ ซึ่งประเมินโดย “สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือเรียกชื่อย่อว่า “สมศ.” พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ได้กำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่งต้องได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกอย่างน้อย 1 ครั้งในทุกรอบ 5 ปี นับตั้งแต่การประเมินครั้งสุดท้าย และเสนอผลการประเมินต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน ซึ่ง สมศ. ได้ดำเนินการประเมินคุณภาพภายนอกรอบแรก(พ.ศ.2544-2548) เสร็จสิ้นไปแล้ว ปัจจุบันอยู่ระหว่างประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่สอง (พ.ศ.2549-2553) และการเตรียมการประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่สาม (พ.ศ.2554-2558) ในการประเมินรอบที่สามของ สมศ. เป็นการประเมินทั้งระดับสถาบันและคณะวิชา แต่หากสถาบันใดจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งหลัก การประเมินจะครอบคลุมการจัดการนอกลูกสถานที่ตั้งหลักทั้งหมด นอกจากนั้น การประเมินคุณภาพจะมีความสอดคล้องกับจุดเน้นหรือกลุ่มสถาบันที่แต่ละสถาบันเลือกตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

ด้วยกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2553 ข้อ 33 ให้สถาบันอุดมศึกษาพัฒนาระบบประกันคุณภาพ โดยยึดหลักเสรีภาพทางวิชาการและควมมีอิสระในการดำเนินการของสถานศึกษา เพื่อให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาอย่างต่อเนื่องและเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก สถาบันจึงมีอิสระในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในที่เหมาะสมสอดคล้องกับระดับการพัฒนาของสถาบัน โดยอาจเป็นระบบประกันคุณภาพที่ใช้กันแพร่หลายในระดับชาติหรือนานาชาติ หรือเป็นระบบเฉพาะที่สถาบันพัฒนาขึ้นเอง แต่ไม่ว่าจะเป็นระบบคุณภาพแบบใดจะต้องมีกระบวนการทำงานที่เริ่มต้นจากการวางแผน การดำเนินงานตามแผน การตรวจสอบประเมิน และการปรับปรุงพัฒนา ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินการกิจของสถาบันบรรลุเป้าประสงค์และมีพัฒนาการอย่างต่อเนื่อง ขณะเดียวกันก็เป็นหลักประกันแก่สาธารณชนให้มั่นใจว่าสถาบันอุดมศึกษาสามารถสร้างผลผลิตทางการศึกษาที่มีคุณภาพหลักการที่สำคัญในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพและตัวบ่งชี้การประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษา

หลักการสำคัญในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา มีดังต่อไปนี้

1) ส่งเสริมพันธกิจหลักและพันธกิจสนับสนุนของการอุดมศึกษาภายใต้ความสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2553

2) เป็นระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในที่ครอบคลุมปัจจัยนำเข้า และกระบวนการ ซึ่งสามารถส่งเสริมและนำไปสู่ผลลัพธ์ของการดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ

3) ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษา รอบใหม่ ประกอบด้วย การประกันคุณภาพระดับหลักสูตรระดับคณะ และระดับสถาบัน โดยจะเริ่มใช้ในปีการศึกษา 2557

4) ให้อิสระกับสถาบันอุดมศึกษาในการออกแบบระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายใน

5) เชื่อมโยงกับระบบคุณภาพอื่นที่กำหนดและเป็นนโยบายของ กกอ. โดยเฉพาะเรื่องกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และการเชื่อมโยงกับการประกันคุณภาพภายนอกของ สมศ. เพื่อไม่ให้เป็นการทำงานซ้ำซ้อนเกินความจำเป็นหรือสร้างภาระการทำงานของหน่วยงาน

ใบความรู้ที่ 2

แนวคิดทฤษฎีพื้นฐานรองรับ

ทฤษฎีการพัฒนาหลักสูตร

ในการศึกษารูปแบบ หรือทฤษฎีการวางแผน หรือพัฒนาหลักสูตรจะพบว่า มีคำหลายคำที่มีความหมายคล้ายคลึงกัน และสามารถใช้แทนกันได้ ได้แก่ Curriculum – Planning, Curriculum Development, Curriculum Construction, Curriculum – Improvement, และ Curriculum Revision มีความหมายแตกต่างกัน ดังนี้

Curriculum – Planning หมายถึง กระบวนการในการสร้างหลักสูตร กล่าวถึงหลักสูตรในรูปสิ่งที่คาดหวัง หรือที่เป็นแผนอย่างหนึ่ง

Curriculum Development หมายถึง การสร้าง Curriculum Materials รวมทั้งสื่อการเรียนรู้ที่นักเรียนใช้ ไม่ใช่การวางแผนหลักสูตรแต่จะเป็นผลที่เกิดจากการวางแผนหลักสูตร

Curriculum Construction และ Curriculum Revision เป็นคำที่ใช้มาแต่ดั้งเดิม หมายถึง การเขียนและการปรับปรุงรายวิชาที่ศึกษา

Curriculum – Improvement หมายถึง การปรับปรุง หรือการวางแผนหลักสูตรในส่วนที่เป็นเป้าประสงค์มากกว่าที่หมายถึง กระบวนการในการวางแผนหรือพัฒนาหลักสูตร

ทฤษฎีเกี่ยวกับวิชาและเนื้อหาวิชาที่จะนำไปสอน

ในกรณีที่มีมองหลักสูตรว่า เป็นวิชาและเนื้อหาวิชาที่จะนำไปสอน ทฤษฎีการพัฒนาหลักสูตรก็จะกล่าวถึงในการเลือกเนื้อหา การจัดการเนื้อหาในระดับชั้นต่างๆ เซเลอร์ (J. Galen Saylor) และ อเล็กซานเดอร์ (William M. Alexander) ได้สรุปสูตรทั่วไปสำหรับการพัฒนาหลักสูตรแต่ละวิชาและเนื้อหาสาระดังนี้

1. ใช้การพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญในการกำหนดหรือตัดสินใจว่าจะสอนวิชาอะไร
2. ใช้เกณฑ์บางอย่าง ในการเลือกเนื้อหาสำหรับกลุ่มผู้เรียนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง
3. วางแผนวิธีการสอนที่เหมาะสม และใช้วิธีการดังกล่าวเพื่อมุ่งให้ผู้เรียนเกิดความรอบรู้ในเนื้อหาที่เลือกมาเรียน

ทฤษฎีการพัฒนาหลักสูตรของไทเลอร์

1. มีจุดประสงค์ทางการศึกษาอะไรบ้าง ที่โรงเรียนควรแสวงหา

2. มีประสบการณ์ทางการศึกษาอะไรบ้าง ที่สามารถจัดขึ้นเพื่อช่วยให้บรรลุจุดประสงค์ที่กำหนดไว้

3. จะจัดระบบประสบการณ์ดังกล่าวนี้ได้อย่างไร จึงจะมีประสิทธิภาพมากที่สุด

4. จะประเมินประสิทธิภาพของประสบการณ์ในการเรียนอย่างไร จึงจะตัดสินใจได้ว่าบรรลุถึงจุดประสงค์ที่กำหนดไว้

คำถามทั้ง 4 ประการนี้ ตรงกับองค์ประกอบที่สำคัญในการวางแผนหรือพัฒนาหลักสูตร 4 ด้าน ตามลำดับดังนี้ 1) การตั้งเป้าประสงค์ 2) การเลือกเนื้อหา 3) การสอน และ 4) การประเมินผล

ทาบ ได้กล่าวถึงลำดับขั้นในการพัฒนาหลักสูตรไว้ 8 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 วิเคราะห์สภาพ ปัญหา ความต้องการ และความจำเป็นต่างๆ ของสังคม รวมทั้งศึกษาพัฒนาการของผู้เรียน กระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนธรรมชาติของความรู้ เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการกำหนดจุดประสงค์

ขั้นที่ 2 กำหนดจุดประสงค์ของการศึกษา โดยอาศัยข้อมูลที่ได้จากขั้นที่ 1 เป็นหลักในการพิจารณา

ขั้นที่ 3 คัดเลือกเนื้อหาวิชาที่จะนำมาใช้ในการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ตรงกับความต้องการและความจำเป็นของสังคม โดยคัดเลือกมาให้เรียน โดยเฉพาะที่ตรงกับจุดประสงค์ที่กำหนดไว้

ขั้นที่ 4 จัดระเบียบ ลำดับ และขั้นตอนของเนื้อหาวิชาที่คัดเลือกมา

ขั้นที่ 5 คัดเลือกประสบการณ์การเรียน โดยอาศัยความรู้เกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้และวิธีสอนแบบต่างๆ เป็นแนวทาง

ขั้นที่ 6 จัดระเบียบ ลำดับ และขั้นตอนของประสบการณ์การเรียน

ขั้นที่ 7 ประเมินผล เป็นขั้นที่จะทำให้ทราบว่า การพัฒนาหลักสูตรประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงใด โดยปกติจะพิจารณาจากผลของการใช้หลักสูตร นั่นคือ พิจารณาว่าผู้เรียนได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ เนื้อหาวิชาและกระบวนการเรียนการสอนมีความเหมาะสมเพียงใด

ขั้นที่ 8 ตรวจสอบความคงที่ และความเหมาะสมในแต่ละขั้นตอน โดยตรวจสอบตามแนวของคำถามที่มีลักษณะดังนี้

- เนื้อหาวิชาที่จัดขึ้นเกี่ยวข้องกับจุดประสงค์หรือไม่
- ประสบการณ์การเรียนได้ช่วยให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ตามจุดประสงค์หรือไม่
- ประสบการณ์เรียนที่จัดขึ้นมีความเหมาะสมเพียงใด

แผนการจัดกิจกรรมการฝึกอบรม หน่วยที่ 2

หลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง งานประกันคุณภาพสำหรับบุคลากรคณะบริหารธุรกิจ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง เนื้อหาของหลักสูตรการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร

เวลา 4 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

ก่อนมีประกาศพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ทบวงมหาวิทยาลัยได้ตระหนักถึงความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษาและได้จัดทำประกาศทบวงมหาวิทยาลัยเรื่องนโยบายและแนวปฏิบัติในการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษามาตั้งแต่ปี พ.ศ.2539 เพื่อเป็นแนวทางในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาตามหลักการสำคัญ 3 ประการคือ การให้เสรีภาพทางวิชาการ (academic freedom) ความมีอิสระในการดำเนินการของสถาบัน (institutional autonomy) และความพร้อมของสถาบันที่จะรับการตรวจสอบคุณภาพจากภายนอกตามหลักการของความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ (accountability)

ต่อมาพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 ได้ระบุให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ประกอบกับพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 และกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษามีหน้าที่พิจารณาเสนอนโยบาย แผนพัฒนา และมาตรฐานการอุดมศึกษาที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนการศึกษาแห่งชาติ สนับสนุนทรัพยากร ติดตามตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา โดยคำนึงถึงความเป็นอิสระและความเป็นเลิศทางวิชาการของสถานศึกษาระดับปริญญาตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งสถานศึกษาแต่ละแห่งและกฎหมายที่เกี่ยวข้องสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาจึงมีหน้าที่ร่วมกับสถานศึกษาในการจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน

คณะกรรมการประกันคุณภาพภายในระดับอุดมศึกษา ได้กำหนดให้มีระบบประกันคุณภาพการศึกษาระดับหลักสูตร คณะ และสถาบัน เพื่อให้สถานศึกษาต่างๆ นำไปใช้เป็นแนวทาง (Guideline) ในการจัดทำระบบการประกันคุณภาพภายในของแต่ละสถาบันตามความสมัครใจภายใต้การกำกับดูแลของสภาสถาบันอุดมศึกษา โดยระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในจะครอบคลุมพันธกิจหลัก 4 ประการของการอุดมศึกษาและพันธกิจด้านการบริหารจัดการ ได้แก่ 1) พันธกิจด้าน

การผลิตบัณฑิต 2) พันธกิจด้านการวิจัย 3) พันธกิจด้านการบริการวิชาการ 4) พันธกิจด้านการทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม และการบริหารจัดการ สำหรับการประกันคุณภาพระดับหลักสูตรจะเน้นพันธกิจในด้านการผลิตบัณฑิตเป็นสำคัญ ส่วนพันธกิจด้านอื่นๆ จะเป็นการบูรณาการเข้าไว้ด้วยกัน หากเป็นตัวบ่งชี้ในระดับคณะและสถาบันจะครอบคลุมพันธกิจหลักของการอุดมศึกษารวมทั้งการบริหารจัดการได้ทั้งหมด ซึ่งสามารถชี้วัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามมาตรฐานการอุดมศึกษา มาตรฐานและหลักเกณฑ์อื่นๆที่เกี่ยวข้องกับพันธกิจเหล่านั้นได้ทั้งหมด ในบทที่ 4 ถึงบทที่ 6 ของคู่มือฉบับนี้จึงได้พัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษานำไปเป็นกรอบในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในตั้งแต่ระดับหลักสูตร ระดับคณะและระดับสถาบัน การพัฒนาตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินจะมุ่งไปที่ระบบการประกันคุณภาพการศึกษามากกว่าการประเมินคุณภาพ เพื่อให้สามารถส่งเสริม สนับสนุน กำกับติดตามการดำเนินงานให้ เป็นไปตามที่กำหนด สะท้อนการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ และตัวบ่งชี้ที่พัฒนาขึ้นควรเชื่อมโยง หรือเป็นเรื่องเดียวกันกับการประเมินคุณภาพภายนอก โดยการประกันคุณภาพการศึกษาภายในเน้นที่ บัญชีนำเข้า และกระบวนการ ซึ่งภายใต้ตัวบ่งชี้ที่เป็นกระบวนการให้สามารถสะท้อนผลลัพธ์ของการ ดำเนินการตามกระบวนการดังกล่าวด้วย

จุดมุ่งหมายของหลักสูตร

1. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมสามารถจัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรได้อย่าง ถูกต้องเป็นไปในแนวทางเดียวกัน
2. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรมไปเผยแพร่ให้กับ บุคคลที่เกี่ยวข้อง

เป้าหมายของหลักสูตร

1. ผู้ที่ผ่านการฝึกอบรมจะต้องมีเวลาเข้ารับการฝึกอบรมตามหลักสูตรต้องไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของเวลาทั้งหมด
2. มีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะตามเนื้อหาของหลักสูตร
3. มีผลงาน โครงการ/กิจกรรมการนำความรู้และทักษะการสร้างเครือข่ายการประกัน คุณภาพการศึกษาตามที่ได้รับมอบหมาย

สื่อการอบรม

ฝ่ายดำเนินการควรจัดเตรียมการวัสดุ/อุปกรณ์/สื่อที่จำเป็นต้องใช้ในการพัฒนาตามหลักสูตร อาทิ คอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก โปรเจ็คเตอร์ เครื่องฉายภาพสามมิติ เอกสาร และวัสดุสำนักงานที่จำเป็นอื่นๆ หรือตามที่วิทยากรร้องขอ โดยจัดเตรียมให้พร้อมก่อนการฝึกอบรม

การประเมินหลักสูตร

- ประเมินโดยการทดสอบก่อนและหลังการฝึกอบรม
- ประเมินผลงานระหว่างปฏิบัติกิจกรรม
- ประเมินความพึงพอใจต่อหลักสูตร
- สังเกตพฤติกรรม และระยะเวลาการเข้าร่วมกิจกรรม

ใบความรู้ที่ 1

รูปแบบการจัดทำรายงานผลการดำเนินการของการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตรปริญญาตรี

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. หลักสูตร
2. ระดับคุณวุฒิ
3. อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร
4. วันที่รายงาน
5. ปีการศึกษาที่รายงาน
6. สถานที่ตั้ง

ระบุสถานที่ตั้งที่วิทยาเขตหลักและวิทยาเขตอื่นๆ หากมีการเปิดสอนในหลายวิทยาเขต

หมวดที่ 2 อาจารย์

1. การบริหารและพัฒนาอาจารย์
  - การรับและแต่งตั้งอาจารย์ประจำหลักสูตร
  - การบริหารอาจารย์
  - การส่งเสริมและพัฒนาอาจารย์
2. คุณภาพอาจารย์
  - ร้อยละอาจารย์ที่มีคุณวุฒิปริญญาเอก
  - ร้อยละอาจารย์ที่มีตำแหน่งทางวิชาการ
  - ผลงานทางวิชาการของอาจารย์
  - จำนวนบทความของอาจารย์ประจำหลักสูตรปริญญาเอกที่ได้รับการอ้างอิงในฐานข้อมูล TCI และ Scopus ต่อจำนวนอาจารย์ประจำหลักสูตร
3. ผลที่เกิดกับอาจารย์
  - อัตราการคงอยู่ของอาจารย์
  - ความพึงพอใจของอาจารย์

หมวดที่ 3 นักศึกษาและบัณฑิต

1. นักศึกษา

1.1 การรับนักศึกษา

- การรับนักศึกษา
- การเตรียมความพร้อมก่อนเข้าศึกษา

1.2 การส่งเสริมและพัฒนานักศึกษา

- การควบคุมการดูแลการให้คำปรึกษาวิชาการ และแนะแนวแก่นักศึกษาในระดับปริญญาตรี
- การควบคุมดูแลการให้คำปรึกษาวิทยานิพนธ์ และการค้นคว้าอิสระในระดับบัณฑิตศึกษา
- การพัฒนาศักยภาพนักศึกษา และการเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

1.3 ผลที่เกิดกับนักศึกษา

- อัตราการคงอยู่ของนักศึกษา
- อัตราการสำเร็จการศึกษา
- ความพึงพอใจ และผลการจัดการข้อร้องเรียนของนักศึกษา

2. คุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

2.1 ผลประเมินคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (โดยผู้ใช้บัณฑิต/ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย)

2.2 การได้งานทำหรือผลงานวิจัยของผู้สำเร็จการศึกษา

- ผลบัณฑิตปริญญาตรีที่ได้งานทำหรือประกอบอาชีพอิสระ
- ผลงานของนักศึกษาระดับปริญญาโท/เอกที่ตีพิมพ์หรือเผยแพร่

หมวดที่ 4 ข้อมูลผลการเรียนรายวิชาของหลักสูตรและคุณภาพการสอนในหลักสูตรข้อมูลผลการเรียนรายวิชาของหลักสูตร

1. สรุปผลรายวิชาที่เปิดสอนในภาคการศึกษา/ปีการศึกษา

ระบุรายวิชาที่เปิดสอนทั้งหมดพร้อมจำนวนนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียน จำนวนนักศึกษาที่สอบผ่านแต่ละรายวิชาและการกระจายของระดับคะแนน

2. การวิเคราะห์รายวิชาที่มีผลการเรียนไม่ปกติ

ระบุรหัสและชื่อรายวิชาที่มีการแจกแจงระดับคะแนนไม่ปกติ เช่น นักศึกษาได้ระดับคะแนนสูงมากหรือต่ำเกินไป หรือต่างไปจากเกณฑ์มาตรฐานการให้ระดับคะแนนในแต่ละรายวิชา หรือนักศึกษาสอบตกมากเกินไป การสอนไม่ตรงกับเนื้อหาที่กำหนดของรายวิชา เป็นต้น นอกจากนี้ให้ระบุวิธีการตรวจสอบสาเหตุความผิดปกติ เหตุผลที่ทำให้เกิดความไม่ปกติจากข้อกำหนดหรือเกณฑ์ที่ตั้งไว้ และมาตรการแก้ไขที่ได้ดำเนินการไปแล้ว (หากจำเป็นให้แนบข้อสรุปการประเมินและแนวทางการแก้ไข ที่ได้ดำเนินการมาแล้วด้วย)

3. การเปิดรายวิชาในภาคหรือปีการศึกษา

3.1 รายวิชาที่ไม่ได้เปิดสอนตามแผนการศึกษา และเหตุผลที่ไม่ได้เปิดสอน

ให้ระบุรหัสและชื่อรายวิชาที่ไม่ได้เปิดสอนตามแผนการศึกษา พร้อมทั้งอธิบายเหตุผลที่ไม่ได้เปิดสอนและมาตรการทดแทนที่ได้ดำเนินการ (ถ้ามี) เช่น เป็นรายวิชาเกณฑ์ที่ต้องเปิดตามแผนการศึกษาแต่ขาดผู้สอน หรือจำนวนนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนน้อยเกินไป และได้ดำเนินการปรับแผนการเปิดรายวิชาเพื่อเป็นการประกันว่า นักศึกษาสามารถลงทะเบียนเรียนตามแผนการศึกษาได้ในภาคการศึกษาต่อไป

3.2 วิธีแก้ไขกรณีที่มีการสอนเนื้อหาในรายวิชาไม่ครบถ้วน

ให้ระบุรหัสและชื่อรายวิชา สารหรือหัวข้อที่ขาด สาเหตุที่ไม่ได้สอนสารหรือหัวข้อดังกล่าว พร้อมวิธีแก้ไข (ถ้ามี) เช่น สารที่ขาดและจำเป็นต้องสอนเพื่อใช้เป็นพื้นฐานของรายวิชาอื่นได้เพิ่มหัวข้อหรือสารที่ขาดในรายวิชาที่สูงขึ้น

หมวดที่ 5 การบริหารหลักสูตร

1. การบริหารหลักสูตร

ให้ระบุปัญหาในการบริหารหลักสูตร ผลกระทบของปัญหาต่อสัมฤทธิ์ผลตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาในอนาคต

2. สิ่งสนับสนุนการเรียน ผลการดำเนินงาน

2.1 ระบบดำเนินงานของภาควิชา/คณะ/สถาบัน โดยมีส่วนร่วมของอาจารย์ประจำหลักสูตรเพื่อให้มีสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้อย่างเพียงพอและเหมาะสมต่อการเรียนการสอน

2.2 จำนวนสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ที่เพียงพอและเหมาะสมต่อการเรียนการสอน

2.3 กระบวนการปรับปรุงตามผลการประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาและอาจารย์ต่อสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

หมวดที่ 6 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับคุณภาพหลักสูตรจากผู้ประเมินสรุปการประเมินหลักสูตร

1. การประเมินจากผู้ที่กำลังจะสำเร็จการศึกษา (รายงานตามปีที่สำรวจ)

1.1 ข้อวิพากษ์ที่สำคัญจากผลการประเมิน และข้อคิดเห็นของคณาจารย์ต่อผลการประเมิน

1.2 ข้อเสนอการเปลี่ยนแปลงในหลักสูตรจากผลการประเมินข้อ 1.1

2. การประเมินจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

อธิบายกระบวนการประเมิน โดยประเมินจากผู้ใช้บัณฑิต หรือ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และจากภายนอก

2.1 ข้อวิพากษ์ที่สำคัญจากผลการประเมิน และข้อคิดเห็นของคณาจารย์ต่อผลการประเมิน

2.2 ข้อเสนอการเปลี่ยนแปลงในหลักสูตรจากผลการประเมินข้อ 2.1 (ถ้ามี)

หมวดที่ 7 แผนการดำเนินการเพื่อพัฒนาหลักสูตร

1. ความก้าวหน้าของการดำเนินงานตามแผนที่เสนอในรายงานของปีที่ผ่านมา

ระบุแผนการดำเนินการแต่ละแผน กำหนดเวลาที่แล้วเสร็จ ผู้รับผิดชอบ ความสำเร็จของแผน และเหตุผลที่ไม่สามารถดำเนินการได้สำเร็จ

2. ข้อเสนอในการพัฒนาหลักสูตร

2.1 ข้อเสนอในการปรับโครงสร้างหลักสูตร (จำนวนหน่วยกิต รายวิชาแกน รายวิชาเลือกฯ)

2.2 ข้อเสนอในการเปลี่ยนแปลงรายวิชา (การเปลี่ยนแปลง เพิ่มหรือลดเนื้อหาในรายวิชา การเปลี่ยนแปลงวิธีการสอนและการประเมินสัมฤทธิ์ผลรายวิชา ฯ)

2.3 กิจกรรมการพัฒนาอาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุน

3. แผนปฏิบัติการใหม่สำหรับปี .....

ระบุแผนปฏิบัติการแต่ละแผน วันที่คาดว่าจะสิ้นสุดแผน และผู้รับผิดชอบ

ใบความรู้ที่ 2

กรอบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร

องค์ประกอบในการประกันคุณภาพหลักสูตร	ตัวบ่งชี้	อธิบายกระบวนการหรือแสดงผลการดำเนินงานในประเด็นที่เกี่ยวข้อง
1.การกำกับมาตรฐาน	1.1 การบริหารจัดการหลักสูตรตามเกณฑ์มาตรฐาน หลักสูตรที่กำหนด โดย สกอ.	ผลการบริหารจัดการหลักสูตรตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร <u>ปริญญาตรี</u> เกณฑ์ 3 ข้อ <u>บัณฑิตศึกษา</u> เกณฑ์ 11 ข้อ
2.บัณฑิต	2.1 คุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ	- ผลประเมินคุณภาพบัณฑิตตาม กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (โดยผู้ใช้บัณฑิต/ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย)
	2.2 การได้งานทำหรือผลงานวิจัยของผู้สำเร็จการศึกษา	- ผลบัณฑิตปริญญาตรีที่ได้งานทำหรือประกอบอาชีพอิสระ - ผลงานของนักศึกษาปริญญาโท/เอก ที่ตีพิมพ์หรือเผยแพร่
3.นักศึกษา	3.1 การรับนักศึกษา	- การรับนักศึกษา - การเตรียมความพร้อมก่อนเข้าศึกษา
	3.2 การส่งเสริมและพัฒนานักศึกษา	- การควบคุมการดูแลการให้คำปรึกษา วิชาการและแนะแนวแก่นักศึกษาในระดับปริญญาตรี - การควบคุมดูแลการให้คำปรึกษา วิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระในระดับบัณฑิตศึกษา - การพัฒนาศักยภาพนักศึกษา และการเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21
	3.3 ผลที่เกิดกับนักศึกษา	- อัตราการคงอยู่ของนักศึกษา - อัตราการสำเร็จการศึกษา

องค์ประกอบในการประกันคุณภาพหลักสูตร	ตัวบ่งชี้	อธิบายกระบวนการหรือแสดงผลการดำเนินงานในประเด็นที่เกี่ยวข้อง
		<ul style="list-style-type: none"> - ความพึงพอใจและผลการจัดการข้อร้องเรียนของนักศึกษา
4. อาจารย์	4.1 การบริหารและพัฒนาอาจารย์	<ul style="list-style-type: none"> - การรับและแต่งตั้งอาจารย์ประจำหลักสูตร - การบริหารอาจารย์ - การส่งเสริมและพัฒนาอาจารย์
	4.2 คุณภาพอาจารย์	<ul style="list-style-type: none"> - ร้อยละอาจารย์ที่มีคุณวุฒิปริญญาเอก - ร้อยละอาจารย์ที่มีตำแหน่งทางวิชาการ - ผลงานทางวิชาการของอาจารย์ - จำนวนบทความของอาจารย์ประจำหลักสูตรปริญญาเอกที่ได้รับการอ้างอิงในฐานข้อมูล TCI และ Scopus ต่อจำนวนอาจารย์ประจำหลักสูตร
	4.3 ผลที่เกิดกับอาจารย์	<ul style="list-style-type: none"> - อัตราการคงอยู่ของอาจารย์ - ความพึงพอใจของอาจารย์
5. หลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน	5.1 สารของรายวิชาในหลักสูตร	<ul style="list-style-type: none"> - หลักคิดในการออกแบบหลักสูตร ข้อมูลที่ใช้ในการพัฒนาหลักสูตรและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร - การปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัยตามความก้าวหน้าในศาสตร์สาขานั้นๆ - การพิจารณาอนุมัติหัวข้อวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระในระดับบัณฑิตศึกษา
	5.2 การวางระบบผู้สอนและกระบวนการจัดการเรียนการสอน	<ul style="list-style-type: none"> - การพิจารณากำหนดผู้สอน - การกำกับ ติดตาม และตรวจสอบการจัดทำ มคอ.3 และ มคอ.4 - การแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระในระดับบัณฑิตศึกษา - การกำกับกระบวนการเรียนการสอน

องค์ประกอบในการ ประกันคุณภาพหลักสูตร	ตัวบ่งชี้	อธิบายกระบวนการหรือแสดงผลการ ดำเนินงานในประเด็นที่เกี่ยวข้อง
		<ul style="list-style-type: none"> - การจัดการเรียนการสอนที่มีการฝึกปฏิบัติ ในระดับปริญญาตรี - การบูรณาการพันธกิจต่างๆ กับการเรียน การสอนในระดับปริญญาตรี - การช่วยเหลือ กำกับ ติดตาม ในการทำ วิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระและการ ตีพิมพ์ผลงาน ในระดับบัณฑิตศึกษา
	5.3 การประเมินผู้เรียน	<ul style="list-style-type: none"> - การประเมินผลการเรียนรู้ตามกรอบ มาตรฐานคุณวุฒิ - การตรวจสอบการประเมินการจัดการเรียน การสอนและประเมินหลักสูตร (มคอ.5 มคอ.6 และมคอ.7) - การประเมินวิทยานิพนธ์และการค้นคว้า อิสระในระดับบัณฑิตศึกษา
	5.4 ผลการดำเนินงาน หลักสูตรตามกรอบ มาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ	ผลการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้ตามกรอบ มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ
6. สิ่งสนับสนุนการ เรียนรู้	6.1 สิ่งสนับสนุนการ เรียนรู้	<ul style="list-style-type: none"> - ระบบการดำเนินงานของภาควิชา/คณะ/ สถาบัน โดยมีส่วนร่วมของอาจารย์ประจำ หลักสูตรเพื่อนให้มีสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ - จำนวนสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ที่เพียงพอ และเหมาะสมต่อการจัดการเรียนการสอน - กระบวนการปรับปรุงตามผลการประเมิน ความพึงพอใจของนักศึกษาและอาจารย์ต่อ สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

แผนการจัดกิจกรรมการฝึกอบรม หน่วยที่ 3
หลักสูตรฝึกอบรมงานประกันคุณภาพสำหรับบุคลากรคณะบริหารธุรกิจ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
แผนการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง แบบรายงานผลหลักสูตรงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน
ระดับหลักสูตร

เวลา 6 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

- หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป
- หมวดที่ 2 อาจารย์
- หมวดที่ 3 นักศึกษาและบัณฑิต
- หมวดที่ 4 ข้อมูลผลการเรียนรายวิชาของหลักสูตรและคุณภาพการสอนในหลักสูตรข้อมูล
ผลการเรียนรายวิชาของหลักสูตร
- หมวดที่ 5 การบริหารหลักสูตร
- หมวดที่ 6 ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับคุณภาพหลักสูตรจากผู้ประเมิน
- หมวดที่ 7 แผนการดำเนินการเพื่อพัฒนาหลักสูตร

ค่มงหมายของหลักสูตร

1. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมสามารถจัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรได้อย่างถูกต้องเป็นไปในแนวทางเดียวกัน
2. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรมไปเผยแพร่ให้กับบุคคลที่เกี่ยวข้อง

เป้าหมายของหลักสูตร

1. ผู้ที่ผ่านการฝึกอบรมจะต้องมีเวลาเข้ารับการฝึกอบรมตามหลักสูตรต้องไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของเวลาทั้งหมด
2. มีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะตามเนื้อหาของหลักสูตร
3. มีผลงาน โครงการ/กิจกรรมการนำความรู้และทักษะการสร้างเครือข่ายการประกันคุณภาพการศึกษาตามที่ได้รับมอบหมาย

สื่อการอบรม

ฝ่ายดำเนินการควรจัดเตรียมการวัสดุ/อุปกรณ์/สื่อที่จำเป็นต้องใช้ในการพัฒนาตามหลักสูตร อาทิ คอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก โปรเจ็คเตอร์ เครื่องฉายภาพสามมิติ เอกสาร และวัสดุสำนักงานที่จำเป็นอื่นๆ หรือตามที่วิทยากรร้องขอ โดยจัดเตรียมให้พร้อมก่อนการฝึกอบรม

การประเมินหลักสูตร

- ประเมินโดยการทดสอบก่อนและหลังการฝึกอบรม
- ประเมินผลงานระหว่างปฏิบัติกิจกรรม
- ประเมินความพึงพอใจต่อหลักสูตร
- สังเกตพฤติกรรม และระยะเวลาการเข้าร่วมกิจกรรม

ใบความรู้ที่ 1

เรื่อง แบบรายงานผลการดำเนินงานของหลักสูตร

หลักสูตร..... สาขา..... พ.ศ. ....

คณะ..... มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ประจำปีการศึกษา 2559 วันที่รายงาน.....

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

รหัสหลักสูตร .....

อาจารย์ประจำหลักสูตร

มคอ. 2	ปัจจุบัน	หมายเหตุ (ว.ด.ป.ที่แต่งตั้ง/เปลี่ยนแปลงพร้อม เหตุผล)

คุณวุฒิและตำแหน่งอาจารย์ประจำหลักสูตร

ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่งทาง วิชาการ	คุณวุฒิ-สาขา	สถาบันที่สำเร็จ การศึกษา	ปีที่สำเร็จ การศึกษา

อาจารย์ผู้สอน

ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่งทาง วิชาการ	คุณวุฒิ-สาขา	สถาบันที่สำเร็จ การศึกษา	ปีที่สำเร็จ การศึกษา

อาจารย์พิเศษ

ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่งทาง วิชาการ	คุณวุฒิ-สาขา	สถาบันที่สำเร็จ การศึกษา	ปีที่จบ การศึกษา

สถานที่จัดการเรียนการสอน อาคารเรียน.....
 จำนวนห้องบรรยาย.....ห้อง / จำนวนห้องปฏิบัติการ.....ห้อง
 คณะ.....มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

การกำกับให้เป็นไปตามมาตรฐาน (องค์ประกอบที่ 1 การกำกับมาตรฐาน)

	เกณฑ์การประเมิน/ผลการดำเนินงาน	ประเมินตนเอง																									
1.	<p>จำนวนอาจารย์ประจำหลักสูตร ผลการดำเนินงาน จำนวนอาจารย์ประจำหลักสูตร มีทั้งหมด..... คน มีคุณวุฒิการศึกษาและตำแหน่งทางวิชาการปรากฏในตาราง</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>ตำแหน่งทางวิชาการ</th> <th>อาจารย์</th> <th>ผศ.</th> <th>รศ.</th> <th>ศ.</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>คุณวุฒิการศึกษา</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>ปริญญาตรี</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>ปริญญาโท</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>ปริญญาเอก</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	ตำแหน่งทางวิชาการ	อาจารย์	ผศ.	รศ.	ศ.	คุณวุฒิการศึกษา					ปริญญาตรี					ปริญญาโท					ปริญญาเอก					☐ ผ่านเกณฑ์ ☐ ไม่ผ่านเกณฑ์
ตำแหน่งทางวิชาการ	อาจารย์	ผศ.	รศ.	ศ.																							
คุณวุฒิการศึกษา																											
ปริญญาตรี																											
ปริญญาโท																											
ปริญญาเอก																											
2.	<p>คุณสมบัติของอาจารย์ประจำหลักสูตร ผลการดำเนินงาน อาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีคุณวุฒิระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่า หรือ ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ ไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์ ในสาขาที่ตรง หรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่เปิดสอนอย่างน้อย 2 คน คือ</p> <p>1. ชื่อ.....คุณวุฒิ.....ตำแหน่งทางวิชาการ.....</p> <p>2. ชื่อ.....คุณวุฒิ.....ตำแหน่งทางวิชาการ.....</p> <p>และอาจารย์ประจำหลักสูตร อีกร้อยอย่างน้อย 3 คน คือ</p> <p>3. ชื่อ.....คุณวุฒิ.....ตำแหน่งทางวิชาการ.....</p> <p>4. ชื่อ.....คุณวุฒิ.....ตำแหน่งทางวิชาการ.....</p> <p>5. ชื่อ.....คุณวุฒิ.....ตำแหน่งทางวิชาการ.....</p>	☐ ผ่านเกณฑ์ ☐ ไม่ผ่านเกณฑ์																									

	เกณฑ์การประเมิน/ผลการดำเนินงาน	ประเมินตนเอง
3.	<p>การปรับปรุงหลักสูตรตามรอบระยะเวลาที่กำหนด</p> <p>ผลการดำเนินงาน</p> <p>หลักสูตร.....ได้ดำเนินการพัฒนาหลักสูตรในปีการศึกษา.....(เช่น 2554) และเริ่มใช้ในปีการศึกษา.....(2555) (รอบเวลาหลักสูตร 2555 – 2558) และจะครบรอบพัฒนาอีกครั้งในปีการศึกษา 2559 โดยมีกระบวนการปรับปรุงหลักสูตร ในปีการศึกษา 2554 ดังนี้.....</p>	☐ ผ่านเกณฑ์ ☐ ไม่ผ่านเกณฑ์
<p>1. แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร.....</p> <p>2. วิเคราะห์ความต้องการใช้บัณฑิต/ตลาดแรงงาน ความพร้อมของคณะ คู่แข่ง และจุดเด่นของหลักสูตร เพื่อจัดทำกรอบแนวคิด ความต้องการใช้บัณฑิต/ตลาดแรงงาน.....ความพร้อมของคณะ.....คู่แข่ง.....จุดเด่นของหลักสูตร.....</p> <p>3. จัดทำ (ร่าง) หลักสูตร มคอ. 2 และ เสนอ สวท. ตรวจสอบ (ร่าง) หลักสูตร.....</p> <p>4. คณะ/วิทยาลัยนำเสนอ (ร่าง) หลักสูตรต่อคณะกรรมการประจำคณะ/วิทยาลัย เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ (กรณีหลักสูตรใหม่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการด้านหลักสูตรและการเรียนการสอนของสภามหาวิทยาลัย ก่อนส่งไปยัง สวท.)</p> <p>5. สวท. นำเสนอ (ร่าง) หลักสูตรต่อคณะกรรมการบริหารวิชาการและวิจัย สภาวิชาการ คณะกรรมการด้านหลักสูตรและการเรียนการสอนของสภามหาวิทยาลัย และสภามหาวิทยาลัยเพื่ออนุมัติ.....</p> <p>6. สวท. แจ้งสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) เพื่อรับทราบและให้ความเห็นชอบ.....</p>		

ผลการประเมิน องค์กรประกอบที่ 1 การกำกับมาตรฐาน

ตัวบ่งชี้	ผลการประเมิน ตนเอง	ผลการประเมินจาก คณะกรรมการ
ตัวบ่งชี้ที่ 1.1 การบริหารจัดการ หลักสูตรตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร ที่กำหนดโดยสำนักงานคณะกรรมการ การอุดมศึกษา	☐ ได้มาตรฐาน ☐ ไม่ได้มาตรฐาน	☐ ได้มาตรฐาน ☐ ไม่ได้มาตรฐาน

หมวดที่ 2 อาจารย์

อธิบายผลการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้ต่อไปนี้

ตัวบ่งชี้/ผลการดำเนินงาน

การบริหารและพัฒนาอาจารย์ (องค์ประกอบที่ 4 อาจารย์ : ตัวบ่งชี้ที่ 4.1)

(อาจารย์ หมายถึง อาจารย์ประจำหลักสูตร)

ผลการดำเนินงาน

1. การรับและแต่งตั้งอาจารย์ประจำหลักสูตร
2. ระบบการบริหารอาจารย์
3. การส่งเสริมและพัฒนาอาจารย์

คุณภาพอาจารย์ประจำหลักสูตร (องค์ประกอบที่ 4 อาจารย์ : ตัวบ่งชี้ที่ 4.2)

ผลการดำเนินงาน

ในปีการศึกษา 2558 มีอาจารย์ประจำหลักสูตรที่ปฏิบัติงานจริงจำนวน ..... คน ลาศึกษาต่อจำนวน..... คน มีคุณวุฒิปริญญาเอก ..... คน และดำรงตำแหน่งทางวิชาการ..... คน

ร้อยละของอาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีคุณวุฒิปริญญาเอก.....

ร้อยละของอาจารย์ประจำหลักสูตรที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ.....

- จำนวนผลงานวิชาการของอาจารย์ประจำหลักสูตร

ชื่อ-นามสกุล	ชื่อผลงาน	แหล่งเผยแพร่/ ตีพิมพ์	ค่าน้ำหนัก

ประเภทงาน	ระดับคุณภาพ					ผลรวมถ่วงน้ำหนัก
	0.20	0.40	0.60	0.80	1.00	
จำนวนงานวิจัยที่ตีพิมพ์						
จำนวนงานสร้างสรรค์ที่เผยแพร่						
รวมทั้งหมด						

ตัวบ่งชี้/ผลการดำเนินงาน**ผลการประเมิน**

ตัวบ่งชี้ที่ 4.2 คุณภาพอาจารย์	ร้อยละ	คะแนนการประเมิน
ร้อยละของอาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีคุณวุฒิปริญญาเอก		
ร้อยละของอาจารย์ประจำหลักสูตรที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ		
ผลงานวิชาการของอาจารย์ประจำหลักสูตร		
คะแนนเฉลี่ย ตัวบ่งชี้ที่ 4.2 คุณภาพอาจารย์		

ผลที่เกิดกับอาจารย์ (องค์ประกอบที่ 4 อาจารย์ : ตัวบ่งชี้ที่ 4.3 ผลที่เกิดกับอาจารย์)

ผลการดำเนินงาน**1. การคงอยู่ของอาจารย์**

ปีการศึกษา	จำนวนอาจารย์ประจำหลักสูตร	จำนวนอาจารย์ประจำหลักสูตรของปีการศึกษาที่ผ่านมาและยังคงเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรปีปัจจุบัน	อัตราการคงอยู่ของอาจารย์ประจำหลักสูตรเมื่อเทียบกับปีการศึกษาที่ผ่านมา
2557			
2558			
2559			

2. ความพึงพอใจของอาจารย์

แบบสอบถามหรือวิธีการที่จะใช้ในการประเมินความพึงพอใจของอาจารย์ประจำหลักสูตร (ประเมินตนเอง) โดยรายงานผลการวิเคราะห์เป็นคะแนนเฉลี่ยของการประเมินจากคะแนนเต็ม 5 และเปรียบเทียบกับผลการดำเนินงานในรอบปีที่ผ่านมา

ผลการประเมิน องค์กรประกอบที่ 4 อาจารย์

ตัวบ่งชี้	คะแนนประเมินตนเอง	คะแนนประเมินจากคณะกรรมการ
ตัวบ่งชี้ที่ 4.1 การบริหารและพัฒนาอาจารย์		
ตัวบ่งชี้ที่ 4.2 คุณภาพอาจารย์		
ตัวบ่งชี้ที่ 4.3 ผลที่เกิดกับอาจารย์		
เฉลี่ย		

หมวดที่ 3 นักศึกษาและบัณฑิต

ข้อมูลนักศึกษา

ปีการศึกษาที่รับเข้า (ตั้งแต่ปีการศึกษาที่เริ่มใช้ หลักสูตร)	จำนวนนักศึกษาคงอยู่ (จำนวนจริง) ในแต่ละปีการศึกษา					
	2553	2554	2555	2556	2557	2558
2554						
2555						
2556						
2557						
2558						
2559						

ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อจำนวนนักศึกษา

ในกรณีที่จำนวนนักศึกษามีอัตราลดลง ให้อธิบายถึงปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ การลดลงของจำนวนนักศึกษา

ตัวบ่งชี้/ผลการดำเนินงาน
การรับนักศึกษา (องค์ประกอบที่ 3 นักศึกษา : ตัวบ่งชี้ที่ 3.1) ผลการดำเนินงาน 1. การรับนักศึกษา 2. การเตรียมความพร้อมก่อนเข้าศึกษา
การส่งเสริมและพัฒนานักศึกษา (องค์ประกอบที่ 3 นักศึกษา : ตัวบ่งชี้ที่ 3.2) ผลการดำเนินงาน 1. การควบคุมการดูแลการให้คำปรึกษาวิชาการและแนะแนวแก่นักศึกษาในระดับปริญญาตรี 2. การพัฒนาศักยภาพนักศึกษาและการเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในทศวรรษที่ 21
ผลที่เกิดกับนักศึกษา (องค์ประกอบที่ 3 นักศึกษา : ตัวบ่งชี้ที่ 3.3) ผลการดำเนินงาน 1. อัตราการคงอยู่

ตัวบ่งชี้/ผลการดำเนินงาน

ปีการศึกษาที่รับเข้า	จำนวนนักศึกษาคงอยู่ในแต่ละปีการศึกษา					
	2553	2554	2555	2556	2557	2558
2553	จำนวน.....คน	จำนวน....คน ลดลง.....%	จำนวน....คน ลดลง.....%	จำนวน....คน ลดลง.....%		
2554		จำนวน....คน	จำนวน....คน ลดลง.....%	จำนวน....คน ลดลง.....%	จำนวน....คน ลดลง.....%	
2555			จำนวน....คน	จำนวน....คน ลดลง.....%	จำนวน....คน ลดลง.....%	จำนวน....คน ลดลง.....%
2556				จำนวน....คน	จำนวน....คน ลดลง.....%	จำนวน....คน ลดลง.....%
2557					จำนวน....คน	จำนวน....คน ลดลง.....%
2558						จำนวน....คน

2. การสำเร็จการศึกษาตามระยะเวลาของหลักสูตร

ช่วงเวลาศึกษา	ปีแรกเข้า/ จำนวน	ปีสุดท้าย/ จำนวน	ร้อยละอัตราสำเร็จตามหลักสูตร
2553 – 2556	2553/.....	2556/.....	.....
2554 – 2557	2554/.....	2557/.....	.....
2555 - 2558	2555/.....	2558/.....	.....

- เหตุผลที่ทำให้อัตราสำเร็จตามหลักสูตรเพิ่มขึ้นหรือลดลง.....

3. ความพึงพอใจและผลการจัดการข้อร้องเรียนของนักศึกษา

ผลการดำเนินงาน

ความพึงพอใจต่อหลักสูตรในปีการศึกษา 2558 หลักสูตร.....ได้ดำเนินการสำรวจความพึงพอใจของนักศึกษาทุกชั้นปี (เอกสารแบบสอบถามความพึงพอใจ) พบว่าความพึงพอใจในภาพรวมมีค่าเฉลี่ย..... และความพึงพอใจของนักศึกษาแต่ละชั้นปีมีค่าเฉลี่ยดังนี้ (ใส่ค่าเฉลี่ยของแต่ละชั้นปี) ส่วนปีการศึกษา 2557 นั้นผลการสำรวจมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ..... (ถ้ามีการดำเนินการ)

การจัดการข้อร้องเรียนให้อธิบยาระบบการจัดการข้อร้องเรียนซึ่งอาจจะเป็นระบบของคณะก็ได้

ตัวบ่งชี้/ผลการดำเนินงาน
แล้วให้รายงานว่าในปีการศึกษา 2558 นั้น มีข้อร้องเรียนของหลักสูตรอย่างไร และได้แก้ไขอย่างไร

ผลการประเมิน องค์ประกอบที่ 3 นักศึกษา

ตัวบ่งชี้	คะแนนประเมินตนเอง	คะแนนประเมินจาก คณะกรรมการ
ตัวบ่งชี้ที่ 3.1 การรับนักศึกษา		
ตัวบ่งชี้ที่ 3.2 การส่งเสริมและพัฒนาการศึกษา		
ตัวบ่งชี้ที่ 3.3 ผลที่เกิดกับนักศึกษา		
เฉลี่ย		

คุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

(องค์ประกอบที่ 2 บัณฑิต : ตัวบ่งชี้ที่ 2.1)

<p>ผลการดำเนินงาน</p> <p>ในปีการศึกษา 2559 หลักสูตร.....ได้ทำการสำรวจความพึงพอใจของ นายจ้างหรือสถานประกอบการที่มีต่อผู้สำเร็จการศึกษาของหลักสูตร.....ในปี การศึกษา 2558 ซึ่งมีผู้สำเร็จการศึกษา จำนวน.....คน และเป็นผู้สำเร็จที่ได้งานทำ.....คน ซึ่งจำนวนแบบสอบถามที่นายจ้างตอบกลับมามีจำนวน.....ฉบับ คิดเป็นร้อยละ..... ของ นายจ้างทั้งหมด</p> <p>ในการสำรวจความพึงพอใจหลักสูตรใช้แบบสอบถามเพื่อสอบถามระดับความพึงพอใจที่ มีต่อผู้สำเร็จการศึกษาในแต่ละด้านของผลลัพธ์การเรียนรู้ (Expected Learning Outcome) จำนวน .....ด้าน (เอกสารแบบสอบถามดังแนบ) และหลักสูตรได้ทำการวิเคราะห์ผลความพึงพอใจใน ภาพรวม พบว่า มีค่าเฉลี่ย.....ซึ่งอยู่ในระดับ (ดีมาก, ดี, ปานกลาง.....) และค่าเฉลี่ยของแต่ละ ผลลัพธ์การเรียนรู้มีรายละเอียดดังต่อไปนี้ (ให้หลักสูตรอธิบายค่าเฉลี่ยในแต่ละโดเมน ว่าส่วนใดดี มาก ดี หรือควรปรับปรุง เพื่อให้มีคุณภาพดีขึ้นอย่างไร)</p>
--

ภาวะการมีงานทำของบัณฑิตภายในเวลา 1 ปี

(องค์ประกอบที่ 2 บัณฑิต : ตัวบ่งชี้ที่ 2.2)

ผลการดำเนินงาน

ในปีการศึกษา 2559 หลักสูตร.....ได้ทำการสำรวจภาวะการมีงานทำของผู้สำเร็จการศึกษาของหลักสูตร.....ในปีการศึกษา 2558 ซึ่งมีผู้สำเร็จการศึกษา จำนวน.....คน โดยมีจำนวนผู้สำเร็จการศึกษาที่ตอบแบบสอบถามภาวะการมีงานทำ จำนวน.....คน คิดเป็นร้อยละ.....ของผู้สำเร็จการศึกษาทั้งหมด

ในการสำรวจภาวะการมีงานทำภายในระยะเวลา 1 ปี ดำเนินการโดยกองพัฒนานักศึกษา ซึ่งได้จัดทำแบบสอบถามแบบออนไลน์และส่งข้อความผ่านระบบมือถือ (SMS) ทุก ๆ 3 เดือน ให้ผู้สำเร็จการศึกษาเข้าตอบแบบสอบถาม ผลการสำรวจมีข้อมูลดังต่อไปนี้

ข้อมูลพื้นฐาน	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนบัณฑิตทั้งหมด		
จำนวนบัณฑิตที่ตอบแบบสำรวจ		
จำนวนบัณฑิตที่ได้งานทำหลังสำเร็จการศึกษา (ไม่นับรวมผู้ประกอบอาชีพอิสระ)		
- ตรงสาขาที่เรียน		
- ไม่ตรงสาขาที่เรียน		
จำนวนบัณฑิตที่ประกอบอาชีพอิสระ		
จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาที่มีงานทำก่อนเข้าศึกษา		
จำนวนบัณฑิตที่ศึกษาต่อ		
จำนวนบัณฑิตที่อุปสมบท		
จำนวนบัณฑิตที่เกณฑ์ทหาร		
ร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษาที่ได้งานทำหรือประกอบอาชีพอิสระภายใน 1 ปี	ร้อยละ = ...	
คะแนนการประเมินร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษาที่ได้งานทำหรือประกอบอาชีพอิสระภายใน 1 ปี	คะแนนการประเมิน = ...	

การวิเคราะห์ผลที่ได้

ให้หลักสูตรอธิบายถึงร้อยละของบัณฑิตที่ได้งานทำหรือประกอบอาชีพอิสระและแปลงคะแนนตามสูตรการคำนวณข้อ 1 และข้อ 2 และอธิบายถึงสาเหตุที่ส่งผลต่อการวิเคราะห์ หากพบว่ามีการดำเนินงานต่ำมากหรือเปลี่ยนแปลงจากปีที่ผ่านมา

ผลการประเมิน องค์ประกอบที่ 2 บัณฑิต

ตัวบ่งชี้	คะแนนประเมินตนเอง	คะแนนประเมินจากคณะกรรมการ
ตัวบ่งชี้ที่ 2.1 คุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา		
ตัวบ่งชี้ที่ 2.2 ร้อยละของบัณฑิตปริญญาตรีที่ได้งานทำ หรือประกอบอาชีพ		
เฉลี่ย		

หมวดที่ 4 ข้อมูลผลการเรียนรายวิชาของหลักสูตรและคุณภาพการสอนในหลักสูตร

ข้อมูลผลการเรียนรายวิชาของหลักสูตร

สรุปผลรายวิชาที่เปิดสอนในภาค/ปีการศึกษา

รหัส ชื่อ วิชา	ภาค/ปีการศึกษา	ร้อยละการกระจายของเกรด								จำนวนนักศึกษา	
		A	B+	B	C+	C	D+	D	F	ลงทะเบียน	สอบผ่าน

คุณภาพหลักสูตรการเรียนการสอนและการประเมินผล

ตัวบ่งชี้/ผลการดำเนินงาน
<p>สาระของรายวิชาในหลักสูตร (องค์ประกอบที่ 5 หลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน : ตัวบ่งชี้ที่ 5.1)</p> <p>ผลการดำเนินงาน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. หลักคิดในการออกแบบหลักสูตร 2. การปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัยตามความก้าวหน้าในศาสตร์วิชานั้นๆ
<p>การวางระบบผู้สอนและกระบวนการจัดการเรียนการสอน (องค์ประกอบที่ 5 หลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน : ตัวบ่งชี้ที่ 5.2)</p> <p>ผลการดำเนินงาน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 การกำหนดผู้สอน 2 การกำกับ ติดตาม และตรวจสอบการจัดทำแผนการเรียนรู้ (มคอ.3 และ มคอ.4) การจัดการเรียนการสอน 3 การจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีที่มีการบูรณาการกับการวิจัย การบริการวิชาการทางสังคม และการทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม

การประเมินผู้เรียน (องค์ประกอบที่ 5 หลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน : ตัวบ่งชี้ที่ 5.3)

ผลการดำเนินงาน

1. การประเมินผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ
2. การตรวจสอบการประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษา
3. การกำกับการประเมินการจัดการเรียนการสอนและประเมินหลักสูตร(มคอ. 5 ,6 และ7)

ผลการดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

(องค์ประกอบที่ 5 หลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน : ตัวบ่งชี้ที่ 5.4)

ดัชนีบ่งชี้ผลการดำเนินงาน (Key Performance Indicators)	KPI ที่ต้อง ดำเนินการในปี การศึกษา 2558 (มาจาก มคอ.2)	ผลการดำเนินงานและ เอกสารอ้างอิง/หลักฐาน	เปรียบเทียบผลการ ดำเนินงานกับเกณฑ์	
			ผ่านเกณฑ์	ไม่ผ่าน เกณฑ์
1. อาจารย์ประจำหลักสูตรอย่างน้อยร้อยละ 80 มีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อวางแผน ติดตาม และทบทวนการดำเนินงานหลักสูตร		อธิบายว่าได้มีการประชุมที่ครั้ง มีกำหนดการ/วาระการประชุมอย่างไร พร้อมแสดงเอกสารอ้างอิง		
2. มีรายละเอียดของหลักสูตร ตามแบบ มคอ.2 ที่สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ หรือ มาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา (ถ้ามี)		อธิบายความสอดคล้องระหว่าง มคอ.2 กับ มคอ.1 (กรณีที่มี มคอ.1)		
3. มีรายละเอียดของรายวิชา และรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ.3 และ มคอ.4 อย่างน้อยก่อนการเปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษาให้ครบทุกรายวิชา		แสดงตารางรายละเอียดของรายวิชาที่เปิดสอนทั้งหมดของทุกชั้นปี ทั้ง 2 ภาคการศึกษา และมีเอกสารหลักฐานว่ามี มคอ. 3 มคอ.4 ครบถ้วนหรือไม่		
4. จัดทำรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา และรายงานผลการดำเนินการของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ.5 และ มคอ.6 ภายใน 30 วัน หลังสิ้นสุดภาคการศึกษาที่เปิดสอนให้ครบทุกรายวิชา		อธิบายและแสดงรายละเอียดคล้ายข้อ 3		

ดัชนีชี้วัดผลการดำเนินงาน (Key Performance Indicators)	KPI ที่ต้อง ดำเนินการในปี การศึกษา 2558 (มาจาก มคอ.2)	ผลการดำเนินงานและ เอกสารอ้างอิง/หลักฐาน	เปรียบเทียบผลการ ดำเนินงานกับเกณฑ์	
			ผ่านเกณฑ์	ไม่ผ่าน เกณฑ์
5. จัดทำรายงานผลการดำเนินการของ หลักสูตร ตามแบบ มคอ.7 ภายใน 60 วัน หลังสิ้นสุดปีการศึกษา		อธิบายกรอบเวลาของ ปฏิทินการศึกษาและ วิธีการจัดทำ มคอ.7 ว่ามี การดำเนินการอย่างไร		
6. มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของ นักศึกษาตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ ที่ กำหนดใน มคอ.3 และมคอ.4 (ถ้ามี) อย่างน้อยร้อยละ 25 ของรายวิชาที่เปิด สอนในแต่ละปีการศึกษา		ระบุจำนวนวิชาที่เปิดสอน ทั้งหมด (แยกของนักศึกษา แต่ละชั้นปี) และจำนวน ของรายวิชาที่สุ่มมาเพื่อ ทวนสอบผลสัมฤทธิ์ (อย่างน้อยร้อยละ 25 และ อธิบายวิชาการทวนสอบ ผลสัมฤทธิ์)		
7. มีการพัฒนา/ปรับปรุงการจัดการ เรียนการสอน กลยุทธ์การสอน หรือ การประเมินผลการเรียนรู้ จากผลการ ประเมินการดำเนินงานที่รายงานใน มคอ.7 ปีที่แล้ว		อธิบายถึงการดำเนินการ ปรับแก้จาก มคอ.7 ในปี การศึกษาที่แล้ว หมวดที่ 2..... หมวดที่ 3..... หมวดที่ 4..... หมวดที่ 5..... หมวดที่ 6..... หมวดที่ 7.....		
8. อาจารย์ใหม่ (ถ้ามี) ทุกคน ได้รับการ ปฐมนิเทศหรือคำแนะนำด้านการ จัดการเรียนการสอน		อธิบายวิธีการปฐมนิเทศ และการให้คำแนะนำ อาจารย์ใหม่ (ถ้ามี) พร้อม ระบุชื่ออาจารย์ใหม่		
9. อาจารย์ประจำหลักสูตรทุกคนได้รับ การพัฒนาทางวิชาการ และ/หรือ วิชาชีพ อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง		อธิบายถึงเกณฑ์/วิธีการ พร้อมแสดงหลักฐานว่ามี การดำเนินงานไปอย่างไร		

ดัชนีชี้ผลการดำเนินงาน (Key Performance Indicators)	KPI ที่ต้อง ดำเนินการในปี การศึกษา 2558 (มาจาก มคอ.2)	ผลการดำเนินงานและ เอกสารอ้างอิง/หลักฐาน	เปรียบเทียบผลการ ดำเนินงานกับเกณฑ์	
			ผ่านเกณฑ์	ไม่ผ่าน เกณฑ์
10. จำนวนบุคลากรสนับสนุนการเรียน การสอน (ถ้ามี) ได้รับการพัฒนา วิชาการ และ/หรือวิชาชีพ ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 50 ต่อปี		อธิบายถึงเกณฑ์/วิธีการ พร้อมแสดงหลักฐานว่ามี การดำเนินงานไปอย่างไร		
11. ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาปี สุดท้าย/บัณฑิตใหม่ที่มีต่อคุณภาพ หลักสูตร เฉลี่ยไม่น้อยกว่า 3.5 จาก คะแนนเต็ม 5.0		- อธิบายถึงแบบสำรวจ ความพึงพอใจของ นักศึกษาชั้นปีสุดท้ายที่มี ต่อคุณภาพของหลักสูตร - แสดงผลหรือระดับความ พึงพอใจพร้อมอภิปรายผล รวมทั้งข้อเสนอแนะ วิธีการปรับปรุงและพัฒนา		
12. ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้ บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิตใหม่ เฉลี่ยไม่น้อย กว่า 3.5 จากคะแนนเต็ม 5.0		- อธิบายถึงแบบสำรวจ ความพึงพอใจของผู้ใช้ บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิต - แสดงผลหรือระดับความ พึงพอใจพร้อมอภิปรายผล รวมทั้งข้อเสนอแนะ วิธีการปรับปรุงและพัฒนา		
13. กรณีหลักสูตรมีการกำหนดเพิ่ม				
14. กรณีหลักสูตรมีการกำหนดเพิ่ม				
รวมตัวบ่งชี้ในปีนี้				
จำนวนตัวบ่งชี้ที่ดำเนินการผ่าน เฉพาะตัวบ่งชี้ที่ 1-5				
ร้อยละของตัวบ่งชี้ที่ 1-5				
จำนวนตัวบ่งชี้ในปีที่ดำเนินการผ่าน				
ร้อยละของตัวบ่งชี้ทั้งหมดในปีนี้				

การวิเคราะห์รายวิชาที่มีผลการเรียนไม่ปกติ

รหัส ชื่อวิชา	ภาคการศึกษา	ความผิดปกติ	การตรวจสอบ	เหตุที่ทำให้ผิดปกติ	มาตรการแก้ไข

รายวิชาที่ไม่ได้เปิดสอนในปีการศึกษา

รหัส ชื่อวิชา	ภาคการศึกษา	เหตุผลที่ไม่ได้สอน	มาตรการที่ดำเนินการ

รายวิชาที่สอนเนื้อหาไม่ครบในปีการศึกษา

รหัส ชื่อวิชา	ภาคการศึกษา	หัวข้อที่ขาด	สาเหตุที่ไม่ได้สอน	วิธีแก้ไข

คุณภาพของการสอน

การประเมินรายวิชาที่เปิดสอนในปีที่รายงาน

รายวิชาที่มีการประเมินคุณภาพการสอน และแผนการปรับปรุงจากผลการประเมิน

รหัสชื่อวิชา (เฉพาะวิชาชีพ)	ภาคการศึกษา	ผลการประเมิน โดยนักศึกษา		แผนการปรับปรุง
		มี(คะแนนเฉลี่ย)	ไม่มี	

ผลการประเมินคุณภาพการสอนโดยรวม

.....
 .....

ประสิทธิผลของกลยุทธ์การสอน

มาตรฐานผลการเรียนรู้	สรุปข้อคิดเห็นของผู้สอน และ ข้อมูลป้อนกลับจากแหล่งต่างๆ	แนวทางแก้ไขปรับปรุง
คุณธรรมจริยธรรม		
ความรู้		
ทักษะทางปัญญา		
ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความ รับผิดชอบ		
ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ		

การปฐมนิเทศอาจารย์ใหม่ (อาจารย์ใหม่ หมายถึง อาจารย์ใหม่ทุกคน)

การปฐมนิเทศเพื่อชี้แจงหลักสูตร มี ไม่มี

จำนวนอาจารย์ใหม่ .....คน จำนวนอาจารย์ที่เข้าร่วมปฐมนิเทศ .....คน

กิจกรรมการพัฒนาวิชาชีพของอาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุน

กิจกรรมที่จัดหรือ เข้าร่วม	จำนวน		สรุปข้อคิดเห็น และประโยชน์ ที่ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้รับ
	อาจารย์	บุคลากรสาย สนับสนุน	

ผลการประเมิน องค์ประกอบที่ 5 หลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน

ตัวบ่งชี้	คะแนนประเมินตนเอง	คะแนนประเมินจาก คณะกรรมการ
ตัวบ่งชี้ที่ 5.1 สารของรายวิชาในหลักสูตร		
ตัวบ่งชี้ที่ 5.2 การวางระบบผู้สอนและ กระบวนการจัดการเรียนการสอน		
ตัวบ่งชี้ที่ 5.3 การประเมินผู้เรียน		
ตัวบ่งชี้ที่ 5.4 ผลการดำเนินงานตามกรอบ มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ		
เฉลี่ย		

หมวดที่ 5 การบริหารหลักสูตร

การบริหารหลักสูตร

ปัญหาในการบริหารหลักสูตร	ผลกระทบของปัญหาต่อสัมฤทธิ์ผลตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาในอนาคต

สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

ตัวบ่งชี้/ผลการดำเนินงาน
<p>สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ (องค์ประกอบที่ 6 สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ : ตัวบ่งชี้ที่ 6.1)</p> <p>ผลการดำเนินงาน</p> <ol style="list-style-type: none"> ระบบการดำเนินงานของภาควิชา/คณะ/สถาบัน โดยมีส่วนร่วมของอาจารย์ประจำหลักสูตร เพื่อให้มีสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ จำนวนสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ที่เพียงพอและเหมาะสมต่อการจัดการเรียนการสอน กระบวนการปรับปรุงตามผลการประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาและอาจารย์ต่อสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

ผลการประเมิน องค์ประกอบที่ 6 สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

ตัวบ่งชี้	คะแนนประเมินตนเอง	คะแนนประเมินจากคณะกรรมการ
ตัวบ่งชี้ที่ 6.1 สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้		
เฉลี่ย		

หมวดที่ 6 ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับคุณภาพหลักสูตรจากผู้ประเมิน

ข้อคิดเห็นหรือสาระจาก ผู้ประเมิน	ความเห็นของ ผู้รับผิดชอบหลักสูตร	การนำไปดำเนินการวางแผนหรือ ปรับปรุงหลักสูตร

สรุปการประเมินหลักสูตร

การประเมินจากผู้ที่สำเร็จการศึกษา (รายงานตามปีที่สำรวจ) วันที่สำรวจ .....

ข้อวิพากษ์ที่สำคัญจากผลการประเมิน	ข้อคิดเห็นของคณาจารย์ต่อผลการประเมิน
ข้อเสนอการเปลี่ยนแปลงในหลักสูตรจากผลการประเมิน	

การประเมินจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง (ผู้ใช้บัณฑิต)

กระบวนการประเมิน	
ข้อวิพากษ์ที่สำคัญจากผลการประเมิน	ข้อคิดเห็นของคณาจารย์ต่อผลการประเมิน
ข้อเสนอการเปลี่ยนแปลงในหลักสูตรจากผลการประเมิน	

หมวดที่ 7 แผนการดำเนินการเพื่อพัฒนาหลักสูตร

ความก้าวหน้าของการดำเนินงานตามแผนที่เสนอในรายงานของปีที่ผ่านมา

แผนดำเนินการ	กำหนดเวลาที่แล้วเสร็จ	ผู้รับผิดชอบ	ความสำเร็จของแผน/เหตุผลที่ไม่สามารถดำเนินการได้สำเร็จ

ข้อเสนอในการพัฒนาหลักสูตร

1. ข้อเสนอในการปรับโครงสร้างหลักสูตร (จำนวนหน่วยกิต รายวิชาแกน รายวิชาเลือกฯ)
.....
2. ข้อเสนอในการเปลี่ยนแปลงรายวิชา (การเปลี่ยนแปลง เพิ่มหรือลดเนื้อหาในรายวิชา การเปลี่ยนแปลงวิธีการสอนและการประเมินสัมฤทธิผลรายวิชาฯ)
3. กิจกรรมการพัฒนาคณาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุน

แผนปฏิบัติการใหม่สำหรับปี .....

ระบุแผนการปฏิบัติการแต่ละแผน วันที่คาดว่าจะสิ้นสุดแผน และผู้รับผิดชอบ

แผนดำเนินการ	กำหนดเวลาที่แล้วเสร็จ	ผู้รับผิดชอบ	ความสำเร็จของแผน/เหตุผลที่ไม่สามารถดำเนินการได้สำเร็จ

อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร : .....

ลายเซ็น : _____ วันที่รายงาน : _____

ประธานหลักสูตร : .....

ลายเซ็น : _____ วันที่รายงาน : _____

เห็นชอบโดย : ..... (หัวหน้าภาควิชา)

ลายเซ็น : _____ วันที่รายงาน : _____

เห็นชอบโดย : .....(คณบดี)

ลายเซ็น : _____ วันที่รายงาน : _____

ภาคผนวก ก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- แบบประเมินความสอดคล้อง
- แบบประเมินความเหมาะสม

แบบประเมินความสอดคล้องของหลักสูตรการประกันคุณภาพ คณะบริหารธุรกิจ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

คำชี้แจง

โปรดแสดงความคิดเห็นตามที่ท่านคิดว่าสอดคล้อง โดยใส่เครื่องหมาย (✓) ลงในช่องระดับความ
สอดคล้องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

ข้อ	รายการ	ความสอดคล้อง		
		สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง
1	สภาพปัญหาและความจำเป็น			
	1.1 มีความเหมาะสม			
	1.2 มีความเป็นจริงในสังคมสภาพปัจจุบัน			
	1.3 จำเป็นที่จะต้องมียุทธศาสตร์			
2	หลักการของหลักสูตร			
	2.1 มีความเป็นไปได้			
	2.2 สามารถนำไปใช้จริง			
	2.3 มีแนวคิดทฤษฎีพื้นฐานรองรับ			
3	จุดประสงค์/จุดมุ่งหมายของหลักสูตร			
	3.1 มีความชัดเจน			
	3.2 มีความครอบคลุม			
	3.3 มีความเหมาะสมกับผู้เข้ารับการอบรม			

ข้อ	รายการ	ความสอดคล้อง		
		สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง
4	เป้าหมายของหลักสูตร			
	4.1 มีความเป็นไปได้			
	4.2 มีประโยชน์สำหรับผู้เข้ารับการอบรม			
	4.3 เหมาะสมกับผู้เข้ารับการอบรม			
5	ระยะเวลา			
	5.1 มีความเป็นไปได้			
	5.2 มีความเหมาะสม			
6	โครงสร้างและขอบข่ายเนื้อหา			
	6.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์/จุดมุ่งหมายของหลักสูตร			
	6.2 ครอบคลุมสาระที่จำเป็นต้องใช้ในการปฏิบัติงาน			
	6.3 การจัดเรียงลำดับเนื้อหา			
7	กิจกรรมอบรม			
	7.1 มีความเป็นไปได้			
	7.2 ลำดับขั้นตอน			
	7.3 ไปสู่การบรรลุจุดประสงค์			
8	สื่อการอบรม			
	8.1 ช่วยส่งเสริมให้กิจกรรมบรรลุจุดประสงค์ของหลักสูตร			
	8.2 เหมาะสมกับการนำไปใช้			
9	การประเมินหลักสูตร			
	9.1 ครอบคลุมสิ่งที่ต้องประเมิน			
	9.2 มีความเป็นไปได้			
	9.3 ตรวจสอบการบรรลุจุดประสงค์/จุดมุ่งหมายของหลักสูตร			

ข้อ	รายการ	ความสอดคล้อง		
		สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง
10	เนื้อหาของหลักสูตร			
	10.1 เกณฑ์ประกันคุณภาพระดับอุดมศึกษา			
	10.1.1 องค์กรประกอบที่ 1 การกำกับมาตรฐาน			
	10.1.2 องค์กรประกอบที่ 2 บัณฑิต			
	10.1.3 องค์กรประกอบที่ 3 นักศึกษา			
	10.1.4 องค์กรประกอบที่ 4 อาจารย์			
	10.1.5 องค์กรประกอบที่ 5 หลักสูตรการเรียนการสอน			
	10.1.6 องค์กรประกอบที่ 6 สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้			
	10.2 เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับหลักสูตรปริญญาตรี (ตามกรอบ TQF)			
	10.2.1 หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป			
	10.2.2 หมวดที่ 2 อาจารย์			
	10.2.3 หมวดที่ 3 นักศึกษาและบัณฑิต			
	10.2.4 หมวดที่ 4 ข้อมูลผลการเรียนรายวิชา			
	10.2.5 หมวดที่ 5 การบริหารหลักสูตร			
	10.2.6 หมวดที่ 6 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ			
	10.2.7 หมวดที่ 7 แผนการดำเนินการเพื่อพัฒนาหลักสูตร			

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....
 .....

ขอขอบคุณ

รุ่งฤดี กุลสิงห์

นักศึกษาปริญญาโทสาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร
 คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

แบบประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรฝึกอบรมการประกันคุณภาพ

คณะบริหารธุรกิจ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

คำชี้แจง

แบบสอบถามมีทั้งหมด 3 ส่วนคือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบต่าง ๆ ของหลักสูตรว่ามีความเหมาะสม

เพียงใด

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริง

1. เพศ	☐ ชาย	☐ หญิง	
2. อายุ	☐ 20 - 30 ปี	☐ 31 - 40 ปี	
	☐ 41 - 50 ปี	☐ 51 ปีขึ้นไป	
3. บุคลากรประจำคณะฯ สาย	☐ 1. สายวิชาการ	☐ 2. สายสนับสนุน	
4. ประสบการณ์การทำงาน	☐ ต่ำกว่า 5 ปี	☐ 5 - 10 ปี	☐ 10 ปี ขึ้นไป
5. วุฒิการศึกษา	☐ ปริญญาตรี	☐ ปริญญาโท	☐ ปริญญาเอก

ตอนที่ 2 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบต่าง ๆ ของหลักสูตรว่ามีความเหมาะสมเพียงใด
 คำชี้แจง โปรดแสดงความคิดเห็นตามที่ท่านคิดว่าเหมาะสม โดยใส่เครื่องหมาย (✓) ลงในช่องระดับความ
 เหมาะสมที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

	รายการ	ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ องค์ประกอบของหลักสูตร				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	สภาพปัญหาและความจำเป็น					
	1.1 มีความเหมาะสม					
	1.2 มีความเป็นจริงในสังคมสภาพปัจจุบัน					
	1.3 จำเป็นที่จะต้องมียุทธศาสตร์					
2	หลักการของหลักสูตร					
	2.1 มีความเป็นไปได้					
	2.2 สามารถนำไปใช้จริง					
	2.3 มีแนวคิดทฤษฎีพื้นฐานรองรับ					
3	จุดประสงค์/จุดมุ่งหมายของหลักสูตร					
	3.1 มีความชัดเจน					
	3.2 มีความครอบคลุม					
	3.3 มีความเหมาะสมกับผู้เข้ารับการฝึกอบรม					
4	เป้าหมายของหลักสูตร					
	4.1 มีความเป็นไปได้					
	4.2 มีประโยชน์สำหรับผู้เข้ารับการอบรม					
	4.3 เหมาะสมกับผู้เข้ารับการอบรม					
5	ระยะเวลา					
	5.1 มีความเป็นไปได้					
	5.2 มีความเหมาะสม					

	รายการ	ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบของหลักสูตร				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
6	โครงสร้างและขอบข่ายเนื้อหา					
	6.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์/จุดมุ่งหมายของหลักสูตร					
	6.2 ครอบคลุมสาระที่จำเป็นต้องใช้ในการปฏิบัติงาน					
	6.3 การจัดเรียงลำดับเนื้อหา					
7	กิจกรรมอบรม					
	7.1 มีความเป็นไปได้					
	7.2 ลำดับขั้นตอน					
	7.3 ไปสู่การบรรลุจุดประสงค์					
8	สื่อการอบรม					
	8.1 ช่วยส่งเสริมให้กิจกรรมบรรลุจุดประสงค์ของหลักสูตร					
	8.2 เหมาะสมกับการนำไปใช้					
9	การประเมินหลักสูตร					
	9.1 ครอบคลุมสิ่งที่ต้องประเมิน					
	9.2 มีความเป็นไปได้					
	9.3 ตรวจสอบการบรรลุจุดประสงค์/จุดมุ่งหมายของหลักสูตร					
10	เนื้อหาของหลักสูตร					
	10.1 เกณฑ์ประกันคุณภาพระดับอุดมศึกษา					
	10.1.1 องค์ประกอบที่ 1 การกำกับมาตรฐาน					
	10.1.2 องค์ประกอบที่ 2 บัณฑิต					
	10.1.3 องค์ประกอบที่ 3 นักศึกษา					
	10.1.4 องค์ประกอบที่ 4 อาจารย์					

รายการ	ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบของหลักสูตร				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
10.1.5 องค์ประกอบที่ 5 หลักสูตรการเรียนการสอน					
10.1.6 องค์ประกอบที่ 6 สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้					
10.2 เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับหลักสูตรปริญญาตรี (ตามกรอบ TQF)					
10.2.1 หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป					
10.2.2 หมวดที่ 2 อาจารย์					
10.2.3 หมวดที่ 3 นักศึกษาและบัณฑิต					
10.2.4 หมวดที่ 4 ข้อมูลผลการเรียนรายวิชา					
10.2.5 หมวดที่ 5 การบริหารหลักสูตร					
10.2.6 หมวดที่ 6 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ					
10.2.7 หมวดที่ 7 แผนการดำเนินการเพื่อพัฒนาหลักสูตร					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณ

รุ่งฤดี กุลสิงห์

นักศึกษาปริญญาโทสาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ – นามสกุล นางรุ่งฤดี กุลสิงห์
วัน เดือน ปีเกิด 4 ตุลาคม 2515
ที่อยู่ 49/399 หมู่ 9 ตำบลบึงคอกไห อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี 12150
การศึกษา ปริญญาตรี บริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการทั่วไป
คณะบริหารธุรกิจ
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
ปริญญาโท ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ประวัติการทำงาน
พ.ศ.2552 – ปัจจุบัน ตำแหน่ง เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป คณะบริหารธุรกิจ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
โทรศัพท์ 084 6516357
อีเมล ryk@windowslive.com

